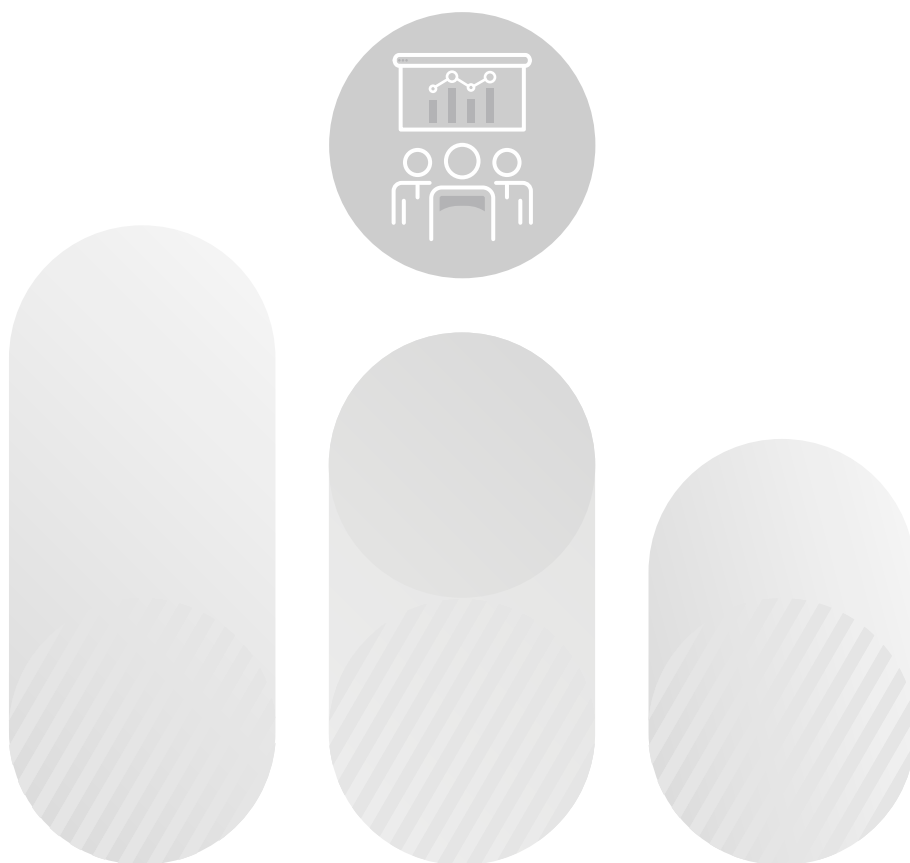

Rynek pracy w województwie małopolskim w 2020 r.

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2020

Rynek pracy w województwie małopolskim w 2020 r.

Labour market in Małopolskie Voivodship in 2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Krakowie, Oddział w Nowym Sączu
Statistical Office in Kraków, Branch in Nowy Sącz

pod kierunkiem
supervised by
Agnieszki Szlubowskiej

Zespół autorski

Editorial team

Maciej Gawron, Dorota Król, Halina Zelek

Prace redakcyjne

Editorial work

Bogusław Bubula

Tłumaczenie

Translation

Anna Dziedzic, Agnieszka Ziomek-Požoga

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Dorota Król

Opracowanie graficzne okładki

Graphic design of the cover

Karolina Rudnik

ISSN 2084-7394

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

<https://krakow.stat.gov.pl>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Przekazuję Państwu publikację „Rynek pracy w województwie małopolskim w 2020 r.” przygotowaną przez zespół pracowników Urzędu Statystycznego w Krakowie. Opracowanie, wydawane w ramach serii „Informacje statystyczne”, stanowi jedenastą edycję podsumowującą najważniejsze informacje o rynku pracy w województwie.

Celem autorów jest dostarczenie możliwie wszechstronnych informacji charakteryzujących obszar, na którym rozgrywają się procesy z zakresu szeroko rozumianego zatrudnienia i bezrobocia, z uwzględnieniem takich elementów jak: liczba osób pracujących i zatrudnionych, bezrobocie rejestrowane, popyt na pracę, czas pracy, koszty pracy, wynagrodzenia i świadczenia społeczne, warunki pracy oraz wypadki przy pracy. Wszystkie zagadnienia przedstawiono w formie opisowej i graficznej. W opracowaniu dodatkowo zamieszczono podstawowe dane i wskaźniki charakteryzujące rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw. Przygotowano także zestaw tablic zawierających szeroki zakres danych źródłowych, które mogą być przydatne przy tworzeniu pogłębionych analiz statystycznych.

Informacje zawarte w tej publikacji w połączeniu z innym danymi o województwie małopolskim dostępnymi na stronie internetowej Urzędu Statystycznego w Krakowie <https://krakow.stat.gov.pl> mogą stanowić podstawę do analizy i oceny sytuacji społeczno-gospodarczej w regionie.

Ponieważ w 2020 r. sytuacja na rynku pracy kształtowała się pod wpływem pandemii COVID-19 zachęcamy do korzystania z opracowań obrazujących tę tematykę dostępnych na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego <https://stat.gov.pl/covid/>.

Bardzo dziękuję wszystkim sprawozdawcom i instytucjom, którzy z nami współpracują, za systematycznie przekazywane dane statystyczne i cenne uwagi, które przyczyniają się do wzbogacenia treści naszych opracowań.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego
w Krakowie

Agnieszka Szlubowska

Preface

I present to you the publication “Labour market in Małopolskie Voivodship in 2020” prepared by a team of employees of the Statistical Office in Kraków. The publication issued within the series “Statistical information” constitutes an eleventh edition summarising the most important information on labour market in the voivodship.

The aim of the authors is to provide as comprehensive information as possible characterising the area in which processes in the field of broadly understood employment and unemployment take place, considering such elements as: the number of employed persons, the number of paid employees, registered unemployment, demand for labour, work time, labour costs, wages and salaries and social benefits, working conditions as well as accidents at work. All issues are presented in descriptive and graphic form. The study additionally includes basic data and indicators characterising the labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships. A set of tables containing a wide range of source data was also prepared, which may be useful in creating in-depth statistical analyses.

The information contained in this publication in conjunction with other data on Małopolskie Voivodship available on the website of the Statistical Office in Kraków <https://krakow.stat.gov.pl/en/> may constitute the basis for the analysis and assessment of the socio-economic situation in the region.

As the situation on the labour market in 2020 was influenced by the COVID-19 pandemic, we encourage you to use the studies illustrating this subject matter available on the website of the Statistics Poland <https://stat.gov.pl/en/covid/>.

I would like to thank all the rapporteurs and institutions that cooperate with us for systematically provided statistical data and valuable remarks that contribute to the enrichment of the content of our studies.

Director
of the Statistical Office
in Kraków

Agnieszka Szlubowska

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	17
Symbols. Main abbreviations	17
Synteza	18
Executive summary	19
Rozdział 1. Pracujący i zatrudnieni	23
Chapter 1. Employed persons and paid employment	23
Rozdział 2. Bezrobotni zarejestrowani	39
Chapter 2. Registered unemployed persons	39
Rozdział 3. Popyt na pracę	49
Chapter 3. Demand for labour	49
Rozdział 4. Koszty pracy	54
Chapter 4. Labour costs	54
Rozdział 5. Czas pracy	56
Chapter 5. Work time	56
Rozdział 6. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne	58
Chapter 6. Wages and salaries as well as social benefits	58
Rozdział 7. Warunki pracy	65
Chapter 7. Working conditions	65
Rozdział 8. Wypadki przy pracy	71
Chapter 8. Accidents at work	71
Rozdział 9. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw	79
Chapter 9. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships	79
Uwagi metodologiczne	85
Methodological notes	85

Spis tablic w tekście

List of tables presented in text

	Str. Page
Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (2010, 2015, 2019, 2020)	20
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (2010, 2015, 2019, 2020) ...	20

Spis tablic załączonych w formacie Excel

List of tables presented in Excel format

I. Pracujący i zatrudnieni

I. Employed persons and paid employment

- Tabl. 1. Pracujący w gospodarce narodowej według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Employed persons in the national economy by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 2. Zatrudnieni w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r.
Persons employed in the national economy by NACE sections in 2020
- Tabl. 3. Pracujący według statusu zatrudnienia oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Employed persons by employment status as well as ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 4. Pracujący w głównym miejscu pracy w miastach i na wsi według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Employed persons in the main workplace in urban and rural areas by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 5. Wybrane kategorie pracujących w głównym miejscu pracy według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Selected categories of employed persons in the main workplace by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 6. Pracownicy udostępnieni przez agencje pracy tymczasowej, zatrudnieni na kontraktach i osoby, z którymi zawarto umowę zlecenia lub o dzieło, a nigdzie nie zatrudnione na umowę o pracę według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Employed persons available through temporary work agencies, employed on contracts and persons on contract of mandate or task-specific contract, and not employed on labour contract by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 7. Przeciętne zatrudnienie według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average paid employment by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 8. Zatrudnieni według wymiaru czasu pracy oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Persons employed by time basis as well as ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 9. Pracownicy pełnozatrudnieni przyjęci do pracy oraz współczynnik przyjęć według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Full-time paid employees hired and hire rate by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 10. Pracownicy pełnozatrudnieni zwolnieni z pracy oraz współczynnik zwolnień według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Full-time paid employees terminated and termination rate by ownership sectors and NACE sections in 2020

II. Bezrobotni zarejestrowani

II. Registered unemployed persons

- Tabl. 11. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz miesięcy w 2020 r.
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons and months in 2020
- Tabl. 12. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz kwartałów w 2020 r.
Registered unemployed persons by age groups and quarters in 2020

- Tabl. 13. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz kwartałów w 2020 r.
Registered unemployed persons by educational level and quarters in 2020
- Tabl. 14. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz kwartałów w 2020 r.
Registered unemployed persons by duration of unemployment and quarters in 2020
- Tabl. 15. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz kwartałów w 2020 r.
Registered unemployed persons by work seniority and quarters in 2020
- Tabl. 16. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według grup wieku i poziomu wykształcenia w 2020 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by age groups and educational level in 2020
- Tabl. 17. Bezrobotni zarejestrowani będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy według stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w 2020 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by work seniority and duration of unemployment in 2020
- Tabl. 18. Bezrobotni zarejestrowani według grup zawodów w 2020 r.
Registered unemployed persons by occupational groups in 2020
- Tabl. 19. Bezrobotni zarejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (napływ bezrobotnych) w 2020 r.
Unemployed persons registered in reporting month (inflow to unemployment) in 2020
- Tabl. 20. Bezrobotni wyrejestrowani w miesiącu sprawozdawczym (odpływ bezrobotnych) w 2020 r.
Unemployed persons removed in reporting month (outflow from unemployment) in 2020
- Tabl. 21. Bezrobotni zarejestrowani poprzednio pracujący według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy w 2020 r.
Registered unemployed persons previously employed by kind of activity of their last job in 2020
- Tabl. 22. Bezrobotni zarejestrowani według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by months as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 23. Bezrobotni zarejestrowani według wybranych grup bezrobotnych oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by selected groups of unemployed persons as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 24. Bezrobotni zarejestrowani według czasu pozostawania bez pracy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by duration of unemployment as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 25. Bezrobotni zarejestrowani według grup wieku oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by age groups as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 26. Bezrobotni zarejestrowani według poziomu wykształcenia oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by educational level as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 27. Bezrobotni zarejestrowani według stażu pracy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons by work seniority as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 28. Bezrobotni zarejestrowani znajdujący się w szczególnej sytuacji na rynku pracy według podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployed persons with a specific situation on the labour market by subregions and powiats in 2020

- Tabl. 29. Napływ i odpływ bezrobotnych według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Inflow to and outflow from unemployment by months as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 30. Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Job vacancies and places of occupational activation by months as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 31. Stopa bezrobocia rejestrowanego według miesięcy oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Registered unemployment rate by months as well as subregions and powiats in 2020

III. Popyt na pracę

III. Demand for labour

- Tabl. 32. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2020 r.
Job vacancies by size of entities and NACE sections in 2020
- Tabl. 33. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2020 r.
Vacancies in newly created jobs by size of entities and NACE sections in 2020
- Tabl. 34. Wolne miejsca pracy według wielkości jednostek oraz wielkich grup zawodów w 2020 r.
Job vacancies by size of entities and major occupational groups in 2020
- Tabl. 35. Wolne nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz wielkich grup zawodów w 2020 r.
Vacancies in newly created jobs by size of entities and major occupational groups in 2020
- Tabl. 36. Wolne miejsca pracy według wielkich grup zawodów oraz sekcji PKD w 2020 r.
Job vacancies by major occupational groups and NACE sections in 2020
- Tabl. 37. Nowo utworzone miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2020 r.
Newly created jobs by size of entities and NACE sections in 2020
- Tabl. 38. Zlikwidowane miejsca pracy według wielkości jednostek oraz sekcji PKD w 2020 r.
Liquidated jobs by size of entities and NACE sections in 2020

IV. Czas pracy

IV. Work time

- Tabl. 39. Bilans czasu pracy według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Balance of work time by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 40. Bilans czasu pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Balance of work time calculated per paid employee by ownership sectors and NACE sections in 2020

IV. Koszty pracy

IV. Labour costs

- Tabl. 41. Koszty pracy według składników, sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Labour costs by components, ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 42. Przeciętny miesięczny koszt pracy na 1 zatrudnionego według składników, sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average monthly labour cost per paid employee by components, ownership sectors and NACE sections in 2020

- Tabl. 43. Przeciętny koszt pracy na 1 godzinę opłaconą według podstawowych składników, sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average labour cost per 1 hour paid by basic components, ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 44. Przeciętny koszt pracy na 1 godzinę przepracowaną według podstawowych składników, sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average labour cost per 1 hour worked by basic components, ownership sectors and NACE sections in 2020

V. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne **V. Wages and salaries as well as social benefits**

- Tabl. 45. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności w 2020 r.
Gross wages and salaries by ownership sectors in 2020
- Tabl. 46. Wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 47. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average monthly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 48. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według form finansowania oraz sekcji PKD w 2020 r.
Average monthly gross wages and salaries by financing form and NACE sections in 2020
- Tabl. 49. Przeciętne godzinowe wynagrodzenia brutto według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 50. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według podregionów i powiatów w 2020 r.
Average monthly gross wages and salaries by subregions and powiats in 2020
- Tabl. 51. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sektorów ekonomicznych oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Average monthly gross wages and salaries by economic sectors as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 52. Emerytury i renty w 2020 r.
Retirement and other pensions in 2020

VI. Warunki pracy **VI. Working conditions**

- Tabl. 53. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Persons working in hazardous conditions by groups of agents and intensity of dangers as well as ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 54. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według grup i nasilenia zagrożeń oraz sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees by groups of agents and intensity of dangers as well as ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 55. Likwidacja, ograniczenie lub ujawnienie zagrożeń według rodzajów zagrożeń w 2020 r.
Liquidation, limitation or disclosure of hazards by kind of hazard in 2020

- Tabl. 56. Stanowiska pracy, dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego i zatrudnieni na tych stanowiskach, według sektorów własności i sekcji PKD w 2020 r.
Positions for which assessment of occupational risk was made and persons working in these positions by ownership sectors and NACE sections in 2020
- Tabl. 57. Choroby zawodowe w 2020 r.
Occupational diseases in 2020
- Tabl. 58. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Persons working in hazardous conditions by groups of agents and intensity of dangers as well as subregions and powiats in 2020
- Tabl. 59. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według podregionów i powiatów w 2020 r.
Persons working in hazardous conditions with agents harmful and hazardous to health by subregions and powiats in 2020

VII. Wypadki przy pracy

VII. Accidents at work

- Tabl. 60. Wypadki przy pracy i poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w 2020 r.
Accidents at work and persons injured in accidents at work by NACE sections in 2020
- Tabl. 61. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków, liczby dni niezdolności do pracy spowodowanej wypadkami oraz sekcji PKD w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by kind of accidents, number of days of inability to work caused by accidents and NACE sections in 2020
- Tabl. 62. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według grup wieku oraz sekcji PKD w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by age groups and NACE sections in 2020
- Tabl. 63. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup wydarzeń powodujących uraz w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and groups of contact-modes of injury in 2020
- Tabl. 64. Przyczyny wypadków przy pracy według wybranych sekcji PKD w 2020 r.
Causes of accidents at work by selected NACE sections in 2020
- Tabl. 65. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz grup umiejscowienia urazu w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and part of body injured in 2020
- Tabl. 66. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według wybranych sekcji PKD oraz rodzajów urazu w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by selected NACE sections and kind of injury in 2020
- Tabl. 67. Straty czasu pracy innych osób oraz szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy według sekcji PKD w 2020 r.
Losses of work time of other persons and estimated material losses caused by accidents at work by NACE sections in 2020
- Tabl. 68. Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy według sekcji PKD w 2020 r.
Number of days of inability to work of persons injured in accidents at work by NACE sections in 2020

- Tabl. 69. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według rodzajów wypadków oraz podregionów i powiatów w 2020 r.
Persons injured in accidents at work by kind of accident as well as subregions and powiats in 2020

VIII. Wybrane informacje o rynku pracy według gmin

VIII. Selected information on the labour market by gminas

- Tabl. 70. Pracujący według płci, wybranych sektorów ekonomicznych oraz podregionów, powiatów i gmin w 2020 r.
Employed persons by sex, selected economic sectors as well as subregions, powiats and gminas in 2020
- Tabl. 71. Bezrobotni zarejestrowani według płci oraz podregionów, powiatów i gmin w 2020 r.
Registered unemployed persons by sex as well as subregions, powiats and gminas in 2020

Spis wykresów

List of charts

	Str. Page
Wykres 1. Pracujący w gospodarce narodowej (2019, 2020)	23
Chart 1. Employed persons in the national economy (2019, 2020)	23
Wykres 2. Struktura pracujących w gospodarce narodowej według grup sekcji PKD w 2020 r.	24
Chart 2. Structure of employed persons in the national economy by groups of NACE sections in 2020	24
Wykres 3. Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r.	25
Chart 3. Employed persons in the national economy by NACE sections in 2020	25
Wykres 4. Wybrane kategorie pracujących w 2020 r.	26
Chart 4. Selected categories of employed persons in 2020	26
Wykres 5. Struktura pracujących według sekcji PKD w 2020 r.	27
Chart 5. Structure of employed persons by NACE sections in 2020	27
Wykres 6. Pracujący na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2020 r.	27
Chart 6. Employed persons per 1000 working age population by powiats in 2020	27
Wykres 7. Zatrudnieni w gospodarce narodowej według sekcji PKD (2019, 2020)	28
Chart 7. Paid employment in the national economy by NACE sections (2019, 2020)	28
Wykres 8. Struktura przeciętnej liczby uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego według sekcji PKD w 2020 r.	29
Chart 8. Structure of average number of students employed for vocational preparation by NACE sections in 2020	29
Wykres 9. Udział zatrudnionych na umowy okresowe w ogólnej liczbie zatrudnionych według wybranych sekcji PKD w 2020 r.	29
Chart 9. Share of persons employed on temporary contracts in the total number of persons employed by selected NACE sections in 2020	29
Wykres 10. Struktura pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy w 2020 r.	30
Chart 10. Structure of full-time paid employees hired in 2020	30

	Str. Page
Wykres 11. Struktura pracowników pełnozatrudnionych zwolnionych z pracy w 2020 r.	31
Chart 11. Structure of full-time paid employees terminated in 2020	31
Wykres 12. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2020 r.	32
Chart 12. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2020	32
Wykres 13. Struktura umów zlecenia zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD w 2020 r.	33
Chart 13. Structure of contracts of mandate concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections in 2020	33
Wykres 14. Struktura umów o dzieło zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD w 2020 r.	33
Chart 14. Structure of task-specific contracts concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections in 2020	33
Wykres 15. Struktura osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2020 r.	35
Chart 15. Structure of natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2020	35
Wykres 16. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r.	35
Chart 16. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2020	35
Wykres 17. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa w 2020 r.	37
Chart 17. Structure of work permits for foreigners by citizenship in 2020	37
Wykres 18. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2020 r.	38
Chart 18. Structure of work permits for foreigners by major occupational groups in 2020	38
Wykres 19. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy (2019, 2020)	39
Chart 19. Registered unemployed persons by sex and months (2019, 2020)	39
Wykres 20. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych (2019, 2020)	40
Chart 20. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons (2019, 2020)	40
Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesięcy (2019, 2020) ...	42
Chart 21. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months (2019, 2020)	42
Wykres 22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według grup wieku w 2020 r.	43
Chart 22. Structure of registered unemployed persons by age groups in 2020	43
Wykres 23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia w 2020 r.	43
Chart 23. Structure of registered unemployed persons by educational level in 2020	43
Wykres 24. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy w podziale na grupy wieku w 2020 r.	44
Chart 24. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment in division on age groups in 2020	44
Wykres 25. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wielkich grup zawodów w 2020 r.	45
Chart 25. Structure of registered unemployed persons by major occupational groups in 2020	45

	Str. Page
Wykres 26. Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy (2019, 2020)	46
Chart 26. Job offers submitted to labour offices (2019, 2020)	46
Wykres 27. Struktura podmiotów zatrudniających przynajmniej 1 osobę i struktura miejsc pracy w tych podmiotach w 2020 r.	49
Chart 27. Structure of entities employing at least 1 person and of workplaces in these entities in 2020	49
Wykres 28. Wolne miejsca pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2020 r.	50
Chart 28. Vacancies by ownership sectors and size of units in 2020	50
Wykres 29. Struktura wolnych miejsc pracy według sekcji PKD w 2020 r.	51
Chart 29. Structure of vacancies by NACE sections in 2020	51
Wykres 30. Struktura wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2020 r.	51
Chart 30. Structure of vacancies by major occupational groups in 2020	51
Wykres 31. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2020 r.	53
Chart 31. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2020	53
Wykres 32. Koszty pracy według sektorów własności w 2020 r.	54
Chart 32. Labour costs by ownership sectors in 2020	54
Wykres 33. Przeciętny miesięczny koszt pracy na 1 zatrudnionego według sekcji PKD (2016, 2020)	55
Chart 33. Average monthly labour cost per paid employee by NACE sections in 2020 (2016, 2020)	55
Wykres 34. Struktura kosztów pracy według składników w 2020 r.	55
Chart 34. Structure of labour costs by components in 2020	55
Wykres 35. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii czasu pracy w 2020 r.	56
Chart 35. Structure of work time per paid employee by categories of work time in 2020	56
Wykres 36. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii czasu pracy oraz sekcji PKD w 2020 r.	57
Chart 36. Structure of work time per paid employee by categories of work time and NACE sections in 2020	57
Wykres 37. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w sekcjach PKD w 2020 r.	58
Chart 37. Average monthly gross wages and salaries in national economy in NACE sections in 2020	58
Wykres 38. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2020 r.	58
Chart 38. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2020	58
Wykres 39. Struktura wynagrodzeń brutto w 2020 r.	59
Chart 39. Structure of gross wages and salaries in 2020	59
Wykres 40. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2020 r.	60
Chart 40. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2020	60
Wykres 41. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2020 r.	61
Chart 41. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries in 2020	61

	Str. Page
Wykres 42. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności (2019, 2020)	61
Chart 42. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors (2019, 2020)	61
Wykres 43. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2020 r.	62
Chart 43. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2020	62
Wykres 44. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2020 r.	63
Chart 44. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2020	63
Wykres 45. Struktura wydatków na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń w 2020 r.	64
Chart 45. Structure of expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits in 2020	64
Wykres 46. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto (2019, 2020)	64
Chart 46. Dynamics of average gross monthly retirement and other pension (2019, 2020)	64
Wykres 47. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sektorów własności w 2020 r.	65
Chart 47. Structure of persons employed in hazardous conditions by ownership sectors in 2020	65
Wykres 48. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sekcji PKD w 2020 r.	66
Chart 48. Structure of persons employed in hazardous conditions by NACE sections in 2020	66
Wykres 49. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup zagrożeń i sektorów własności w 2020 r.	66
Chart 49. Persons employed in hazardous conditions by groups of threats and ownership sectors in 2020	66
Wykres 50. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według zagrożeń w 2020 r.	68
Chart 50. Persons employed in hazardous conditions by threats in 2020	68
Wykres 51. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, w stosunku do których zastosowano środki do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego według rodzajów środków (2019, 2020)	69
Chart 51. Employed in positions, in which measures have been taken to eliminate or reduce the occupational risk by type of measures (2019, 2020)	69
Wykres 52. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD (2019, 2020)	70
Chart 52. Employed in positions for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections (2019, 2020)	70
Wykres 53. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD (2019, 2020)	71
Chart 53. Persons injured in accidents at work by NACE sections (2019, 2020)	71
Wykres 54. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2020 r.	72
Chart 54. Structure of persons injured in accidents at work by size of companies in 2020	72
Wykres 55. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wieku w 2020 r.	72
Chart 55. Structure of persons injured in accidents at work by age groups in 2020	72
Wykres 56. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2020 r.	73
Chart 56. Structure of persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2020	73

	Str. Page
Wykres 57. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2020 r.	74
Chart 57. Structure of persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2020	74
Wykres 58. Struktura przyczyn wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2020 r.	74
Chart 58. Structure of causes of accidents at work by groups of causes in 2020	74
Wykres 59. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2020 r.	75
Chart 59. Structure of persons injured in accidents at work by part of body injured in 2020	75
Wykres 60. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według sekcji PKD (2019, 2020)	76
Chart 60. Average number of days of inability to work per person injured by NACE sections (2019, 2020)	76
Wykres 61. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2020 r.	78
Chart 61. Structure of persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2020	78
Wykres 62. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2020 r.	79
Chart 62. Share of population at working age in the total number population by voivodships in 2020 ..	79
Wykres 63. Współczynnik obciążenia demograficznego według województw w 2020 r.	79
Chart 63. Age dependency ratio by voivodships in 2020	79
Wykres 64. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2020 r.	80
Chart 64. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2020	80
Wykres 65. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r.	80
Chart 65. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2020	80
Wykres 66. Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON (2010–2020)	80
Chart 66. Share of natural persons conducting economic activity in the total number entities of the national economy registered in the REGON in Poland and in Małopolskie Voivodship (2010–2020)	80
Wykres 67. Pracujący w gospodarce narodowej według województw w 2020 r.	81
Chart 67. Employed persons in the national economy by voivodships in 2020	81
Wykres 68. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r.	81
Chart 68. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age by voivodships in 2020	81
Wykres 69. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym w Polsce i w województwie małopolskim (2010–2020)	81
Chart 69. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age in Poland and in Małopolskie Voivodship (2010–2020)	81

	Str. Page
Wykres 70. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r.	82
Chart 70. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2020	82
Wykres 71. Stopa bezrobocia według województw w 2020 r.	82
Chart 71. Unemployment rate by voivodships in 2020	82
Wykres 72. Stopa bezrobocia w Polsce i w województwie małopolskim (2010–2019)	82
Chart 72. Unemployment rate in Poland and in Małopolskie Voivodship (2010–2019)	82
Wykres 73. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2020 r.	83
Chart 73. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2020 ..	83
Wykres 74. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2020 r.	83
Chart 74. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2020	83
Wykres 75. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim (2010–2020)	83
Chart 75. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship (2010–2020)	83
Wykres 76. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według województw w 2020 r. ..	84
Chart 76. Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees by voivodships in 2020 ..	84
Wykres 77. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2020 r.	84
Chart 77. Incidence rate by voivodships in 2020	84
Wykres 78. Wskaźnik wypadkowości w Polsce i w województwie małopolskim (2010–2020)	84
Chart 78. Incidence rate in Poland and in Małopolskie Voivodship (2010–2020)	84

Spis map

List of maps

	Str. Page
Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2020 r.	36
Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by powiats in 2020	36
Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2020 r.	41
Map 2. Registered unemployment rate by powiats in 2020	41
Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2020 r.	63
Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2020	63
Mapa 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według powiatów w 2020 r.	67
Map 4. Persons employed in hazardous conditions per 1000 paid employees by powiats in 2020	67
Mapa 5. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według powiatów w 2020 r.	76
Map 5. Average number of days of inability to work per person injured by powiats in 2020	76
Mapa 6. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2020 r.	77
Map 6. Incidence rate by powiats in 2020	77

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero
Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej niż 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit
Znak ^Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych na str. 99 categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes on page 99
„W tym” ”Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc
mln	milion
zł PLN	złoty zloty
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
tabl.	tablica table

Synteza

W końcu 2020 r. województwo małopolskie liczyło 3410,4 tys. mieszkańców – o 0,5 tys. mniej niż przed rokiem. Ludność województwa stanowiła 8,9% ogólnej liczby ludności kraju. Zmniejszyła się o 13,9 tys. liczba ludności w wieku produkcyjnym. Większość tej zbiorowości (63,5%) tworzyły osoby w wieku mobilnym (18–44 lata), gotowe do zmiany stanowiska bądź miejsca pracy, czy też przekwalifikowania się. W grupie tej odnotowano spadek liczebności o 16,5 tys. Wzrost liczby ludności wystąpił natomiast w przypadku wieku przedprodukcyjnego (o 2,6 tys.) i poprodukcyjnego (o 10,8 tys.). W konsekwencji zwiększył się wskaźnik obciążenia demograficznego. Na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 66 osób w wieku nieprodukcyjnym, podczas gdy średnio w kraju 68.

W 2020 r. w województwie małopolskim odnotowano dalszy wzrost liczby pracujących do stanu 1477,5 tys. osób w końcu roku (o 0,1% w stosunku do 2019 r.), podczas gdy średnio w kraju odnotowano spadek (o 0,6%). Udział pracujących w skali kraju wyniósł 9,4%. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym pracowało 720, przy średniej krajowej równej 689. W strukturze pracujących według statusu zatrudnienia 68,2% stanowili zatrudnieni na podstawie stosunku pracy.

Przeciętne zatrudnienie w końcu 2020 r. wynosiło 897,1 tys. etatów – było o 13,5 tys. (o 1,5%) niższe niż przed rokiem i stanowiło 8,4% wielkości krajowej. W podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób spadek zatrudnienia o 8,8 tys. (o 1,1%) wynikał z mniejszej liczby umów okresowych – o 5,7%. Liczba przyjętych do pracy zmniejszyła się o 19,0%, a osób zwolnionych – o 14,4%. Zmieniły się względne miary ruchu zatrudnionych – współczynnik przyjęć zmniejszył się o 4,6 p. proc., a współczynnik zwolnień o 3,3 p. proc.

W podmiotach zatrudniających pracowników w 2020 r. odnotowano dodatni bilans miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych. Przeciętna liczba wolnych miejsc pracy w stosunku do poprzedniego roku była mniejsza o 50,0%. Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy wyniósł 0,71% (w kraju 0,69%).

Po raz pierwszy od 6 lat odnotowano wzrost bezrobocia. W powiatowych urzędach pracy województwa małopolskiego w końcu grudnia 2020 r. figurowało 83,1 tys. osób bezrobotnych (7,9% wielkości krajowej), czyli o 32,6% więcej niż rok wcześniej. W ciągu roku zarejestrowano 107,8 tys. bezrobotnych i jednocześnie wykreślono 87,4 tys. osób uzyskując dodatnie saldo pomiędzy napływem i odpływem bezrobotnych. Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie małopolskim w końcu grudnia 2020 r. wynosiła 5,3% i wzrosła w stosunku do poziomu sprzed roku o 1,2 p. proc. Nadal była jednak niższa od przeciętnej odnotowanej w kraju – o 1,0 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w województwie małopolskim w 2020 r. wyniosło 5186,34 zł i w porównaniu z poprzednim rokiem wzrosło o 7,9%. Płaca ta kształtowała się poniżej średniej krajowej – na poziomie 99,2%. W stosunku do ogólnokrajowych niższe były także przeciętne miesięczne świadczenia emerytalno-rentowe wypłacane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (o 4,2%) oraz Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (o 2,6%). W 2020 r. województwie relacja przeciętnej miesięcznej emerytury brutto wypłacanej przez ZUS do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto wyniosła 0,47 (w 2019 r. – 0,48), a w kraju – 0,49 (w 2019 r. – 0,49).

W 2020 r. kolejny raz poprawie uległy wskaźniki opisujące bezpieczeństwo pracy. Ogólny wskaźnik wypadkowości zmniejszył się w porównaniu z poprzednim rokiem o 1,11 i wyniósł 3,49. Od przeciętnego w kraju był niższy o 1,05. Liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w badanych jednostkach zmniejszyła się o 0,6 i w końcu 2020 r. wyniosła 57,8 (o 15,4 poniżej przeciętnej w kraju).

Mieszkańcy województwa aktywnie tworzyli własne miejsca pracy. W końcu grudnia 2020 r. w ogólnej liczbie podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą stanowiły 73,4%. W porównaniu z poprzednim rokiem ich liczba wzrosła o 4,1%. Najwięcej osób prowadziło działalność związaną z handlem (21,3%) i budownictwem (18,1%). Na 100 mieszkańców województwa w wieku produkcyjnym przypadało 15,26 podmiotów osób fizycznych, a średnio w kraju – 14,61.

Executive summary

At the end of 2020, the population of Małopolskie Voivodship amounted to 3 410.4 thousand – by 0.5 thousand less than the year before. Population of the voivodship accounted for 8.9% of total population of the country. The number of working age population decreased by 13.9 thousand. Majority of this group (63.5%) covered persons at mobile age (18–44 years), who were ready to change their workstation or job or to retrain. This group decreased by 16.5 thousand. However, there was an increase in the number of population at pre-working age (by 2.6 thousand) and at post-working age (by 10.8 thousand). As a consequence, age dependency ratio augmented. There were 66 persons at non-working age per 100 persons at working age, while on average in the country 68.

In 2020, Małopolskie Voivodship recorded a further increase in the number of employed persons (by 0.1% compared to 2019) – to 1 477.5 thousand people at the end of the year, while the country average decreased (by 0.6%). The share of the employed on the national scale was 9.4%. 720 per 1 000 persons at working age worked, with the national average equal to 689. In the structure of the employed by employment status, 68.2% were employees hired on the basis of an employment contract.

At the end of 2020, the number of paid employees amounted to 897.1 thousand – it was lower by 13.5 thousand (by 1.5%) than the year before and accounted for 8.4% of the national value. In economic entities employing more than 9 persons, a decrease of paid employment by 8.8 thousand (by 1.1%) resulted from a lower number of periodic contracts – by 5.7%. The number of persons hired decreased by 19.0%, and terminated – by 14.4%. Relative measures of labour turnover changed – the hire rate decreased by 4.6 pp, and termination rate – by 3.3 pp.

In 2020, in entities employing employees, a positive balance of jobs newly created and liquidated was recorded. The average number of vacancies decreased by 50.0% compared to the previous year. The average annual job vacancy rate amounted to 0.71% (0.69% in the country).

For the first time in 6 years, an increase in unemployment has been recorded. In powiat labour offices of Małopolskie Voivodship at the end of December 2020, 83.1 thousand unemployed persons figured (7.9% nationwide), i.e. 32.6% more than the year before. During the year, there were 107.8 thousand newly registered and at the same time 87.4 thousand deleted unemployed persons, achieving a positive balance between the inflow and outflow of the unemployed. The registered unemployment rate in Małopolskie Voivodship at the end of December 2020 amounted to 5.3% and increased compared to the previous year's level by 1.2 pp. However, it was still lower than the average recorded in the country – by 1.0 pp.

The average monthly gross wages and salaries in Małopolskie Voivodship in 2020 amounted to 5 186.34 PLN and increased by 7.9% compared to the previous year. This pay was below the national average – at the level of 99.2%. Average monthly retirement and other pension benefits paid by the Social Insurance Fund and the Agricultural Insurance Fund were also lower than in the country (by 4.2% and 2.6%, respectively). In 2020, the ratio of the average monthly gross retirement pension paid by the Social Insurance Fund to the average monthly gross wages and salaries in the voivodship amounted to 0.47 (in 2019 – 0.48), and in the country – 0.49 (in 2019 – 0.49).

In 2020, indicators describing work safety improved once again. The total accident rate decreased by 1.11 compared to the previous year and amounted to 3.49. It was lower by 1.05 than the national average. The number of persons working in hazardous conditions per 1 000 employees in the surveyed entities decreased by 0.6 and at the end of 2020 was 57.8 (by 15.4 below the national average).

Inhabitants of the voivodship were actively creating their own work places. At the end of December 2020, 73.4% of the total number of entities registered in the REGON register were natural persons conducting economic activity. Compared to the previous year, their number increased by 4.1%. Most persons conducted activity connected with trade (21.3%) and construction (18.1%). There were 15.26 entities of natural persons per 100 inhabitants of the voivodship, and on average in the country – 14.61.

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019	2020
Ludność (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Population (as of 31 December) in thousands	3336,7	3372,6	3410,9	3410,4
mężczyźni men	1619,4	1636,7	1655,5	1654,9
kobiety women	1717,3	1735,9	1755,4	1755,5
miasta urban areas	1640,3	1634,9	1644,2	1639,8
wieś rural areas	1696,4	1737,7	1766,7	1770,7
w tym w wieku produkcyjnym of which at working age	2122,6	2106,1	2065,8	2051,9
Ludność w wieku (stan w dniu 31 grudnia): Population at age (as of 31 December):				
nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym non-working per 100 persons at working age	57,2	60,1	65,1	66,2
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym post-working per 100 persons at pre-working age	83,0	98,3	107,3	108,5
poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym post-working per 100 persons at working age	25,9	29,8	33,7	34,4
Saldo migracji stałej na 1000 ludności Net migration for permanent residence per 1000 population	1,32	0,93	2,02	1,17
wewnętrznej internal	1,10	1,12	1,74	1,00
zagranicznej international	0,22	.	0,28	0,17
Pracujący ^a (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Employed persons ^a (as of 31 December) in thousands	1225,2	1321,9	1476,4	1477,5
mężczyźni men	637,2	676,0	765,0	766,3
kobiety women	588,0	645,9	711,3	711,2
sektor publiczny public sector	260,2	247,0	256,7	256,1
sektor prywatny private sector	965,0	1074,9	1219,6	1221,4
w połączonych sekcjach PKD (2007): by combined NACE sections (2007):				
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	272,9	272,8	272,7	272,6
przemysł i budownictwo industry and construction	301,6	313,6	357,2	360,2
handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja and catering ^Δ ; information and communication	290,3	326,2	377,6	373,7
działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości ^Δ financial and insurance activities, real estate activities	37,2	42,1	45,1	43,5
pozostałe usługi other services	360,5	409,4	423,7	427,6
Zatrudnieni ^b (stan w dniu 31 grudnia) w tys. Employees/paid employment ^b (as of 31 December) in thousands	815,4	865,4	982,6	973,9
mężczyźni men	407,6	423,8	497,5	494,2
kobiety women	407,8	441,6	485,0	479,7
Przeciętne zatrudnienie ^c Paid employment ^c	785,8	801,4	910,6	897,1

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (cd.)

Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019	2020
Ruch zatrudnionych ^d w tys.: Labour turnover ^d in thousands:				
przyjęci do pracy hired	130,7	141,0	167,6	135,7
w tym podejmujący pracę po raz pierwszy of which starting work for the first time	17,9	19,3	19,8	15,9
zwolnieni z pracy terminated	117,4	132,8	159,1	136,2
Współczynnik ruchu zatrudnionych ^d w %: Labour turnover rate ^d in %:				
przyjęć hire rate	20,9	21,9	22,6	18,0
zwolnień termination rate	18,7	20,6	21,4	18,1
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 grudnia) w tys.: Registered unemployed persons (as of 31 December) in thousands:				
ogółem total	142,2	119,6	62,6	83,1
mężczyźni men	66,7	55,4	27,1	37,9
kobiety women	75,5	64,2	35,5	45,2
w tym w wieku: of which at age:				
poniżej 25 lat less than 25 years	39,3	21,5	8,3	12,3
55 lat i więcej 55 years and more	11,0	18,3	11,0	13,1
z liczby ogółem: of total number:				
z prawem do zasiłku entitled to a benefit	23,0	15,4	9,9	12,9
długotrwale bezrobotni long-term unemployed	60,9	65,9	30,0	37,2
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of registered unemployed persons in the number of working age population (as of 31 December) in %	6,7	5,7	3,0	4,0
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w % Registered unemployment rate (as of 31 December) in %	10,4	8,3	4,1	5,3
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia) Number of unemployed persons per 1 job offer (as of 31 December)	72	40	17	23
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej: Average monthly gross wages and salaries in the national economy:				
w zł in PLN	2973,79	3667,02	4808,56	5186,34
w relacji do średniej krajowej (Polska=100) in relation to the national average (Poland=100)	92,2	93,8	97,7	99,2
Przeciętna liczba emerytów i rencistów w tys. Average number of retirees and pensioners in thousands	756,1	718,8	744,0	746,8
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto w zł: Average monthly gross retirement and other pension in PLN:				
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych from non-agricultural social security system	1543,10	1938,81	2224,97	2351,94
rolników indywidualnych of farmers	924,05	1140,46	1256,27	1341,18

Tablica 1. Podstawowe dane o rynku pracy w województwie małopolskim (dok.)
Table 1. Basic data regarding the labour market in Małopolskie Voivodship (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2010	2015	2019	2020
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia ^e (stan w dniu 31 grudnia): Persons employed in hazardous conditions ^e (as of 31 December):				
w tys. in thousands	34,6	32,3	29,8	28,9
zagrożenia związane: hazards connected with:				
ze środowiskiem pracy work environment	19,3	16,8	19,3	19,3
z uciążliwością pracy strenuous conditions	10,0	9,6	5,3	4,5
z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi mechanical factors associated with particularly dangerous machinery	5,3	5,8	5,1	5,1
na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem per 1000 paid employees in plants covered by the study	74,3	65,9	58,4	57,8
Choroby zawodowe Occupational diseases	312	225	141	97
Poszkodowani w wypadkach przy pracy Persons injured in accidents at work	5898	5679	5486	4215
mężczyźni men	3941	3476	3092	2523
kobiety women	1957	2203	2394	1692
w tym w wypadkach: of which in accidents:				
śmiertelnych fatal	27	9	10	15
ciężkich heavy	38	41	25	30
Wskaźnik wypadkowości Incidence rate	6,25	5,46	4,60	3,49
Liczba dni niezdolności do pracy osób poszkodowanych na 1 poszkodowanego ^f The number of days of inability to work of persons injured in accidents at work per 1 person injured ^f	43,6	42,5	41,5	45,1
Szacunkowe straty materialne spowodowane wypadkami w tys. zł Estimated material losses caused by accidents at work in thousand PLN	1311	865	1626	1365
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (stan w końcu roku): Entities of the national economy registered in the REGON register (as of the end of year):				
ogółem w tys. total in thousands	331,4	363,9	409,8	426,3
w tym o liczbie pracujących poniżej 10 osób of which employing less than 10 persons	314,2	348,0	395,1	411,7
na 10 tys. ludności per 10 thousand population	993	1079	1202	1250
Podmioty gospodarki narodowej nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności Newly registered entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	109	98	108	90
Podmioty gospodarki narodowej wyrejestrowane z rejestru REGON na 10 tys. ludności Deleted entities of the national economy in the REGON register per 10 thousand population	58	77	53	41

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. b Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy. c Po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty. d Pracowników pełnozatrudnionych; bez zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób. e Liczeni jeden raz, w grupie czynnika przeważającego. f Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.

a By actual workplace and kind of activity. b Full- and part-time paid employees in the main workplace. c After converting part-time paid employees into full-time paid employees. d Full-time paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons. e Listed only once by predominant factor. f Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Rozdział 1. Pracujący i zatrudnieni

Chapter 1. Employed persons and paid employment

Pracujący w gospodarce narodowej

Dane o **pracujących w gospodarce narodowej** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód, tj.: osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy lub stosunku służbowego, pracodawców i pracujących na własny rachunek, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów), członków spółdzielni produkcji rolniczej, duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Dane nie obejmują pracujących w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

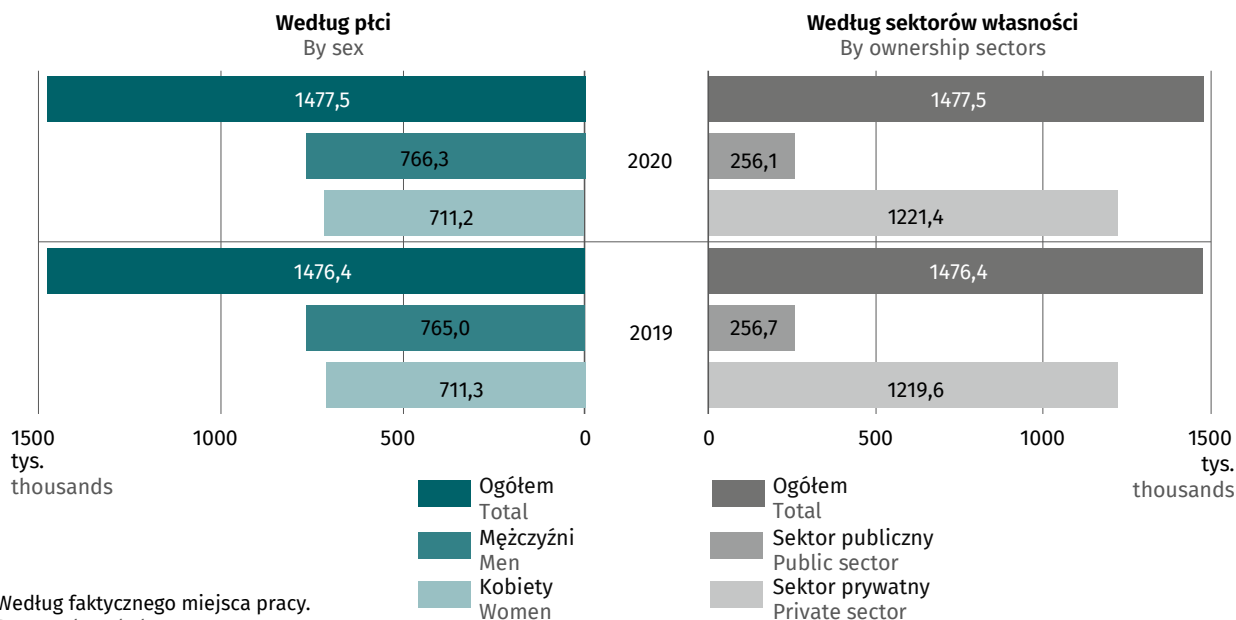
W końcu 2020 r. w województwie małopolskim pracowało (według faktycznego miejsca pracy) 1477,5 tys. osób, czyli o 1,2 tys. (o 0,1%) więcej w porównaniu ze stanem sprzed roku. W ogólnej liczbie pracujących 82,7% stanowili pracujący w sektorze prywatnym, wśród których udział mężczyzn wyniósł 56,0%. W sektorze publicznym przeważającą zbiorowość pracujących tworzyły kobiety – 67,8%.

W odniesieniu do stanu w końcu 2019 r. liczba pracujących kobiet zmniejszyła się o 0,1 tys., natomiast mężczyzn wzrosła o 1,3 tys. W podmiotach sektora prywatnego pracowało o 1,8 tys. osób więcej (o 0,1%), przy czym liczba kobiet zmniejszyła się o 0,2 tys., a mężczyzn wzrosła o 2,0 tys. Liczba pracujących w sektorze publicznym była mniejsza o 0,6 tys. (o 0,2%). Spadek dotyczył liczby mężczyzn, bo liczba kobiet utrzymała się na poziomie nieco wyższym niż przed rokiem.

Liczba pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności tak jak rok wcześniej wyniosła 433. Na 1000 osób w wieku produkcyjnym przypadało 720 pracujących – o 5 więcej niż przed rokiem. Na 1000 kobiet w wieku produkcyjnym pracowało 732 (wzrost o 4), a na 1000 mężczyzn w tej grupie wieku – 709 (wzrost o 6).

Wykres 1. Pracujący^a w gospodarce narodowej
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 1. Employed persons^a in the national economy
As of 31 December

^a Według faktycznego miejsca pracy.
a By actual workplace.

Do **sektora publicznego** zalicza się podmioty gospodarcze stanowiące własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

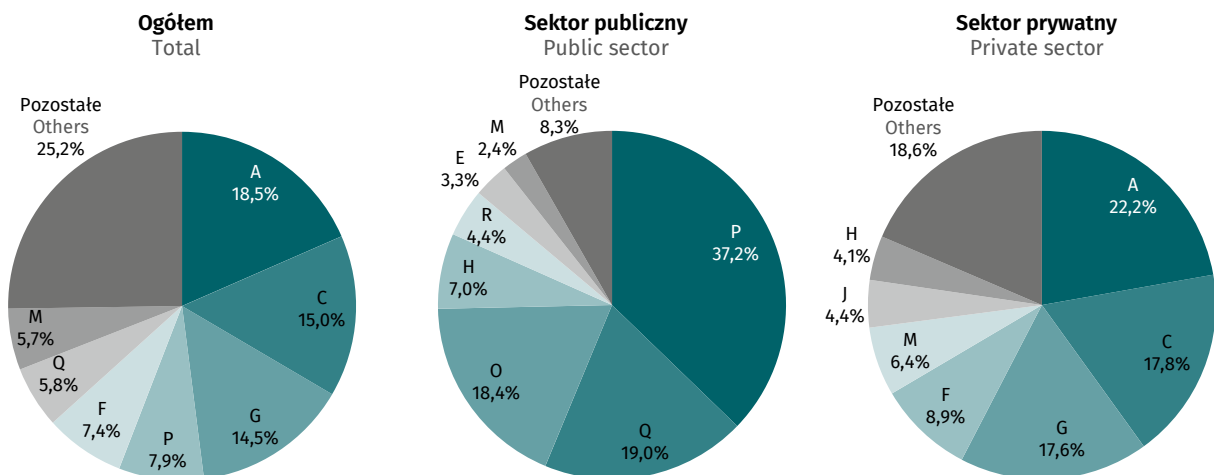
Do **sektora prywatnego** zalicza się podmioty gospodarcze stanowiące własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

Struktura pracujących w gospodarce narodowej według statusu zatrudnienia (według siedziby jednostek prawnych i lokalnych stanowiących podmioty sprawozdawcze) w końcu 2020 r. była prawie taka sama jak w latach poprzednich. Udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 68,2%, właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) – 31,5%, a osób o innym statusie zatrudnienia – 0,3%. Wśród kobiet udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 70,4% i był wyższy niż w grupie mężczyzn o 4,3 p. proc. Z kolei wśród mężczyzn pracujący w charakterze właścicieli, współwłaścicieli i pomagających członków rodzin stanowili 33,3% – o 3,7 p. proc. więcej niż w przypadku kobiet.

Rozpatrując faktyczne miejsce pracy i rodzaj działalności podmiotu, w końcu 2020 r. podobnie jak w latach poprzednich, wśród ogółu pracujących najwięcej osób wykazano w sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – 272,6 tys. osób (w tym 270,3 tys. – w rolnictwie). W sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” liczba pracujących wyniosła 221,7 tys., a w sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” – 214,7 tys. W sektorze prywatnym w wymienionych sekcjach pracowało łącznie 703,8 tys. osób – 57,6% pracowników tego sektora. Odmiennie kształtowała się struktura pracujących w sektorze publicznym – 74,6% pracujących w podmiotach tego sektora stanowili pracownicy sekcji: „Edukacja” – 95,3 tys., „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 48,8 tys. oraz „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 47,1 tys.

Wykres 2. Struktura pracujących^a w gospodarce narodowej według grup sekcji PKD w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 2. Structure of employed persons^a in the national economy by groups of NACE sections in 2020 As of 31 December

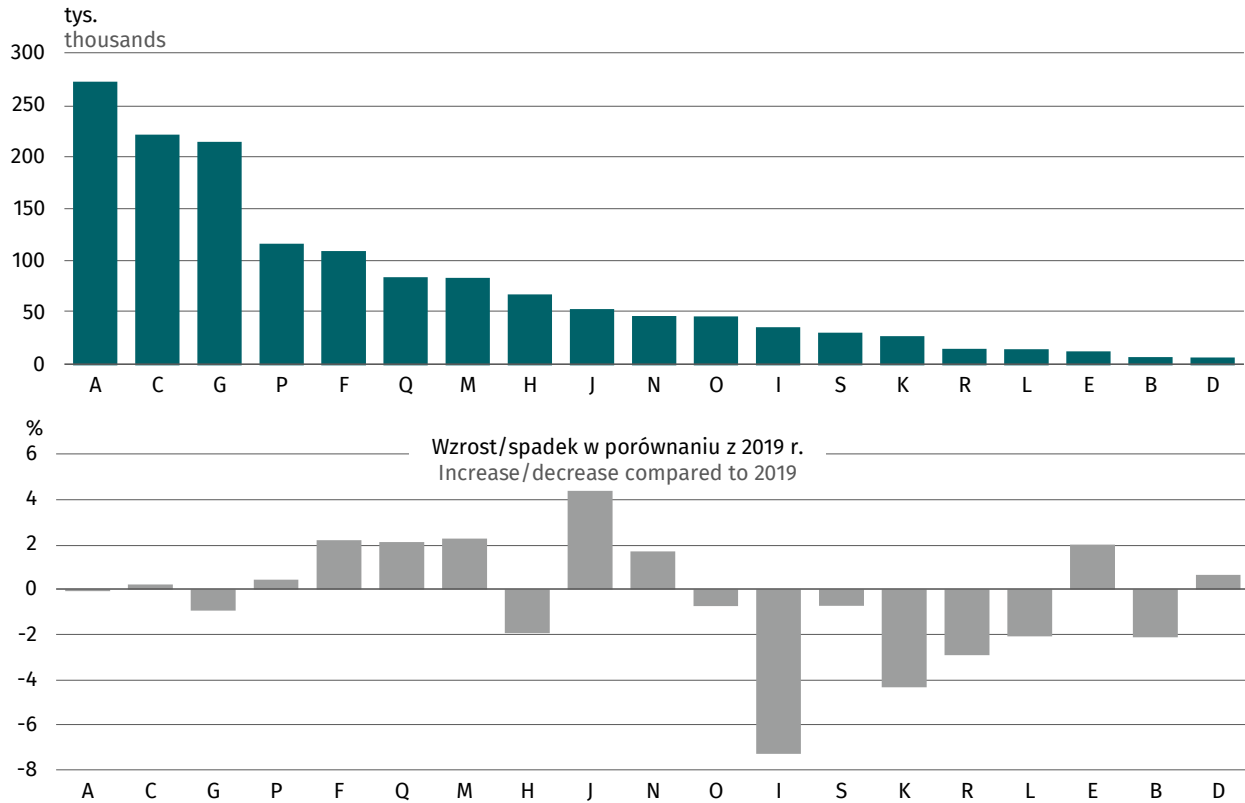

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
a By actual workplace and kind of activity.

W porównaniu ze stanem w końcu 2019 r. wzrost liczby pracujących wystąpił w podmiotach zaliczonych do 9 sekcji PKD, a największy w „Budownictwie” – o 2,4 tys. Największa różnica procentowa dotyczyła natomiast jednostek działających w ramach sekcji „Informacja i komunikacja” – wzrost o 4,4%. Spadek liczby pracujących odnotowano w 10 sekcjach, a największy, zarówno bezwzględny jak i procentowy, w ramach sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” – o 2,9 tys. (o 7,3%).

**Wykres 3. Pracujący^a w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

**Chart 3. Employed persons^a in the national economy by NACE sections in 2020
As of 31 December**

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
a By actual workplace and kind of activity.

W podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach budżetowych (16,8 tys. jednostek badanych na formularzu o symbolu Z-06) w końcu grudnia 2020 r. (w głównym miejscu pracy – grupowanie według siedziby podmiotu) pracowało 801,4 tys. osób. W stosunku do stanu sprzed roku liczebność tej grupy pracujących zmniejszyła się o 9,5 tys. (o 1,2%). Struktura pracujących według statusu zatrudnienia nie uległa zmianie. Udział zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniósł 99,2%, właścicieli, współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) – 0,7%, a pozostałych osób – 0,1%. Większość osób (69,7%) pracowało w podmiotach zaliczanych do sektora prywatnego. Udział kobiet w ogólnej grupie pracujących wyniósł 50,3%, przy czym w sektorze publicznym – 68,4%, a w sektorze prywatnym – 42,5%.

W omawianej zbiorowości pracujących osoby świadczące pracę w porze nocnej stanowiły 8,6%. Ich największe udziały odnotowano wśród pracujących w podmiotach sekcji: „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (21,7% ogólnej liczby pracujących w tej sekcji), „Przetwórstwo przemysłowe” (18,4%) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (17,4%).

Odsetek pracujących osób z niepełnosprawnościami wyniósł 3,0%. Największe udziały osób z orzecznym stopniem niepełnosprawności wystąpiły wśród pracujących w jednostkach zaliczonych do sekcji: „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (25,0%), „Pozostała działalność usługowa” (4,5%) a także „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (3,5%).

Udział osób pracujących, posiadających jednocześnie prawo do emerytury lub renty wyniósł 2,9%. Największym udziałem charakteryzowały się jednostki sekcji: „Administrowanie i działalność wspierająca” (12,6%), „Obsługa rynku nieruchomości” (6,7%) i „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (4,8%).

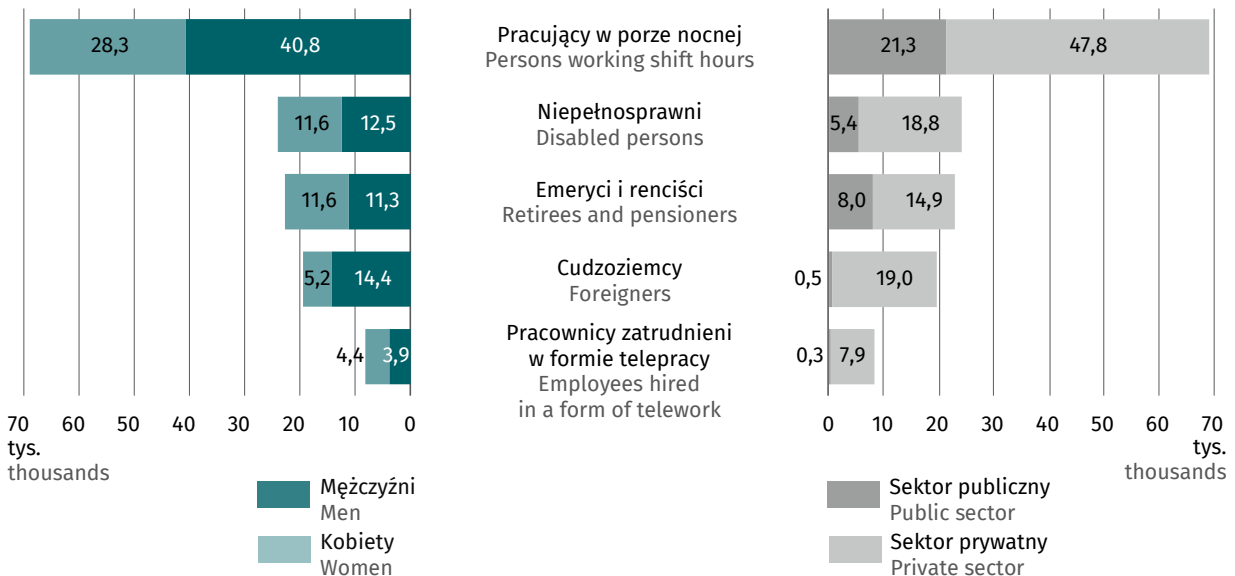
Wśród wszystkich pracujących 2,4% stanowili cudzoziemcy. Największe odsetki tej zbiorowości odnotowano w podmiotach działających w ramach sekcji: „Informacja i komunikacja” (10,3%), „Transport i gospodarka magazynowa” (8,8%) oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (6,6%).

Liczba osób zatrudnionych w formie telepracy stanowiła 1,0% ogólnej liczby pracujących. Najwięcej osób wykonujących ten rodzaj pracy było wśród pracujących w podmiotach funkcjonujących w ramach sekcji „Informacja i komunikacja” oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”.

W odniesieniu do stanu sprzed roku liczba pracowników zatrudnionych w formie telepracy wzrosła o 1,8 tys. (o 28,4%), pracujących cudzoziemców – o 1,4 tys., (tj. o 7,9%), pracujących emerytów i rencistów – o 0,1 tys. (o 0,3%), a osób wykonujących pracę w porze nocnej – o 0,2 tys. (o 0,2%). Mniej było natomiast pracujących osób z niepełnosprawnościami – o 0,2 tys. (o 0,8%).

**Wykres 4. Wybrane kategorie pracujących^a w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 4. Selected categories of employed persons^a in 2020
As of 31 December

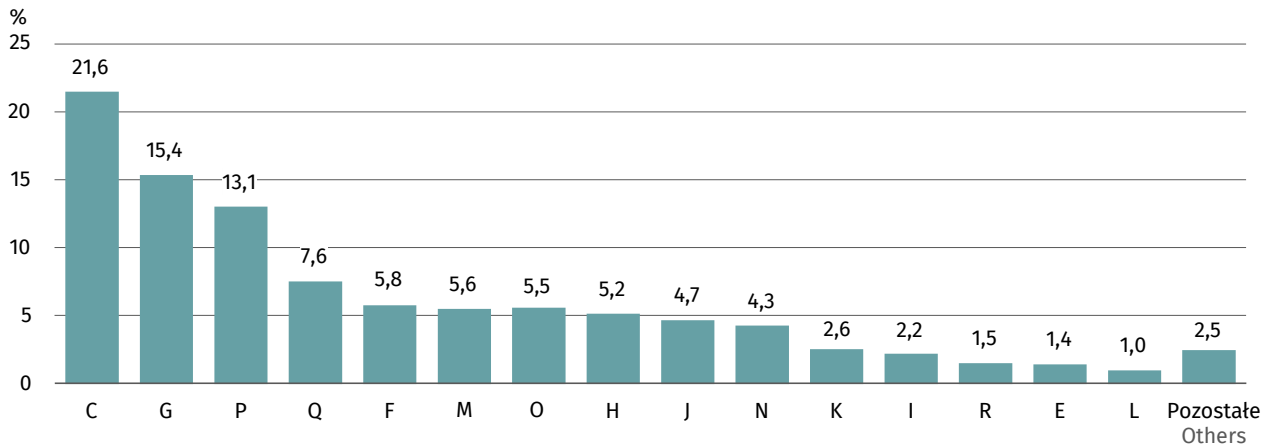

^a Według siedziby podmiotu; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By seat of a unit; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Po zastosowaniu grupowania według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach budżetowych), liczba pracujących wyniosła 850,0 tys. i w porównaniu ze stanem w końcu 2019 r. zmniejszyła się o 3,1 tys. (tj. o 0,4%). W podziale ze względu na rodzaj działalności podmiotów, spadek liczby pracujących odnotowano w 13 sekcjach, a największy stwierdzono w „Zakwaterowaniu i gastronomii” (o 3,1 tys., tj. o 14,1%). Wzrost wystąpił w 7 sekcjach – największy w „Informacji i komunikacji” (o 1,4 tys., tj. o 3,7%).

**Wykres 5. Struktura pracujących^a według sekcji PKD w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 5. Structure of employed persons^a by NACE sections in 2020
As of 31 December

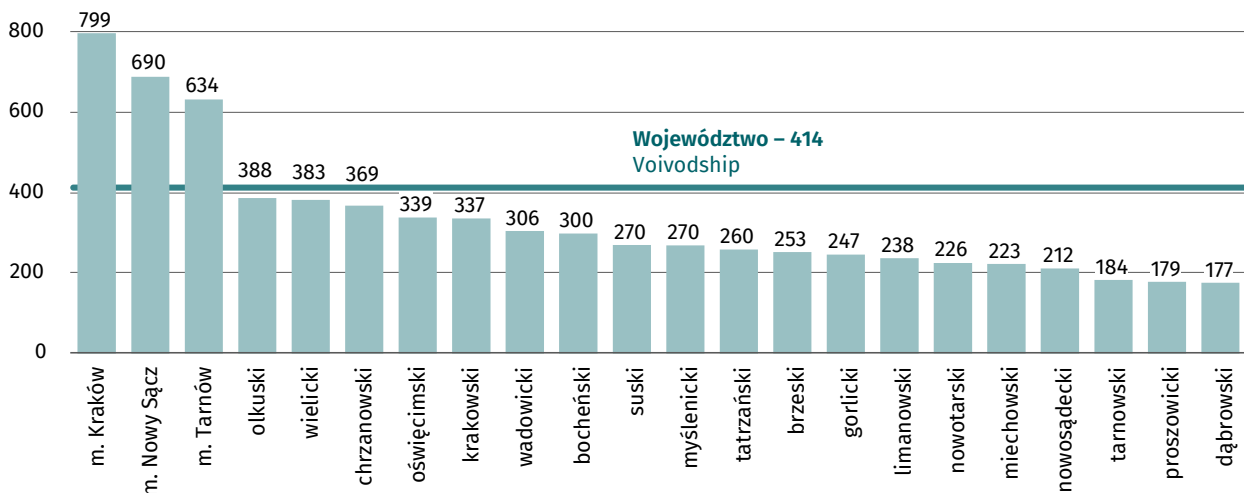

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By actual workplace and kind of activity; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Rozmieszczenie terytorialne pracujących (bez pracujących w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób) było podobne jak w latach poprzednich. Liczba pracujących w miastach wyniosła 668,1 tys. (78,6% ogólnej liczby pracujących), a w podmiotach położonych na obszarach wiejskich – 181,8 tys. Zdecydowanie najwięcej osób pracowało w Krakowie – 365,2 tys., tj. 43,0%. W odniesieniu do stanu sprzed roku, spadek liczby pracujących wystąpił w 13 powiatach, a największy w Krakowie (o 2,1 tys.). Relatywny (procentowy) spadek kształtował się od 0,6% zarówno w Krakowie jak i powiecie nowotarskich do 11,3% w powiecie gorlickim. Wzrost liczby pracujących odnotowano w 9 powiatach, przy czym największy bezwzględny (o 2,2 tys.) dotyczył powiatu krakowskiego, a największy względny (o 5,7%) – powiatu wielickiego.

**Wykres 6. Pracujący^a na 1000 ludności w wieku produkcyjnym według powiatów w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 6. Employed persons^a per 1000 working age population by powiats in 2020
As of 31 December

^a Według faktycznego miejsca pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a By actual workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej

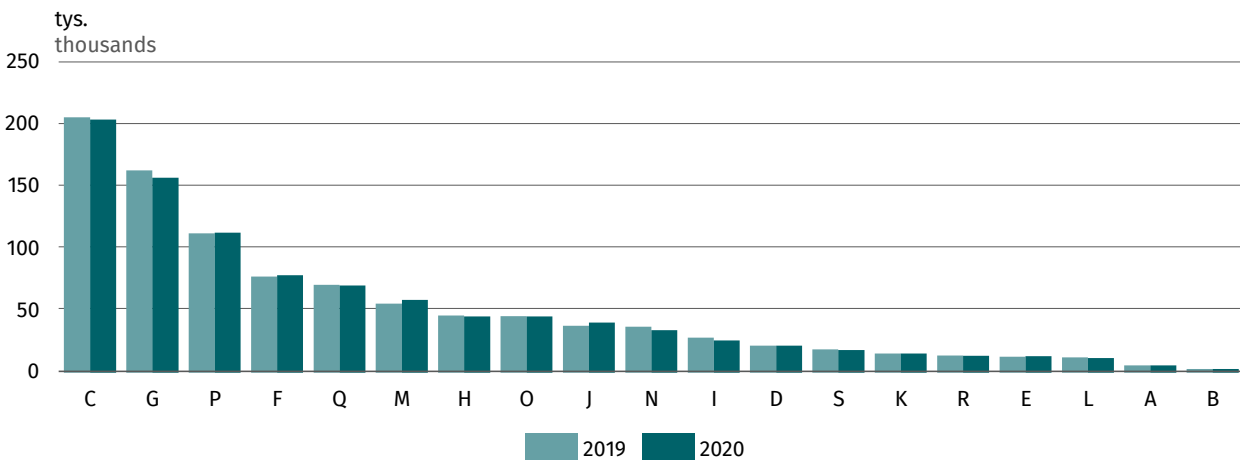
W końcu 2020 r. w województwie małopolskim było zatrudnionych 973,9 tys. osób (według siedziby jednostek prawnych i lokalnych podmiotów sprawozdawczych). Podmioty sektora prywatnego zatrudniały 730,8 tys. osób (75,0%), a publicznego – 243,1 tys. (25,0%).

W porównaniu ze stanem sprzed roku zatrudnienie zmniejszyło się o 8,6 tys. osób (o 0,9%), przy czym w sektorze publicznym nieznacznie wzrosło i utrzymało się na prawie niezmiennym poziomie, a w sektorze prywatnym było mniejsze o 8,7 tys. osób (o 1,2%). Liczba zatrudnionych mężczyzn zmniejszyła się o 3,3 tys. (o 0,7%), a kobiet – o 5,3 tys. (o 1,1%). Udział kobiet w ogólnej liczbie zatrudnionych wyniósł 49,3%, przy czym w podmiotach sektora publicznego był wyższy – 68,4%, a w sektorze prywatnym niższy – 42,9%.

Wykres 7. Zatrudnieni^a w gospodarce narodowej według sekcji PKD

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Paid employment^a in the national economy by NACE sections
As of 31 December

a Według siedziby jednostek prawnych i lokalnych stanowiących podmioty sprawozdawcze.

a By seat of legal and local units constituting reporting agents.

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według liczby zatrudnionych w 2020 r.

Note. Sections were sorted in descending order by number of paid employment in 2020.

W 2020 r. przeciętne zatrudnienie (po przeliczeniu osób niepełnozatrudnionych na pełne etaty, bez osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego, osób wykonujących pracę nakładczą, agentów oraz bez osób zatrudnionych poza granicami kraju) wyniosło 897,1 tys. etatów i było niższe o 13,5 tys. (tj. o 1,5%) niż w poprzednim roku. W podmiotach zaliczonych do sekcji zgrupowanych pod nazwą „Przemysł” przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się o 3,7 tys. (o 1,6%), przy czym w samym „Przetwórstwie przemysłowym” – o 4,0 tys. (o 2,0%). Duży spadek charakteryzował następujące sekcje: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” – o 8,7 tys. (o 5,7%), „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” – o 2,2 tys. (o 6,7%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – o 1,8 tys. (o 2,6%). Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano natomiast w jednostkach sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – o 2,4 tys. (o 4,7%). Znacznie zwiększyła się także liczba etatów w „Informacji i komunikacji” – o 2,5 tys. (o 7,2%) oraz w „Pozostatej działalności usługowej” – o 0,6 tys. (o 4,0%).

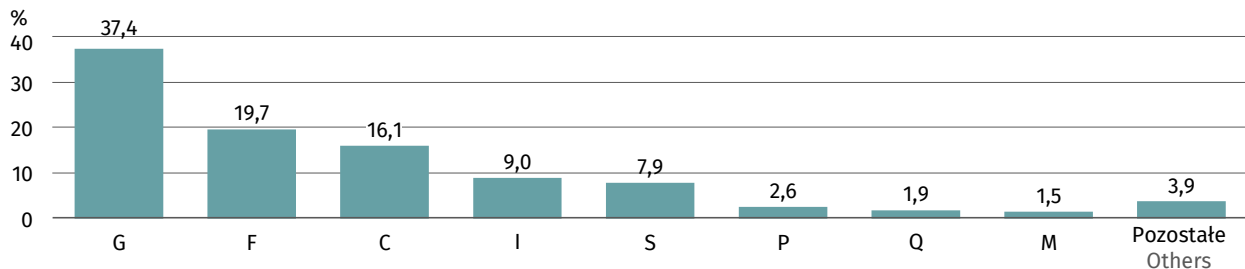
Podobnie jak w poprzednim roku, w strukturze przeciętnego zatrudnienia według sekcji określających rodzaj działalności podmiotów, największy udział przypadła na zatrudnienie w sekcjach „Przetwórstwo przemysłowe” (21,5%) i „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (15,9%), a następnie: „Edukacja” (11,9%), „Budownictwo” (7,9%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (7,2%).

Przeciętna liczba uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego w zakładach pracy mających siedzibę na terenie województwa małopolskiego w 2020 r. wyniosła 8,3 tys. i w porównaniu z 2019 r. zwiększyła się o 0,3 tys. (tj. o 4,1%). Uczniowie zdobywali doświadczenie głównie w podmiotach zaliczanych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (3,1 tys.), „Budownictwo” (1,6 tys.) i „Przetwórstwo przemysłowe” (1,3 tys.).

Wskaźnik natężenia liczby uczniów na 1000 osób przeciętnego zatrudnienia wyniósł 9,3 (w 2019 r. – 8,8). Relacja ta była najwyższa w sekcjach: „Pozostała działalność usługowa” (45,0 – spadek o 2,7 w porównaniu z 2019 r.), „Zakwaterowanie i gastronomia^A” (34,4 – wzrost o 0,4), „Budownictwo” (23,0 – wzrost o 0,9) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (21,8 – wzrost o 1,9).

Wykres 8. Struktura przeciętnej liczby uczniów zatrudnionych w celu przygotowania zawodowego według sekcji PKD w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Structure of average number of students employed for vocational preparation by NACE sections in 2020
As of 31 December

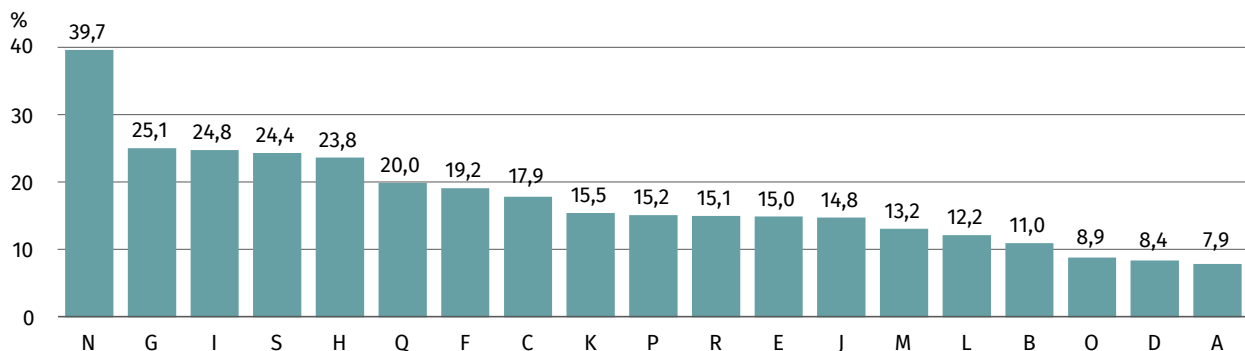

Informacje zawarte w dalszej części rozdziału nie uwzględniają zatrudnionych w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

W końcu 2020 r. liczba zatrudnionych na podstawie stosunku pracy wyniosła 795,1 tys. (według siedziby podmiotu; w głównym miejscu pracy), w tym 401,4 tys. (50,5%) kobiet. W porównaniu ze stanem sprzed roku liczba zatrudnionych zmniejszyła się o 8,8 tys. (o 1,1%). Spadek wynikał ze zmniejszenia o 12,0 tys. (o 1,6%) liczby osób pełnozatrudnionych – do stanu 734,1 tys., co stanowiło 92,3% ogólnej liczby zatrudnionych. Liczba osób zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy była natomiast większa o 3,2 tys. (o 5,6%) i wyniosła 61,0 tys.

Wykres 9. Udział zatrudnionych^a na umowy okresowe w ogólnej liczbie zatrudnionych według wybranych sekcji PKD w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 9. Share of persons employed^a on temporary contracts in the total number of persons employed by selected NACE sections in 2020
As of 31 December

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

W końcu 2020 r. odnotowano 147,4 tys. osób zatrudnionych na umowy okresowe, czyli o 9,0 tys. (o 5,7%) mniej niż w końcu roku poprzedniego. Stanowili oni 18,5% ogólnej liczby zatrudnionych. Pełnozatrudnionych na ustalony okres czasu było 128,5 tys. – o 11,0 tys. (o 7,9%) mniej niż przed rokiem. Liczba osób niepełnozatrudnionych wyniosła natomiast 18,9 tys. i wzrosła o 2,0 tys. (o 11,7%).

Liczba zatrudnionych na czas nieokreślony wzrosła o 0,2 tys. i w końcu 2020 r. wyniosła 647,7 tys. W grupie pełnozatrudnionych liczebność zmniejszyła się o 1,0 tys. (o 0,2%), a w przypadku pracujących na niepełny etat wzrosła – o 1,2 tys. (o 3,0%).

Współczynnik przyjęć – stosunek liczby przyjętych, pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych (w badanym okresie) do liczby pełnozatrudnionych w ostatnim dniu poprzedniego okresu.

Dane dotyczące przyjęć i zwolnień z pracy obejmują pracowników pełnozatrudnionych. W 2020 r. przyjęto do pracy 135,7 tys. osób, tj. o 31,9 tys. (o 19,0%) mniej niż w poprzednim roku. Większość przyjęć zrealizowanych zostało w podmiotach sektora prywatnego – 115,6 tys. (85,2%). Współczynnik przyjęć wynoszący 18,0% był mniejszy niż w 2019 r. (o 4,6 p. proc.). W sektorze publicznym osiągnął wartość 8,9% (spadek o 1,7 p. proc.), a w sektorze prywatnym ukształtował się na poziomie 21,9% (o 5,8 p. proc. niższym).

Współczynnik zwolnień – stosunek liczby pracowników zwolnionych, pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze (w danym okresie) do liczby pełnozatrudnionych w ostatnim dniu poprzedniego okresu.

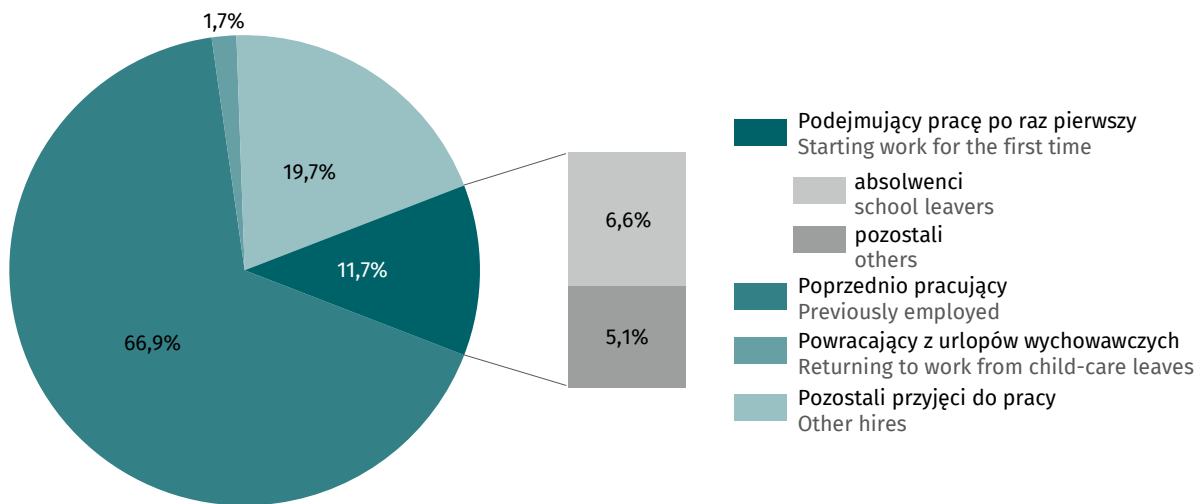
Liczba zwolnień, wynosząca 136,2 tys., w stosunku do 2019 r. była mniejsza o 22,9 tys. (o 14,4%). W sektorze prywatnym odnotowano 116,8 tys. zwolnień (85,8%). Współczynnik zwolnień był równy 18,1% (spadek o 3,3 p. proc.), przy czym w sektorze publicznym – 8,4% (spadek o 1,3 p. proc.), a prywatnym – 22,2% (spadek o 4,2 p. proc.).

Liczbą zwolnień była większa od liczby przyjęć o 0,5 tys. Więcej przyjęć niż zwolnień odnotowano w podmiotach 10 sekcji PKD. Największa różnica wystąpiła w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (2,4 tys.). W podmiotach 9 sekcji PKD więcej zwolnień niż przyjęć do pracy. Największe ujemne saldo odnotowano w sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^{AM}” (3,3 tys.).

W 2020 r. 6,6 tys. osób zmieniło status pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze czasu pracy na pracowników pełnoetatowych, a liczba osób pełnozatrudnionych, którym w ciągu roku zmieniono etat na niepełny wyniosła 16,4 tys. (w 2019 r. odpowiednio 8,3 tys. i 6,6 tys.).

Wykres 10. Struktura pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy w 2020 r.

Chart 10. Structure of full-time paid employees hired in 2020

Po raz pierwszy w 2020 r. pracę podjęło 15,9 tys. osób, w tym 9,0 tys. (56,7%) posiadających status absolwentów różnych typów szkół. Najliczniejszą grupę stanowili absolwenci szkół wyższych (4,8 tys., tj. 52,7% przyjętych do pracy absolwentów), a w dalszej kolejności: szkół policealnych i średnich zawodowych (1,7 tys., tj. 19,3%), liceów ogólnokształcących (1,2 tys., tj. 13,6%) oraz szkół zasadniczych zawodowych (1,3 tys., tj. 14,4%).

Najwięcej, tj. 90,8 tys. przyjęć do pracy, dotyczyło osób poprzednio pracujących, wśród których przerwę w zatrudnieniu nie dłuższą niż 1 miesiąc miało 19,1 tys. osób. Odrębną grupę, liczącą 2,3 tys., stanowiły osoby, które powróciły z urlopów wychowawczych.

Powiatowe urzędy pracy w 2020 r. skierowały do pracy 1,0 tys. osób (0,8% pracowników pełnozatrudnionych przyjętych do pracy – bez osób powracających z urlopów wychowawczych) – o 0,7 tys. (o 41,0%) mniej niż w 2019 r.

Wykres 11. Struktura pracowników pełnozatrudnionych zwolnionych z pracy w 2020 r.

Chart 11. Structure of full-time paid employees terminated in 2020

W 2020 r. najwięcej osób odeszło z pracy na mocy porozumienia stron – 48,1 tys., a także w wyniku upływu czasu, na który zostali zatrudnieni – 30,8 tys. W porównaniu z poprzednim rokiem liczba zwolnień w drodze porozumienia stron zmniejszyła się – o 14,5 tys. (o 23,1%), a liczba zwolnień z powodu zakończenia okresu zatrudnienia – o 2,1 tys., (o 6,5%).

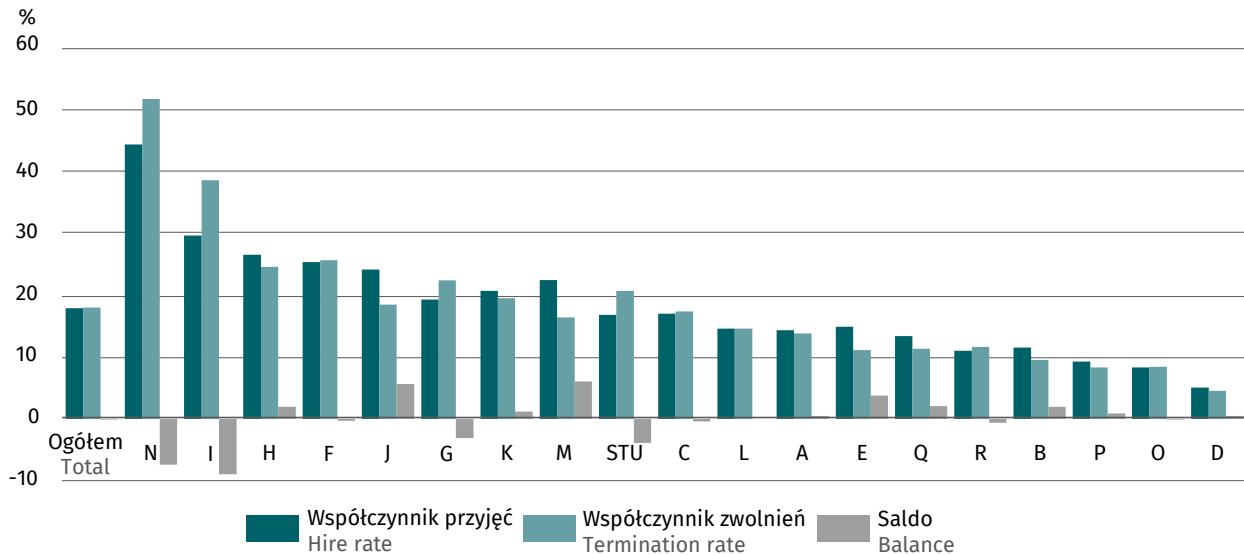
Liczba umów o pracę rozwiązanych w drodze wypowiedzenia przez pracownika wynosząca 19,8 tys. była wyższa niż w drodze wypowiedzenia przez pracodawcę – o 3,8 tys. W pierwszym przypadku liczba zwolnień była mniejsza niż w poprzednim roku – o 7,4 tys., (o 27,2%), a w drugim większa – o 4,3 tys. (o 36,8%).

Zdecydowanie największą, odbiegającą od przeciętnej, rotacją zatrudnienia charakteryzowały się podmioty sekcji „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (suma współczynników przyjęć i zwolnień wyniosła 96,6%). Duże zmiany kadrowe dotyczyły podmiotów sekcji: „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (68,6%), „Transport i gospodarka magazynowa” (51,4%) oraz „Budownictwo” (51,3%). Najmniejszy ruch zatrudnionych wystąpił natomiast w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” (łączny współczynnik przyjęć i zwolnień wyniósł 9,7%).

W 10 sekcjach PKD współczynnik przyjęć przewyższał współczynnik zwolnień, a najwyższe saldo (6,1 p. proc.) dotyczyło sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”. W 8 sekcjach PKD sytuacja była odwrotna, a największą przewagą współczynnika zwolnień nad współczynnikiem przyjęć odnotowano w „Zakwaterowaniu i gastronomii^Δ” (9,0 p. proc.).

Wykres 12. Współczynnik przyjęć i współczynnik zwolnień według sekcji PKD w 2020 r.
Chart 12. Hire rate and termination rate by NACE sections in 2020

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według współczynnika ruchu zatrudnionych (współczynnik przyjęć plus współczynnik zwolnień).
 Note. Sections were sorted in descending order by labour turnover rate (hire rate plus termination rate).

Świadczenie pracy w innej formie niż zatrudnienie

Oprócz zatrudnionych na podstawie umowy o pracę, pracę świadczyły osoby, z którymi zawarto umowy cywilnoprawne, regulowane przepisami Kodeksu cywilnego, głównie umowę zlecenia lub umowę o dzieło.

Przedmiotem **umowy zlecenia** jest wykonanie określonej czynności prawnej (odpłatnie lub nieodpłatnie). Stronami umowy zlecenia mogą być dowolne osoby fizyczne lub osoby prawne (pod warunkiem posiadania zdolności do czynności prawnych). Strony umowy zlecenia tradycyjnie nazywa się zleceniodawcą (zlecający wykonanie określonych czynności) i zleceniobiorcą (wykonującym zlecenie).

Umowę zlecenia określa się jako umowę starannego działania i przeciwstawia umowie o dzieło określonej umową rezultatu. Oznacza to, iż w umowie zlecenia ważna jest wykonywana praca (wykonywanie czynności) na rzecz zleceniodawcy, która niekoniecznie będzie prowadzić do określonego rezultatu – co jest przedmiotem umowy o dzieło. Wynagrodzenie z umowy zlecenia przysługuje za samo "staranne działanie", nie zaś za jego rezultat.

W 2020 r. liczba umów zlecenia z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy wyniosła 74,2 tys. W odniesieniu do 2019 r. zaobserwowano spadek liczby tego typu umów o 10,8 tys. (o 12,7%). Umowy zawarte z osobami posiadającymi prawa emerytalne bądź rentowe stanowiły 16,1%. W przypadku pozostałych 62,3 tys. umów, taka forma świadczenia pracy była jedynym źródłem dochodu osób pracujących na ich podstawie.

W 2020 r. prawie 85% umów zlecenia zawarto w jednostkach sektora prywatnego. Taka forma przyjmowania osób do pracy była stosowana głównie w podmiotach prowadzących działalność zaliczoną do sekcji: „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (16,7 tys.), „Przetwórstwo przemysłowe” (14,7 tys.) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (10,5 tys.).

Wykres 13. Struktura umów zlecenia zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD^a w 2020 r.

Chart 13. Structure of contracts of mandate concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections^a in 2020

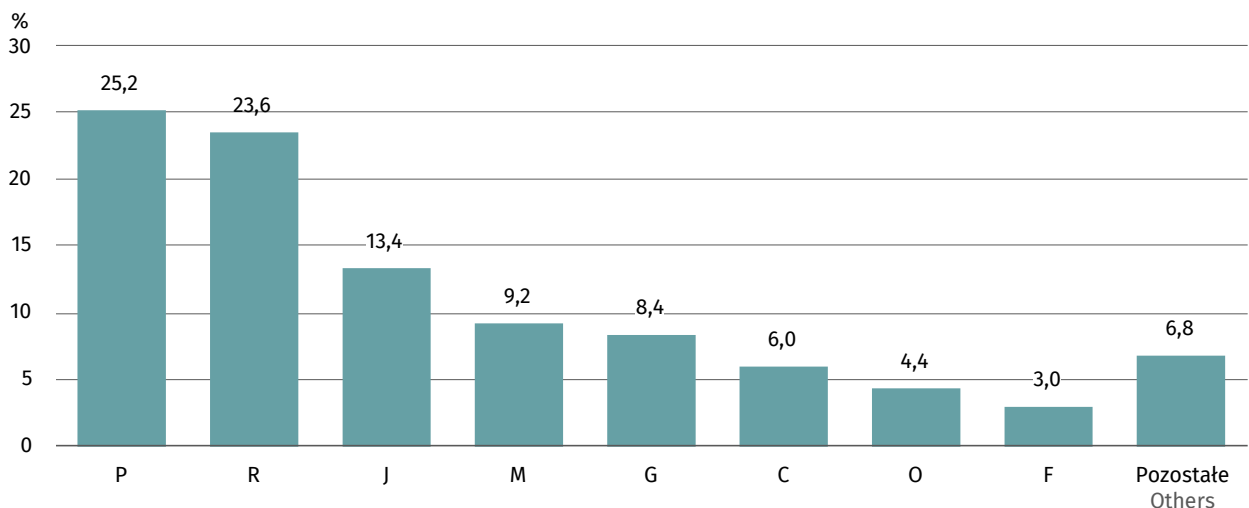

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Umowa o dzieło jest umową nastawioną na końcowy rezultat. Stronami umowy o dzieło są zamawiający wykonanie określonego dzieła oraz przyjmujący zamówienie. Przez umowę o dzieło przyjmujący zamówienie zobowiązuje się do wykonania oznaczonego dzieła, a zamawiający do zapłaty stosownego wynagrodzenia.

Wykres 14. Struktura umów o dzieło zawartych z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie stosunku pracy według sekcji PKD^a w 2020 r.

Chart 14. Structure of task-specific contracts concluded with persons, who have not been employed on the basis of an employment contract by NACE sections^a in 2020

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
a Excluding economic entities employing up to 9 persons.

Z osobami, które nie były nigdzie zatrudnione na podstawie umowy o pracę w 2020 r. zawarto 7,0 tys. umów o dzieło – o 0,3 tys. (o 4,6%) więcej niż w 2019 r. Umowy zawarte z emerytami lub rencistami stanowiły 12,4%. Dla 6,1 tys. osób taka forma umowy stanowiła wyłączone źródło dochodu.

Więcej umów o dzieło (56,4%) zawarto w jednostkach sektora publicznego niż prywatnego. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności podmiotów najwięcej takich umów wystąpiło w sekcjach: „Edukacja” (1,8 tys.), „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” (1,6 tys.) oraz „Informacja i komunikacja” (0,9 tys.).

Kontrakt menedżerski (szczególny rodzaj kontraktu) to umowa cywilnoprawna, na mocy której przyjmujący zlecenie (zarządca) zobowiązuje się za wynagrodzeniem, do stałego wykonywania czynności zarządu przedsiębiorstwem zleciłodawcy (przedsiębiorcy) w jego imieniu i na jego rzecz. Jest umową mieszaną, zawierającą elementy różnych umów nazwanych. Często występują w nim zarówno zobowiązania starannego działania, jak i rezultatu. Kontrakty menedżerskie mogą zawierać elementy charakterystyczne dla umowy o pracę, co może sugerować prawno-pracowniczy stosunek zatrudnienia. W kontrakcie menedżerskim strony same mogą decydować, jak określić swoje prawa i obowiązki.

Kontrakt jest specyficzną formą zatrudnienia, na którą decydują się przeważnie osoby wyspecjalizowane, posiadające doświadczenie na rynku pracy. W końcu 2020 r. odnotowano 7,4 pracowników zatrudnionych na kontraktach, których umowa nie ma charakteru umowy o pracę – o 0,6 tys. (tj. o 7,7%) mniej niż przed rokiem. Ponad połowa (52,7%) z nich wykonywała pracę w jednostkach sektora prywatnego. Zdecydowaną większość pracujących na kontraktach stanowiły osoby świadczące pracę w podmiotach sekcji: „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (5,4 tys., tj. 73,7%), „Informacja i komunikacja” (0,5 tys., tj. 6,9%) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (0,3 tys., tj. 4,3%).

Agencje pracy tymczasowej, według stanu końca 2020 r., udostępniły do pracy 4,9 tys. osób – o 1,0 tys. (tj. o 25,6%) więcej niż rok wcześniej. Taka forma zatrudnienia była stosowana głównie w sektorze prywatnym – 99,5% ogólnej liczby osób oddelegowanych do pracy przez tego typu agencje. Najwięcej pracowników (3,2 tys., tj. 65,7%) skierowano do podmiotów sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”.

Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – w rejestrze REGON jest to osoba fizyczna będąca przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. poz. 646 z późn. zm.) i inna osoba fizyczna prowadząca działalność na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku oraz osoba fizyczna prowadząca indywidualne gospodarstwo rolne. Wpisowi do rejestru REGON nie podlega osoba fizyczna w zakresie prowadzonej działalności oświatowej obejmującej prowadzenie przedszkola, szkoły, placówki lub innej jednostki organizacyjnej, której mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.). Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą jest jednym z trzech typów jednostek prawnych wpisywanych do rejestru REGON.

Aktywność na rynku pracy, która polega na podejmowaniu działalności gospodarczej we własnym imieniu, na własny rachunek i na własne ryzyko określana jest mianem samozatrudnienia. Działalność taka może być prowadzona jednoosobowo, bądź też przy wykorzystaniu pracy zatrudnionych osób. Skalę zjawiska przedstawiono prezentując informacje o podmiotach gospodarczych wpisanych do rejestru REGON. Dane te nie ujmują osób fizycznych prowadzących wyłącznie indywidualne gospodarstwo rolne.

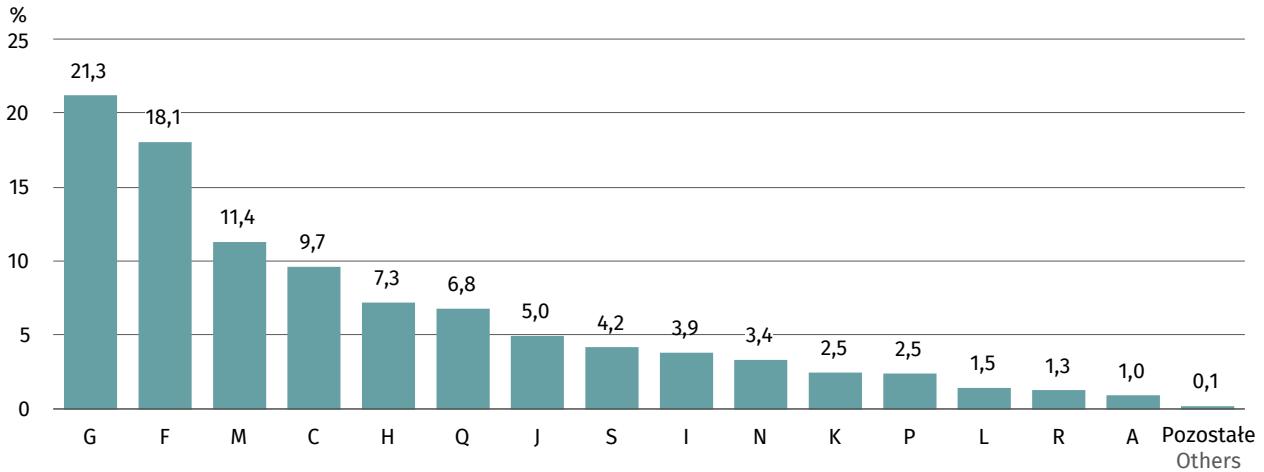
W końcu 2020 r. w rejestrze REGON w województwie małopolskim figurowało 313,0 tys. osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (wzrost o 12,4 tys., tj. o 4,1% w stosunku do stanu sprzed roku), co stanowiło 9,4% takich podmiotów w kraju. Najwięcej miało lokalizację w Krakowie (30,6%) i w powiecie krakowskim – 9,0%.

Osoby fizyczne (podobnie jak w latach poprzednich, a także podobnie jak w skali kraju) prowadziły głównie działalność sklasyfikowaną w sekcjach: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Budownictwo”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” i „Przetwórstwo przemysłowe” (łącznie 60,4%).

W 12 powiatach wśród osób fizycznych prowadzących działalność najwięcej było podmiotów zaliczających się do sekcji „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (udział od 18,1% w Krakowie do 31,3% w powiecie olkuskim). W 9 powiatach największy udział miały osoby fizyczne działające w ramach sekcji „Budownictwo” (od 24,2% w powiecie suskim do 37,4% w limanowskim). Inaczej było w powiecie tatrzańskim, gdzie najwięcej osób (31,0%) prowadziło działalność w określonej jako „Zakwaterowanie i gastronomia^A”.

Wykres 15. Struktura osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą według sekcji PKD w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

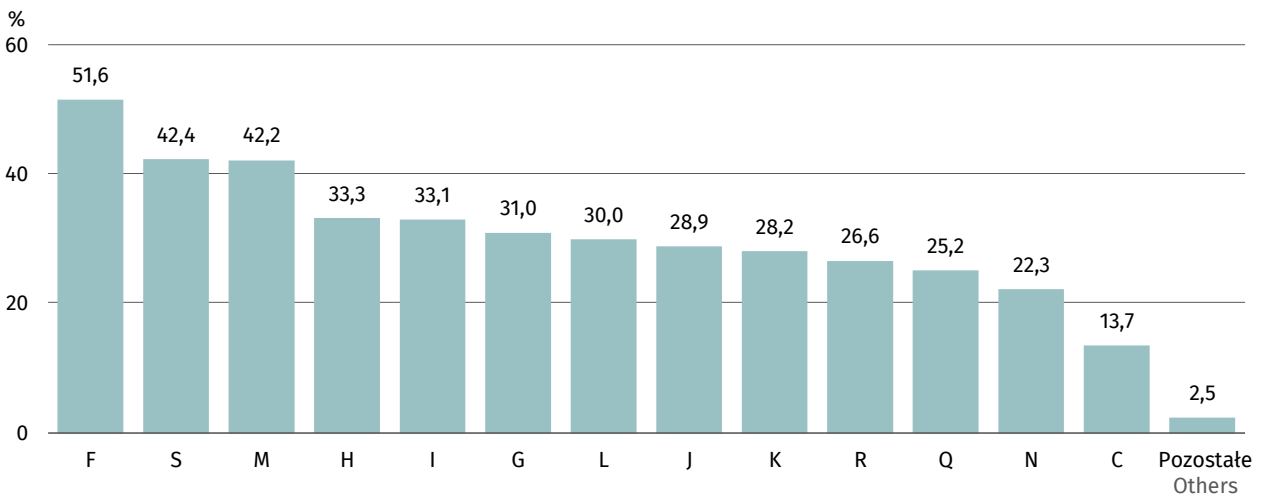
Chart 15. Structure of natural persons conducting economic activity by NACE sections in 2020 As of 31 December

Przy założeniu, że każda zarejestrowana osoba fizyczna to samozatrudnienie 1 osoby, relacja samozatrudnienia do ogólnej liczby pracujących w gospodarce narodowej w 2020 r. wyniosła 21,2%.

Wykres 16. Udział osób fizycznych prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą w liczbie pracujących w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 16. Share of natural persons conducting non-agriculture economic activity in the number of persons employed in the national economy by NACE sections in 2020 As of 31 December

W 2020 r. do rejestru REGON wpisano 25,0 tys. nowych osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a wykreślono – 12,1 tys. (w 2019 r. odpowiednio 30,5 tys. oraz 15,3 tys.). Wśród nowo zarejestrowanych najwięcej było podmiotów prowadzących działalność gospodarczą sklasyfikowaną w sekcji „Budownictwo” (6,4 tys., tj. 25,6%), a wśród wykreślonych – „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (2,9 tys., tj. 24,0%). We wszystkich powiatach wystąpił dodatni bilans podmiotów nowych i wykreślonych.

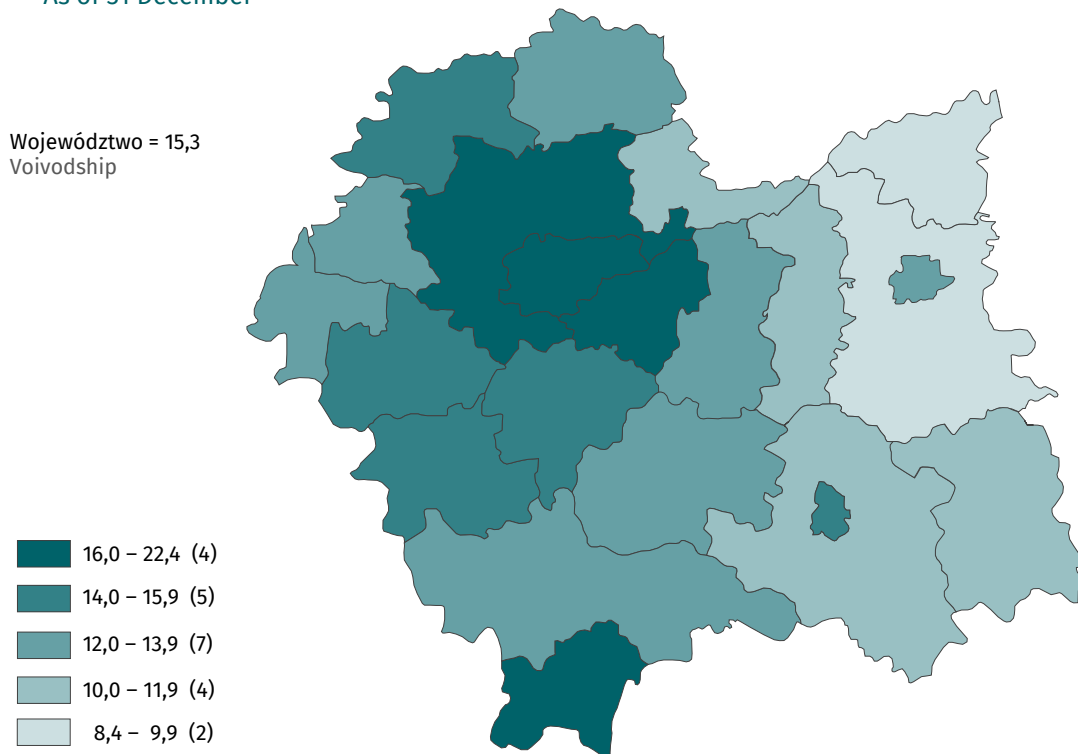
Udział liczby osób fizycznych nowo zarejestrowanych w 2020 r. w ogólnej liczbie osób fizycznych figurujących w rejestrze REGON w końcu roku, wyniósł 8,0% (w poprzednim roku – 10,2%). Wysokie udziały odnotowano w powiatach: limanowskim – 11,1%, nowosądeckim – 11,0% i nowotarskim – 10,5%.

W końcu 2020 r. w rejestrze REGON figurowało 43,3 tys. (rok wcześniej 37,6 tys.) osób fizycznych z zawieszoną działalnością (13,8% ogólnej liczby zarejestrowanych osób fizycznych). Duża skala zjawiska miała miejsce w powiatach: tatrzańskim (19,9%), nowotarskim (16,6%), gorlickim (15,8%) a także w Tarnowie (15,4%).

O poziomie aktywności mieszkańców w zakresie organizowania własnych miejsc pracy świadczyła liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym, która w końcu 2020 r. wyniosła 15,3 (rok wcześniej 14,6). Wskaźnik powyżej średniej wojewódzkiej wystąpił w 5 powiatach, przy czym najwyższą wartość odnotowano w powiecie tatrzańskim (22,4).

Mapa 1. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według powiatów w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 1. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by powiats in 2020 As of 31 December

Zezwolenia na pracę dla cudzoziemców wykonujących pracę na terenie Polski

Każdy cudzoziemiec, który na mocy przepisów nie jest zwolniony z obowiązku posiadania zezwolenia na pracę w Polsce, chcący podjąć zatrudnienie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, musi posiadać odpowiednie zezwolenie. Stroną postępowania administracyjnego jest pracodawca, co oznacza, że o wydanie zezwolenia wnioskuje pracodawca, który ma zamiar zatrudnić obcokrajowca, nie sam cudzoziemiec.

Wypełniony wniosek o wydanie zezwolenia na pracę cudzoziemca wraz z wymaganymi dokumentami powinien być złożony co najmniej na 30 dni przed planowanym terminem zatrudnienia bądź przedłużenia zatrudnienia cudzoziemca. Zezwolenie na pracę jest wydawane na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata i może być przedłużone. W przypadku gdy cudzoziemiec pełni funkcję w zarządzie osoby prawnej, która na dzień złożenia wniosku zatrudnia powyżej 25 osób, wojewoda może wydać zezwolenie na pracę na okres nie dłuższy niż 5 lat. Zezwolenia wydawane są dla konkretnego pracodawcy, konkretnego cudzoziemca oraz w konkretnym miejscu i na konkretnym stanowisku, na okres oznaczony datami.

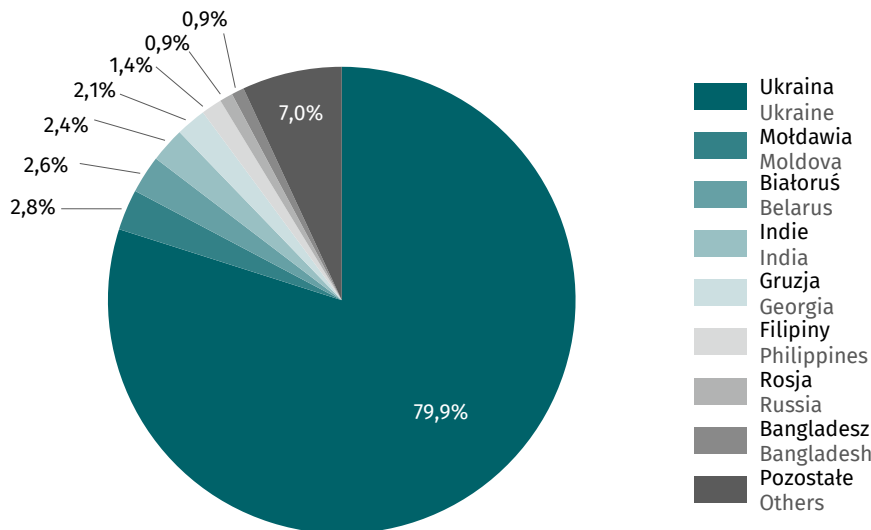
Informacje o wydawanych zezwoleniach na pracę cudzoziemców w Polsce pozyskiwane są na sprawozdaniu MRPiPS-04.

W 2020 r. w województwie małopolskim wydano 59,4 tys. zezwoleń na pracę cudzoziemców – o 22,0 tys. (tj. o 58,9%) więcej niż w 2019 r. W większości zezwolenia te nie stanowiły kontynuacji wydanych w latach wcześniejszych. Przedłużeń odnotowano 1,8 tys., a ich udział w ogólnej liczbie zezwoleń wyniósł 3,0%. Udział mężczyzn wśród cudzoziemców, dla których pracodawcy uzyskali zgodę na pracę wyniósł 71,3%.

Łącznie wydano zezwolenia na pracę dla obywateli 89 państw. Najwięcej zezwoleń dotyczyło zatrudnienia obywateli Ukrainy – 47,5 tys. zezwoleń.

Wykres 17. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według obywatelstwa w 2020 r.

Chart 17. Structure of work permits for foreigners by citizenship in 2020

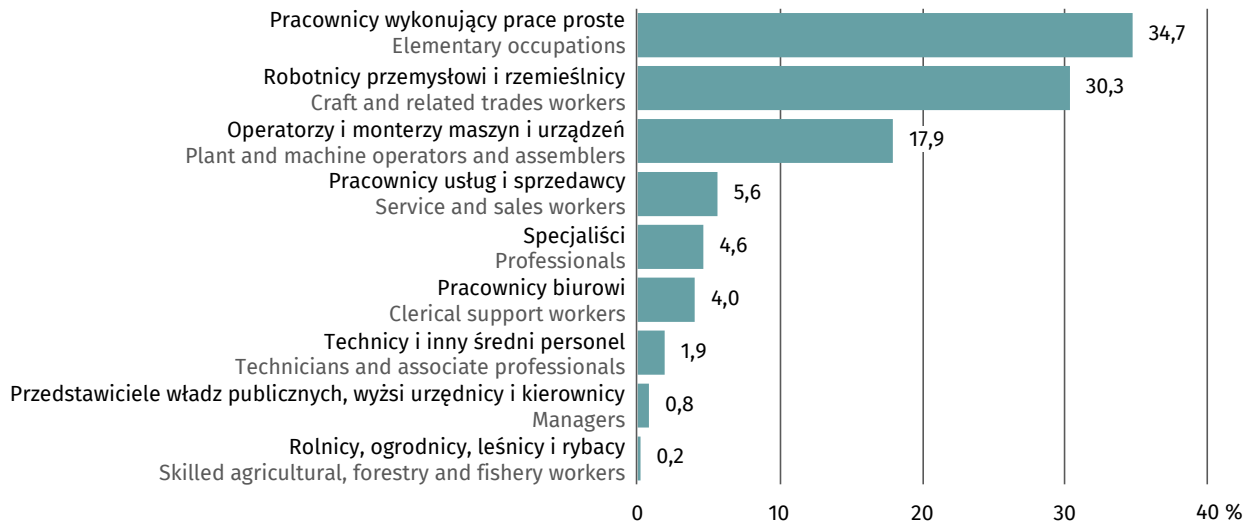

Okres ważności od 3 miesięcy do 1 roku posiadało 36,9 tys. zezwoleń (62,1% ogólnej liczby wydanych), od 1 roku do 2 lat – 4,7 tys. (7,8%), powyżej 2 lat – 17,8 tys. (30,0%). Pozostałe zezwolenia umożliwiały pracę cudzoziemców przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Pracodawcy, którzy uzyskali zezwolenia na pracę dla cudzoziemców prowadzili działalność gospodarczą głównie w ramach następujących sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” (15,9 tys. zezwoleń, 26,7% ogólnej liczby wydanych w 2020 r.), „Budownictwo” (14,9 tys., 25,1%), „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (12,0 tys., 20,2%) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” (8,1 tys., 13,6%).

Wykres 18. Struktura zezwoleń na pracę cudzoziemców według wielkich grup zawodów w 2020 r.

Chart 18. Structure of work permits for foreigners by major occupational groups in 2020

Wśród cudzoziemców, którzy uzyskali zezwolenie na pracę w województwie małopolskim, najliczniej występowały przedstawiciele następujących wielkich grupy zawodów: „Pracownicy wykonujący prace proste” (20,6 tys.), „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (18,0 tys.) oraz „Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” (10,6 tys.). Łączna liczba zezwoleń dla osób zaliczonych do tych grup stanowiła 83,0% ogólnej liczby wydanych.

Rozdział 2. Bezrobotni zarejestrowani

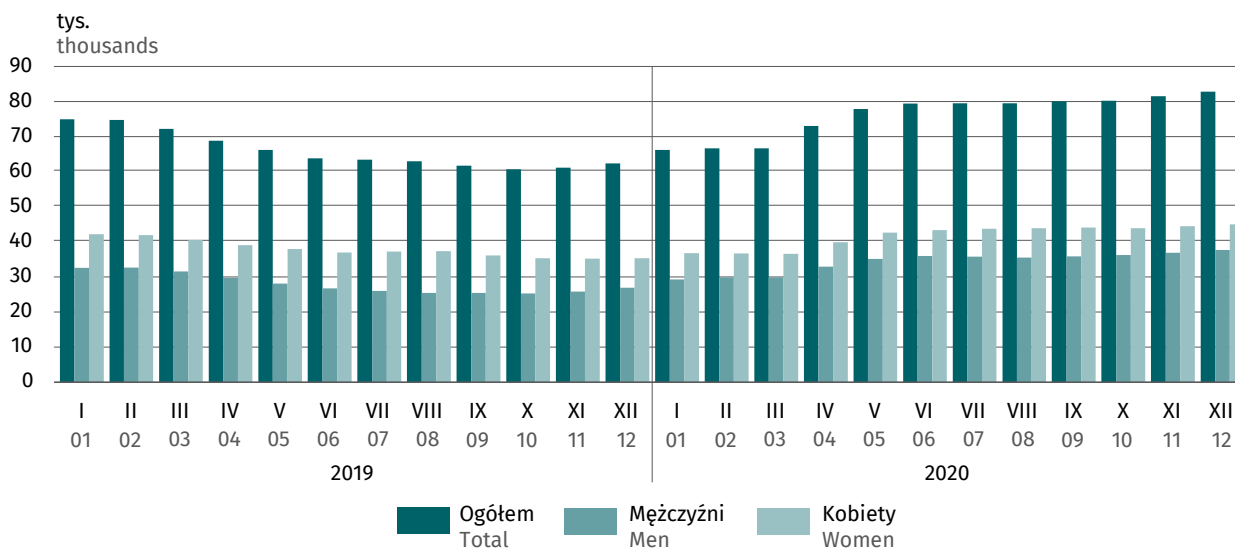
Chapter 2. Registered unemployed persons

W województwie małopolskim w końcu 2020 r. w urzędach pracy było zarejestrowanych 83,1 tys. osób bezrobotnych – o 20,4 tys. (tj. o 32,6%) więcej niż przed rokiem. Nastąpiła zmiana utrzymującej się od 6 lat tendencji spadkowej liczby bezrobotnych. Ponowny wzrost dotyczył zarówno zbiorowości mężczyzn jak i kobiet. Liczba mężczyzn posiadających status osoby bezrobotnej zwiększyła się – o 10,8 tys. (o 39,8%), a kobiet – o 9,7 tys. (o 27,2%).

W rejestrach urzędów pracy, według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r., poza osobami bezrobotnymi odnotowano także 2,7 tys. osób poszukujących zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – o 0,6 tys. (o 28,4%) więcej niż rok wcześniej.

Wykres 19. Bezrobotni zarejestrowani według płci i miesięcy Stan w końcu miesiąca

Chart 19. Registered unemployed persons by sex and months
As of the end of the month

Zbiorowość bezrobotnych kobiet, stanowiąca 54,4% bezrobotnych zarejestrowanych, liczyła 45,2 tys. osób i była o 7,3 tys. większa niż zbiorowość mężczyzn. Wśród nich było 11,4 tys. kobiet (25,2%), które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka.

Ponad połowa bezrobotnych (52,3%) to osoby zamieszkałe na wsi. Ich liczba wyniosła 43,5 tys. – w tym 2,1 tys. (4,9%) posiadało gospodarstwo rolne.

Przeważająca część bezrobotnych zarejestrowanych (87,1%) to osoby, które poprzednio pracowały zawodowo. W tej grupie, liczącej 72,4 tys. osób, znajdowało się 4,7 tys. bezrobotnych (6,5%), którzy zostali zwolnieni z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

Kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu) nie miało 21,6 tys. bezrobotnych (26,0% zarejestrowanych). Doświadczeniem zawodowym uzyskanym w trakcie zatrudnienia, wykonywania innej pracy zarobkowej lub prowadzenia działalności gospodarczej (przez okres co najmniej 6 miesięcy) nie mogło wykazać się 15,3 tys. bezrobotnych (18,4% zarejestrowanych).

Status osoby bezrobotnej posiadało także 4,3 tys. absolwentów, czyli osób, które ukończyły naukę w okresie krótszym niż 12 miesięcy. Stanowili oni 5,1% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych.

Większość bezrobotnych nie otrzymywała zasiłku. Prawo do uzyskiwania tego świadczenia posiadało 15,6% bezrobotnych figurujących w ewidencjach urzędów pracy (12,9 tys. osób). W przypadku osób poprzednio pracujących udział ten wyniósł 17,8%, przy czym dla osób, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy ukształtował się na poziomie 51,9%.

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy:

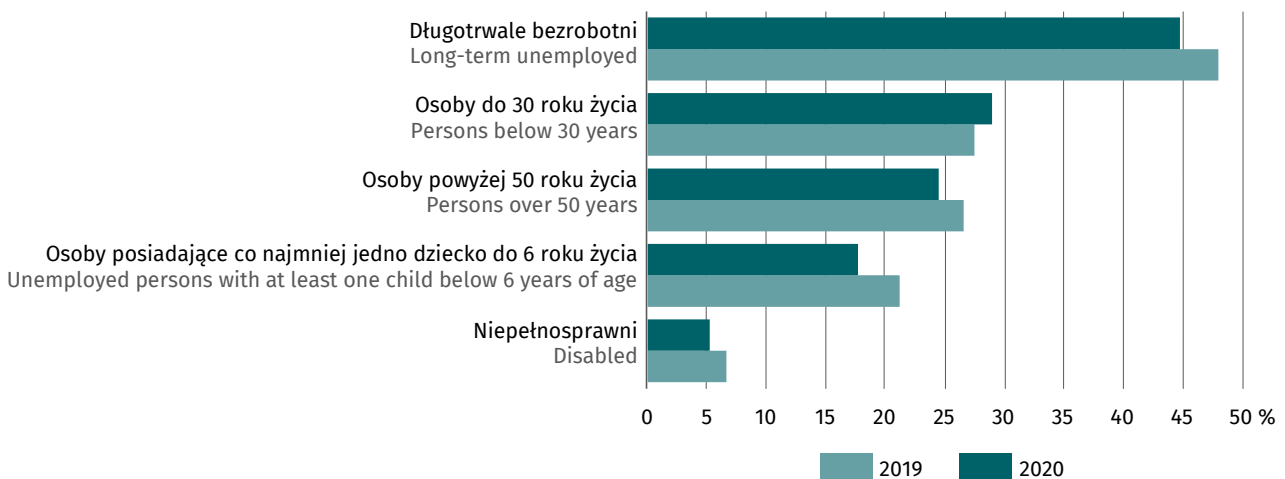
- Osoby do 30 roku życia
- Długotrwale bezrobotni – osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych
- Osoby powyżej 50 roku życia
- Osoby korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej
- Osoby posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia
- Osoby niepełnosprawne

(Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy; tekst jednolity: Dz. U. 2019 poz. 1482)

Wśród bezrobotnych figurujących w ewidencji urzędów pracy 67,5 tys. osób (81,3% ogólnej liczby zarejestrowanych) spełniało kryteria, na podstawie których zostały zaliczone do osób znajdujących się w szczególnie trudnych warunkach na rynku pracy (jednej osoby bezrobotnej może dotyczyć kilka kryteriów). Z tego tytułu przysługiwało im pierwszeństwo w skierowaniu do udziału w programach specjalnych służących aktywizacji zawodowej.

Wykres 20. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych Stan w dniu 31 grudnia

Chart 20. Share of selected categories of the unemployed persons with a specific situation on the labour market in the total number of registered unemployed persons
As of 31 December

Wśród bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy największą grupę liczącą 37,2 tys. osób stanowili długotrwale bezrobotni. Znaczną część stanowiły osoby wyróżnione na podstawie kryterium wieku. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia wyniosła 24,0 tys., natomiast tych, którzy ukończyli 50 lat – 20,3 tys.

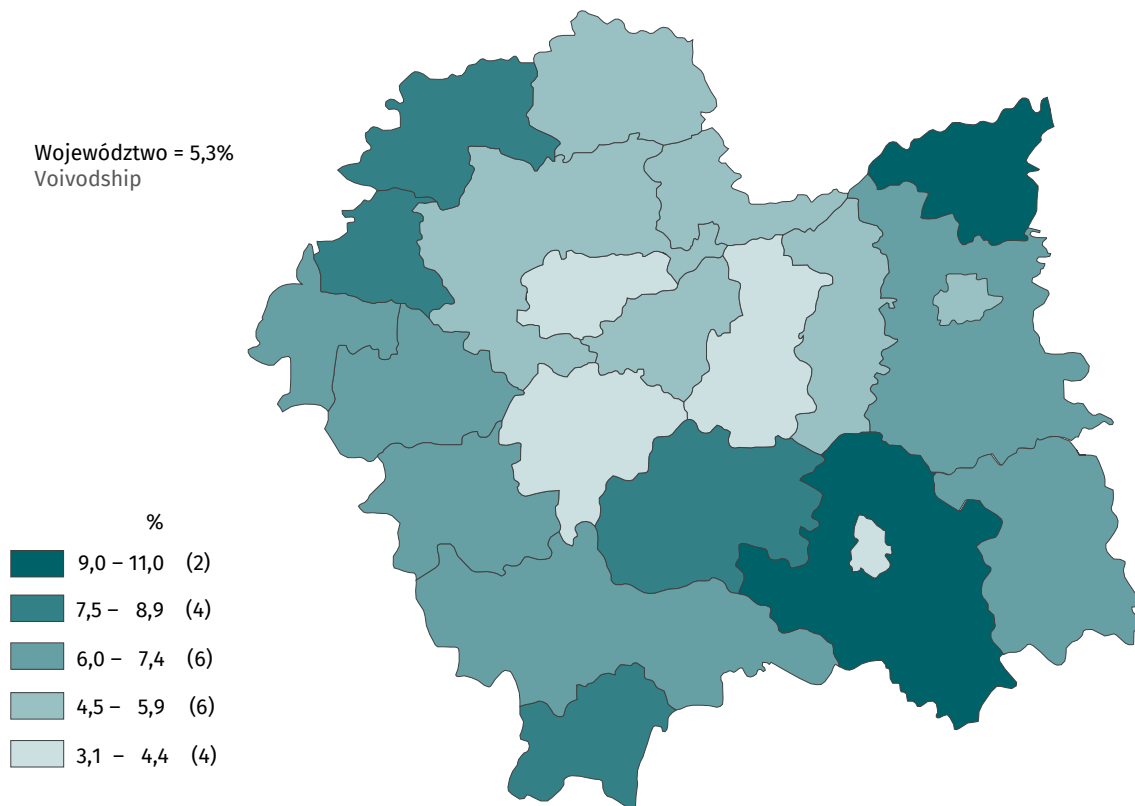
W końcu grudnia 2020 r. we wszystkich powiatach liczba bezrobotnych była większa niż rok wcześniej. Największy wzrost wystąpił w Krakowie, gdzie w rejestrach urzędów pracy odnotowano o 5,8 tys. osób więcej. Największy względny wzrost zaobserwowano natomiast w powiecie bocheńskim – o 61,2%. Poza tym wzrost przekraczający 50% wystąpił także w Krakowie (58,7%) oraz w powiatach – myślenickim (60,9%) i krakowskim (50,1%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczana jest jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo (tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego). Stopę bezrobocia podano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane o bezrobotnych oraz pracujących wykorzystywane do obliczenia stopy bezrobocia pochodzą ze źródeł różniących się metodą zbierania. Dla bezrobotnych miejscem lokalizacji jest ich miejsce zamieszkania lub pobytu, zaś dla pracujących – lokalizacja miejsca pracy.

Stopa bezrobocia w województwie małopolskim w końcu grudnia 2020 r. wyniosła 5,3% i była o 1,2 p. proc. wyższa niż rok wcześniej.

**Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 2. Registered unemployment rate by powiats in 2020
As of 31 December

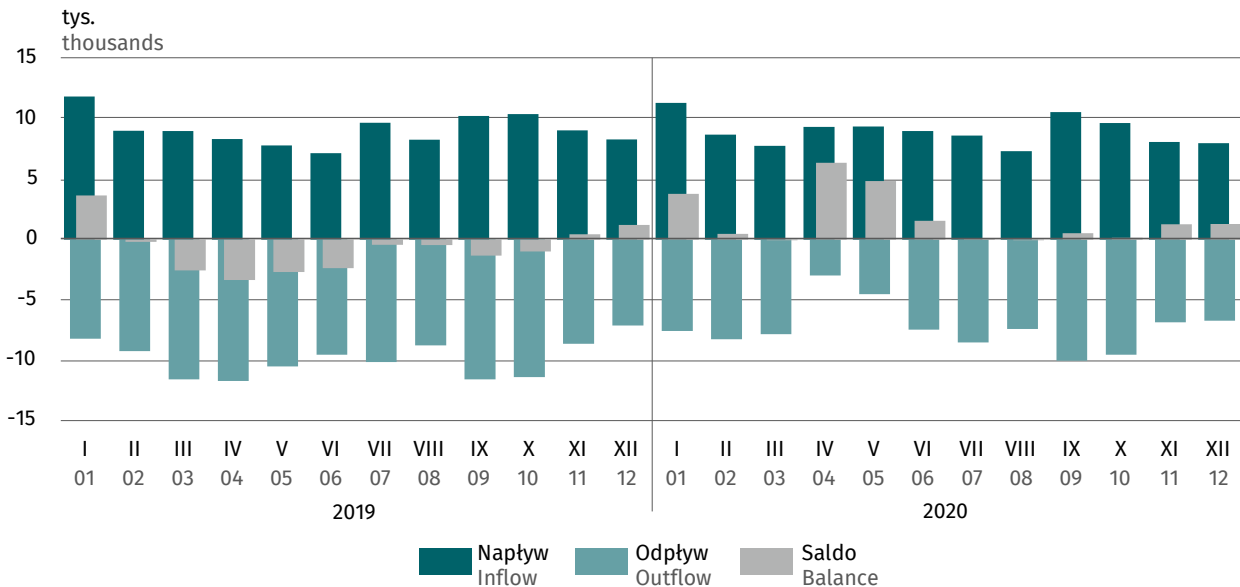
Tak jak w poprzednich latach obserwuje się duże terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia. Rozpiętość pomiędzy najniższą stopą bezrobocia odnotowaną w Krakowie (3,1%) a najwyższą, charakteryzującą powiat dąbrowski, wyniosła 7,9 p. proc. W Krakowie stopa bezrobocia była o 2,2 p. proc. niższa od średniej dla całego województwa, a w powiecie dąbrowskim o 5,7 p. proc. wyższa. W odniesieniu do poprzedniego roku we wszystkich powiatach odnotowano wzrost stopy bezrobocia, a największy w powiecie wadowickim – o 2,0 p. proc.

W 2020 r. w województwie małopolskim w ewidencjach urzędów pracy zarejestrowano 107,8 tys. bezrobotnych (o 1,3 tys. osób, tj. o 1,2% mniej niż w 2019 r.) i jednocześnie wykreślono 87,4 tys. osób (o 30,6 tys., tj. o 26,0% mniej niż w 2019 r.) uzyskując dodatnie saldo pomiędzy napływem i odpływem bezrobotnych, co spowodowało odwrócenie tendencji utrzymującej się od 2014 r. Wśród wszystkich bezrobotnych ujętych w ewidencji w ciągu roku, osoby zarejestrowane po raz pierwszy stanowiły 25,2% (27,2 tys. osób). Udział osób poprzednio pracujących wyniósł 87,1% (93,9 tys.), a absolwentów – 11,7% (12,6 tys.).

Główną przyczyną utraty statusu bezrobotnego było podjęcie pracy. Z tego powodu urzędy pracy wyrejestrowały 55,9 tys. osób (64,0% wszystkich wykreślonych z ewidencji). Niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy było przyczyną wykreślenia 7,0 tys. osób (8,0% wyrejestrowanych), rozpoczęcie stażu – 6,1 tys. (6,9%), rozpoczęcie szkolenia – 2,0 tys. (2,3%), nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 1,1 tys. (1,2%), nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 0,5 tys. (0,6%). Ponadto ze statusu bezrobotnego dobrowolnie zrezygnowało 5,7 tys. osób (6,5%), a 1,3 tys. (1,5%) utraciło go w wyniku odmowy, bez uzasadnionej przyczyny, przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Wykres 21. Bezrobotni zarejestrowani i wyrejestrowani z urzędów pracy według miesięcy W miesiącu sprawozdawczym

Chart 21. Unemployed persons registered and removed from labour offices by months
In reporting month

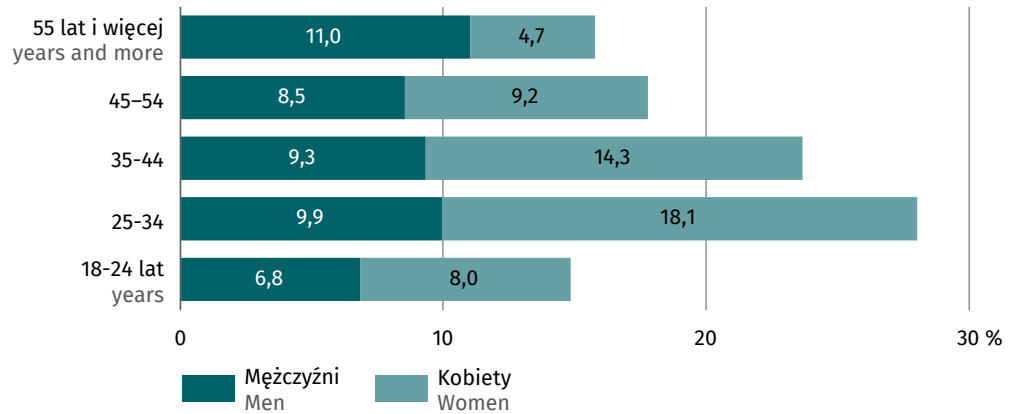

W końcu 2020 r. największą grupę, liczącą 23,3 tys. osób, tworzyli bezrobotni w wieku 25–34 lata. W całym województwie na 100 osób zaliczonych do tej grupy wieku przypadało 5 bezrobotnych (w końcu 2019 r. – 3), przy czym na 100 kobiet status osoby bezrobotnej posiadało 6 (5), a na 100 mężczyzn – 3 (2).

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w końcu 2020 r. wyniósł 4,0% (rok wcześniej – 3,0%). Wskaźnik ten obliczony dla kobiet ukształtował się na poziomie 4,7% (3,6%), a dla mężczyzn – 3,5% (2,5%).

**Wykres 22. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według grup wieku w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

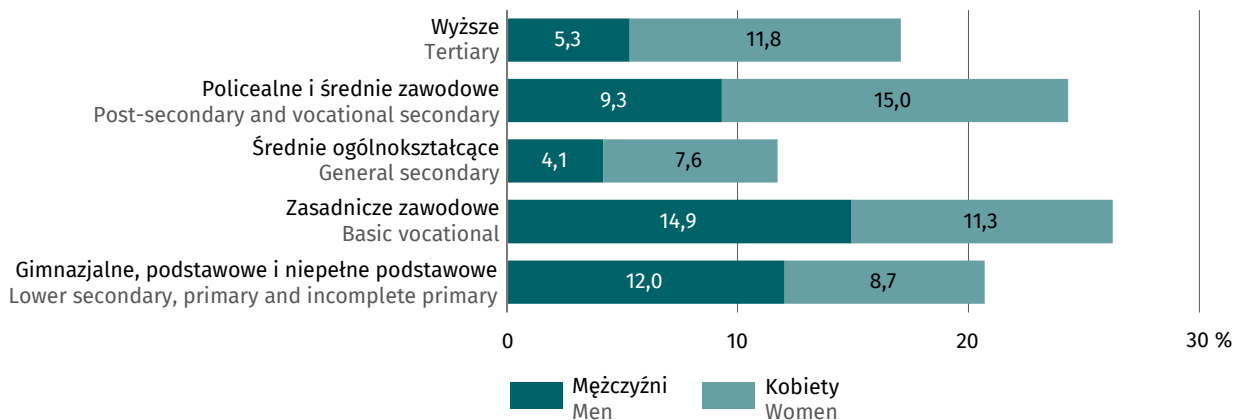
Chart 22. Structure of registered unemployed persons by age groups in 2020
As of 31 December

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych (według stanu w końcu 2020 r.) najwięcej było osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (21,8 tys.) oraz policealnym i średnim zawodowym (20,2 tys.). Kobiety przeważały wśród bezrobotnych z wykształceniem: wyższym (69,0% bezrobotnych legitymujących się takim poziomem wykształcenia), średnim ogólnokształcącym (64,8%) oraz policealnym i średnim zawodowym (61,9%). Mężczyźni natomiast, stanowili ponad połowę bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (58,0%) oraz zasadniczym zawodowym (56,8%).

**Wykres 23. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według poziomu wykształcenia w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 23. Structure of registered unemployed persons by educational level in 2020
As of 31 December

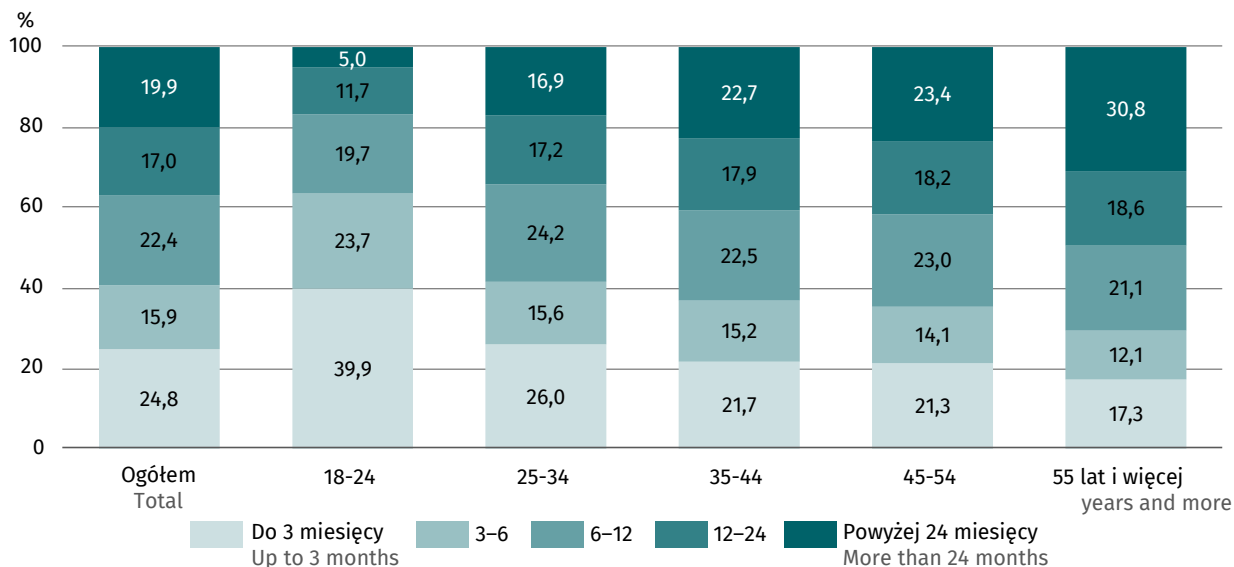

Według stanu w końcu 2020 r., dłużej niż 12 miesięcy pozostawało bez pracy 30,6 tys. bezrobotnych (w tym 18,7 tys. kobiet). Stanowili oni 36,8% bezrobotnych zarejestrowanych, przy czym dla kobiet udział ten wyniósł 41,3%, a dla mężczyzn – 31,4%.

Istotny wpływ na długość okresu pozostawania bez pracy miał wiek osób bezrobotnych. Im starsi byli bezrobotni, tym więcej było wśród nich osób pozostających bez pracy dłużej niż 1 rok. W grupie bezrobotnych w wieku 18–24 lata udział takich osób wyniósł 16,7%, w wieku 25–34 lata – 34,1%, w wieku 35–44 lata – 40,6%, w wieku 45–54 lata – 41,6%, a wśród tych, którzy osiągnęli wiek 55 lat i więcej – 49,4%.

Wykres 24. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według czasu pozostawania bez pracy^a w podziale na grupy wieku w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 24. Structure of registered unemployed persons by duration of unemployment^a in division on age groups in 2020 As of 31 December

^a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie.
^a From the date of registering in a labour office; intervals were shifted upward.

W końcu 2020 r., 37,1 tys. osób bezrobotnych (44,7% ogólnej liczby zarejestrowanych) posiadało staż pracy nie przekraczający 5 lat, przy czym 42,3% przepracowało maksymalnie 1 rok. Grupę liczącą 25,4 tys. osób tworzyli bezrobotni (30,6% zarejestrowanych), którzy byli wcześniej zatrudnieni w okresie obejmującym minimum 5, ale mniej niż 20 lat. Prawie 10 tys. bezrobotnych (11,9%), to osoby ze stażem pracy co najmniej 20 lat. Żadnego stażu pracy nie posiadało 10,7 tys. bezrobotnych (12,9%).

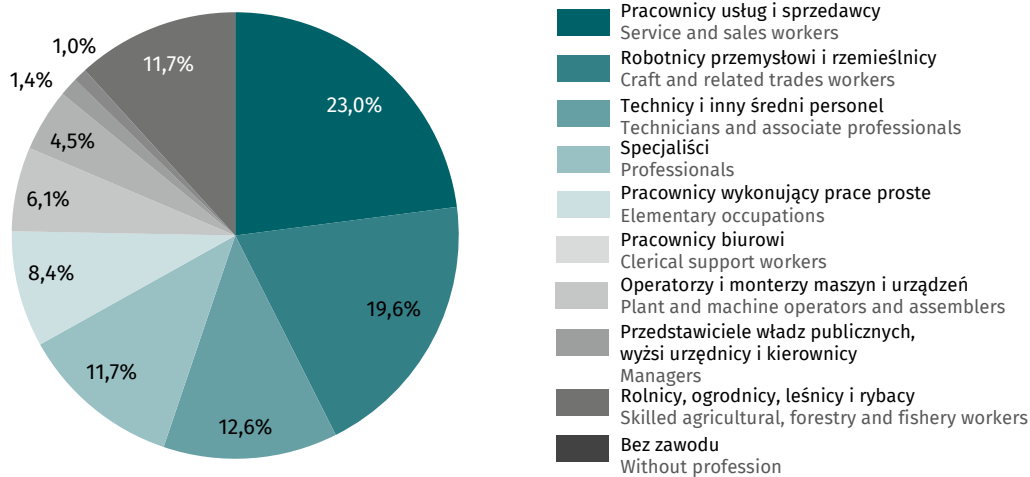
Wśród bezrobotnych poprzednio pracujących zawodowo (dla których określono rodzaj działalności miejsca pracy), według stanu w końcu 2020 r., najwięcej było osób, które pracowały w podmiotach zaliczanych do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych[^]” (13,6 tys. osób, tj. 18,8%), „Przetwórstwo przemysłowe” (11,0 tys., 15,2%) oraz „Budownictwo” (6,8 tys., 9,4%).

Z analizy struktury bezrobotnych według zawodów wynika, że w końcu 2020 r. najwięcej osób (19,1 tys.) należało do wielkiej grupy zawodów „Pracownicy usług i sprzedawcy”. Głównymi reprezentantami tej grupy (na poziomie elementarnym) byli „Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)”, których udział wyniósł 46,4%. Liczną grupą byli też „Kucharze” – 14,6% i „Fryzjerzy” – 8,9%. Drugą pod względem liczby bezrobotnych była wielka grupa zawodów „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (16,3 tys. bezrobotnych), w której 10,1% stanowili – „Mechanicy pojazdów samochodowych”, 9,3% – „Ślusarze i pokrewni”, a 8,8% – „Piekarze, cukiernicy i pokrewni”.

W rejestrach urzędów pracy figurowało także 9,7 tys. bezrobotnych bez zawodu, czyli osób, które nie posiadały świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego i udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

**Wykres 25. Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według wielkich grup zawodów^a w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

**Chart 25. Structure of registered unemployed persons by major occupational groups^a in 2020
As of 31 December**

^a Nie uwzględniono grupy „Siły zbrojne”.
a “Armed forces occupations” group was not included.

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie od 2010 r. realizuje we wszystkich powiatach badanie pod nazwą „Barometr zawodów”¹. Jest to jednoroczna prognoza sytuacji w zawodach, której celem jest wskazanie zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych. Podstawą do opracowania raportów są opinie ekspertów. Na przełomie III i IV kwartału każdego roku spotykają się oni, aby wspólnie przeanalizować sytuację w około 168 zawodach (wybranych z Klasyfikacji Zawodów i Specjalności), których nazwy zostały dobrane tak, aby pasowały do nazewnictwa stosowanego przez pracodawców oraz poszukujących pracy.

Opracowana w 2020 r. prognoza na rok 2021 dla województwa małopolskiego przewidywała utrzymanie tendencji spadkowej liczby zawodów deficytowych, czyli takich, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy. Na występowanie zawodów deficytowych, zdaniem ekspertów, znaczący wpływ mają:

- brak u kandydatów do pracy wymaganych umiejętności lub chęci do pracy,
- brak lub utrata kwalifikacji i uprawnień,
- niewystarczające doświadczenie zawodowe,
- nieodpowiedni wiek kandydatów do pracy,
- zły stan zdrowia,
- wyjazdy do pracy za granicą,
- nieatrakcyjne warunki zatrudnienia, w tym wynagrodzenie nieadekwatne do rodzaju pracy,
- praca poza miejscem zamieszkania wymuszająca rozłąkę z rodziną lub wymagająca czasochłonnych i kosztownych dojazdów,
- możliwość pobierania świadczeń socjalnych sprawiająca, że podejmowanie pracy nie jest opłacalne.

Deficyt pracowników prognozowany był w 28 zawodach (rok wcześniej w 35), wśród których znalazły się: 6 zawodów budowlanych, 6 – medyczo-opiekuńczych, 4 – związane z branżą transportową, 4 – związane z produkcją, 2 – ekonomiczno-administracyjne, 2 – nauczycielskie oraz po 1 zawodzie z branż: elektroenergetycznej, gastronomicznej, teleinformatycznej, usługi.

¹ Barometr zawodów 2021 Raport podsumowujący badanie w województwie małopolskim, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie, Kraków 2020, strona internetowa barometrzawodow.pl.

¹ Occupation barometer 2021 Report summarizing the study in the Małopolskie Voivodship, Voivodship Labour Office in Kraków, Kraków 2020, website barometrzawodow.pl.

W prognozie na 2020 r. znalazł się tylko 1 zawód określony jako nadwyżkowy (w poprzednim roku 2), w przypadku którego znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na małe zapotrzebowanie oraz dużą liczbę kandydatów chętnych do podjęcia pracy i spełniających wymagania pracodawców. Nadwyżki dotyczą głównie zawodów, na które jest niewielkie zapotrzebowanie oraz w których występuje niedopasowanie systemu kształcenia do potrzeb rynku pracy. Ekonomiści – to zawód uznany za trwale nadwyżkowy, ponieważ znajduje się w nadwyżce od początku realizowania badania w województwie małopolskim. Uważa się, że powodem jest brak ofert pracy zgłaszanych przez pracodawców wobec ciągłego kształcenia stosunkowo dużej liczby osób w zawodzie technika ekonomisty.

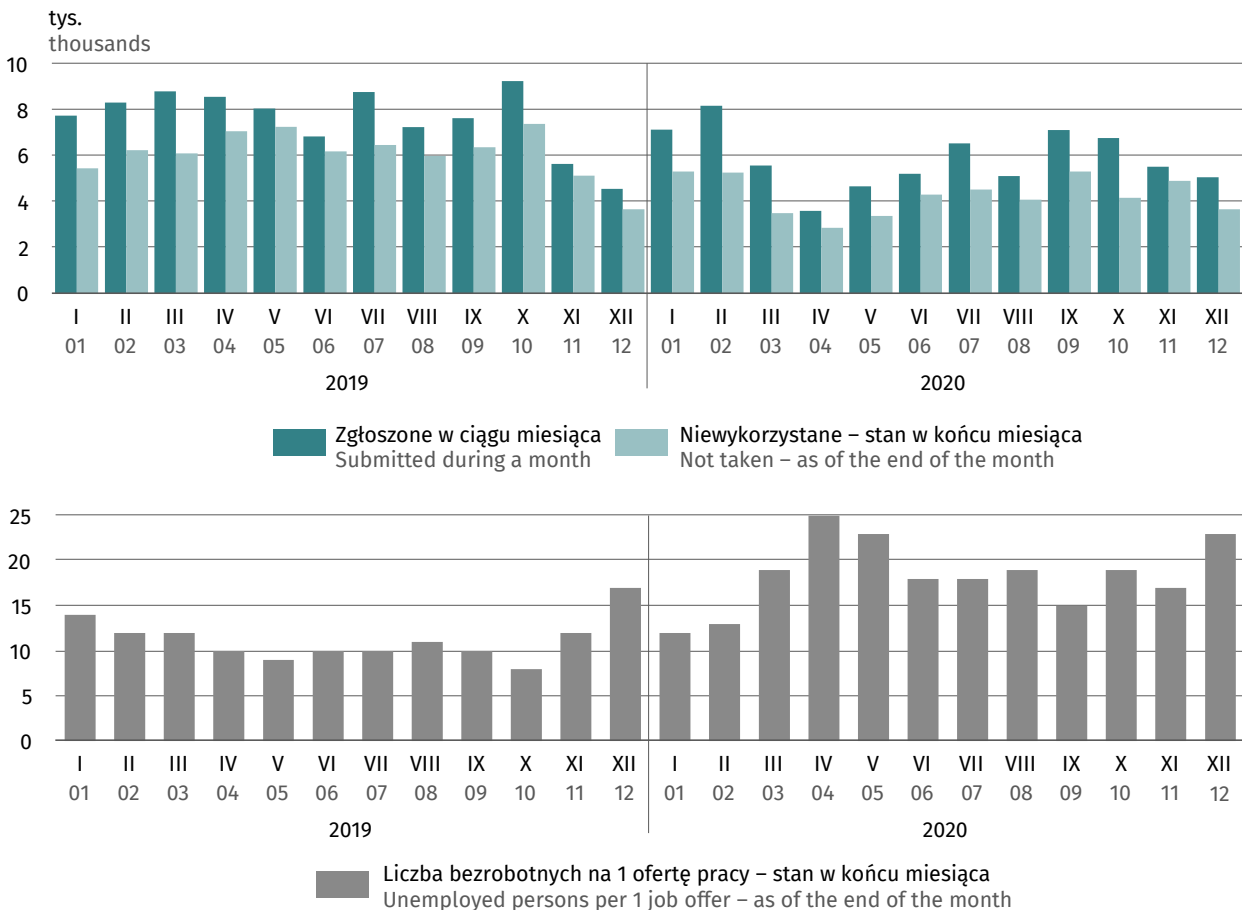
W 2020 r. do urzędów pracy zgłoszono 70,7 tys. ofert pracy (o 20,9 tys., tj. o 22,8% mniej niż w 2019 r.), z których 5,3 tys. (7,5%) pochodziło z sektora publicznego. Zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej dotyczyło 63,1 tys. ofert (89,3%). Miejsc aktywizacji zawodowej odnotowano 7,6 tys., z czego 6,7 tys. (89,1%) stanowiły staże, a 0,8 tys. prace społecznie użyteczne. Do osób niepełnosprawnych skierowanych było 1,8 tys. ofert (2,5%).

Pracy subsydiowanej (w przypadku której pracodawca uzyskuje pomoc finansową polegającą na redukcji kosztów zatrudnienia) dotyczyło 11,8 tys. ofert, wśród których było 7,6 tys. miejsc aktywizacji zawodowej i były to głównie staże – 6,7 tys.

W końcu grudnia 2020 r. do dyspozycji urzędów pracy pozostawało 3,7 tys. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej – na 1 niewykorzystaną ofertę pracy przypadało 23 osób bezrobotnych (w końcu poprzedniego roku – 17). Na 100 bezrobotnych niepełnosprawnych przypadało 6 skierowanych do nich ofert (w 2019 r. – 5).

Wykres 26. Oferty pracy zgłoszone do urzędów pracy

Chart 26. Job offers submitted to labour offices

Aktywne formy pomocy bezrobotnym – działania zmierzające do ograniczenia wielkości bezrobocia na danym terenie. Wśród nich wyróżnia się w szczególności:

szkolenia – pozaszkolne zajęcia mające na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia,

staż u pracodawcy – nabywanie umiejętności praktycznych, potrzebnych do wykonywania pracy przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązania stosunku pracy z pracodawcą,

prace interwencyjne – zatrudnienie bezrobotnego przez pracodawcę, które nastąpiło w wyniku umowy zawartej ze starostą i ma na celu wsparcie osób bezrobotnych,

roboty publiczne – prace organizowane dla bezrobotnych przez powiaty (z wyłączeniem prac organizowanych w urzędach pracy), gminy, organizacje pozarządowe lub instytucje użyteczności publicznej na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

W 2020 r. w urzędach pracy z usług indywidualnego poradnictwa zawodowego skorzystało 15,0 tys. osób bezrobotnych oraz 0,1 tys. osób poszukujących pracy. W efekcie 6,6 tys. (43,9%) z nich podjęto pracę. W spotkaniach informacyjnych grupowego poradnictwa zawodowego uczestniczyło 2,0 tys. bezrobotnych.

W 217 instytucjach szkoleniowych prowadzących szkolenia dla bezrobotnych i poszukujących pracy szkolenia ukończyło 1,9 tys. osób. Jeszcze w trakcie szkolenia lub w okresie 3 miesięcy od jego ukończenia pracę podjęto 1,5 tys. osób. Najwięcej osób kształciło się w obszarach zawodowych: zarządzanie i administrowanie (0,9 tys., 46,5% ogólnej liczby osób, które ukończyły szkolenia), usługi transportowe obejmujące m. in. kursy prawa jazdy (0,3 tys., 13,8%), usługi określone jako pozostałe (0,2 tys., 12,5%), rachunkowość, księgowość, bankowość, ubezpieczenia, analiza inwestycyjna (0,1 tys., 7,8%) oraz technika i handel artykułami technicznymi (0,1 tys., 3,0%).

Wśród osób, które ukończyły szkolenie było 0,1 tys. bezrobotnych, którym urzędy pracy przyznały boni szkoleniowe gwarantujące skierowanie na wskazane szkolenia oraz opłacenie kosztów poniesionych w związku z podjęciem szkoleń. W trakcie lub po wykorzystaniu bonu pracę podjęło 65,9% osób, które skorzystały z tej formy aktywizacji.

W celu przygotowania zawodowego w 2020 r. staż u pracodawcy ukończyło 5,7 tys. bezrobotnych, z których 4,6 tys. podjęło pracę w trakcie trwania stażu lub w okresie do 3 miesięcy po jego ukończeniu. Staże realizowane były głównie w obszarach zawodowych określonych jako: prace sekretarskie i biurowe (1,2 tys., tj. 20,2% bezrobotnych, którzy ukończyli staż), sprzedaż, marketing, public relations, handel nieruchomościami (0,4 tys., tj. 7,7%), pozostałe usługi (0,3 tys., tj. 4,7%), usługi fryzjerskie i kosmetyczne (0,3 tys., tj. 4,8%) oraz usługi gastronomiczne (0,2 tys., tj. 4,3%).

W ramach uczestnictwa w aktywnych programach rynku pracy 2,1 tys. bezrobotnych ukończyło prace interwencyjne (97,6% podjęło pracę w trakcie lub po zakończeniu prac), 0,7 tys. – prace społecznie użyteczne (10,4% podjęło pracę), a 0,4 tys. – roboty publiczne (prace uzyskało 91,8%).

Wśród pozostałych form pomocy wyróżnić można boni na zasiedlenie, które stanowią gwarancję przyznania środków finansowych na pokrycie kosztów zamieszkania w związku z podjęciem zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub działalności gospodarczej poza miejscem dotychczasowego zamieszkania. W 2020 r. otrzymało je 0,3 tys. bezrobotnych do 30 roku życia. W wyniku skorzystania z bonu 99,0% z nich podjęło pracę.

Poza tym 3,4 tys. osób (mających wcześniej status osoby bezrobotnej) zakończyło określony w umowie (o dotację z urzędu pracy) okres prowadzenia działalności gospodarczej. Przez minimum 3 miesiące, działalność kontynuowało 96,4% tych osób.

Zatrudnienie w ramach refundacji pracodawcy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, zakończyło 0,9 tys. osób poprzednio bezrobotnych, a 91,8% z nich pracowało nadal przez co najmniej 3 miesiące.

Z Funduszu Pracy na łagodzenie skutków bezrobocia w 2020 r. wydatkowano łącznie 1893,3 mln zł – prawie sześciokrotnie więcej niż w 2019 r. Na zasiłki dla bezrobotnych przeznaczono 155,4 mln zł. Wydatki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu wyniosły 1709,3 mln zł. Zaliczyć można do nich między innymi: refundację kosztów wyposażenia i doposażenia stanowiska pracy (18,4 mln zł), dofinansowanie podejmowania działalności gospodarczej (67,7 mln zł), staże (43,3 mln zł), Krajowy Fundusz Szkoleniowy (17,1 mln zł), inne instrumenty rynku pracy (1537,0 mln zł).

Samorząd województwa na podstawie Krajowego Planu Działania na Rzecz Zatrudnienia corocznie przygotowuje plan regionalny. Wyznaczone w nim kierunki i priorytety są brane pod uwagę m.in. przy dokonywaniu podziału środków Funduszu Pracy na realizowane przez powiaty działania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji zasobów ludzkich. W 2020 r. w ramach zadań Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia² zrealizowano usługi o łącznej wartości 3179,1 mln zł dla 424,2 tys. osób i 368,6 tys. pracodawców, przy czym na walkę ze skutkami kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 przeznaczono 2559,5 mln zł. W ramach realizacji planu (bez działań związanych z pandemią) pozyskano 64,2 tys. ofert pracy, udzielono 3,2 tys. pożyczek i dotacji, a 53,2 tys. osób objęto różnymi formami szkolenia i podnoszenia kwalifikacji.

W rezultacie podjętych działań powstało 4,4 tys. nowych miejsc pracy, 123,7 tys. osób podjęło pracę, a 7,4 tys. osób nabyło lub poszerzyło wiedzę, umiejętności i kwalifikacje. W ramach walki z COVID-19 objęto wsparciem 368,6 tys. pracowników i 248,5 tys. pracodawców.

Zadania wykonywane były w ramach następujących priorytetów:

1. Kształtowanie postaw i kompetencji kluczowych najmłodszych Małopolan (11 zadań),
2. Poprawa jakości i efektywności kształcenia zawodowego (4 zadania),
3. Podejmowanie świadomych wyborów edukacyjno-zawodowych (6 zadań),
4. Zwiększenie aktywności edukacyjnej Małopolan (9 zadań),
5. Podjęcie i utrzymanie aktywności zawodowej (28 zadań),
6. Wsparcie na rynku pracy w związku z pandemią COVID-19 (3 zadania).

Na realizację 61 zadań wykazanych w planie na 2020 r. wydatkowano przede wszystkim środki z Funduszu Pracy – 2340,1 mln zł, z których 2279,1 mln zł stanowiły środki dotyczące walki z pandemią COVID-19. Wydatki Europejskiego Funduszu Społecznego wyniosły 493,6 mln zł. Poza tym na walkę z COVID-19 z tego źródła pochodziło 280,4 mln zł.

W 2020 r. w ramach realizowanych zadań:

- 181,9 tys. osób skorzystało z usług pośrednictwa pracy (jak wynika ze sprawozdań złożonych przez agencje zatrudnienia), z tego 112,6 tys. osób za pośrednictwem powiatowych urzędów pracy,
- 91 tys. osób zostało objętych usługami doradczymi i informacją zawodową, w tym 70,6 tys. skorzystało z usług w powiatowych urzędach pracy, 4,5 tys. – z usług świadczonych przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP), a 12,9 tys. – z usług agencji zatrudnienia,
- czasowe zatrudnienie (tj. prace sezonowe, krótkoterminowe) przy wsparciu powiatowych urzędów pracy podjęło 20,3 tys. osób bezrobotnych,
- 64,2 tys. osób skierowano na subsydiowane zatrudnienie, w tym 63,8 tys. przez powiatowe urzędy pracy,
- udzielonych 3,2 tys. pożyczek i dotacji na uruchomienie i rozwój działalności gospodarczej,
- 55,1 tys. osób zostało objętych różnymi formami kształcenia i podnoszenia kwalifikacji,
- różnymi formami integracji społecznej objęto 6,3 tys. osób,
- w programach edukacyjnych uczestniczyło 42,7 tys. dzieci i młodzieży,
- rozliczono ponad 248,4 tys. wniosków o wsparcie w ramach pomocy związanej z pandemią COVID-19, z czego 233,9 tys. – przez powiatowe urzędy pracy, 8 tys. – w ramach pracy Małopolskiego Centrum Przedsiębiorczości, a 6,4 tys. – w ramach pracy Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie,
- 368,6 tys. pracowników otrzymało wsparcie w ramach działań związanych z walką z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19.

² Rozliczenie Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2020 [w:] Regionalny Plan Działań Na Rzecz Zatrudnienia na rok 2021, Kraków, maj 2021; strona internetowa Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie wupkrakow.praca.gov.pl.

² Accounting for the Regional Action Plan for Employment for 2020 [in:] Regional Action Plan for Employment for 2021, Kraków, May 2020; website of the Voivodship Labour Office in Kraków wupkrakow.praca.gov.pl.

Rozdział 3. Popyt na pracę

Chapter 3. Demand for labour

Popyt na pracę jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

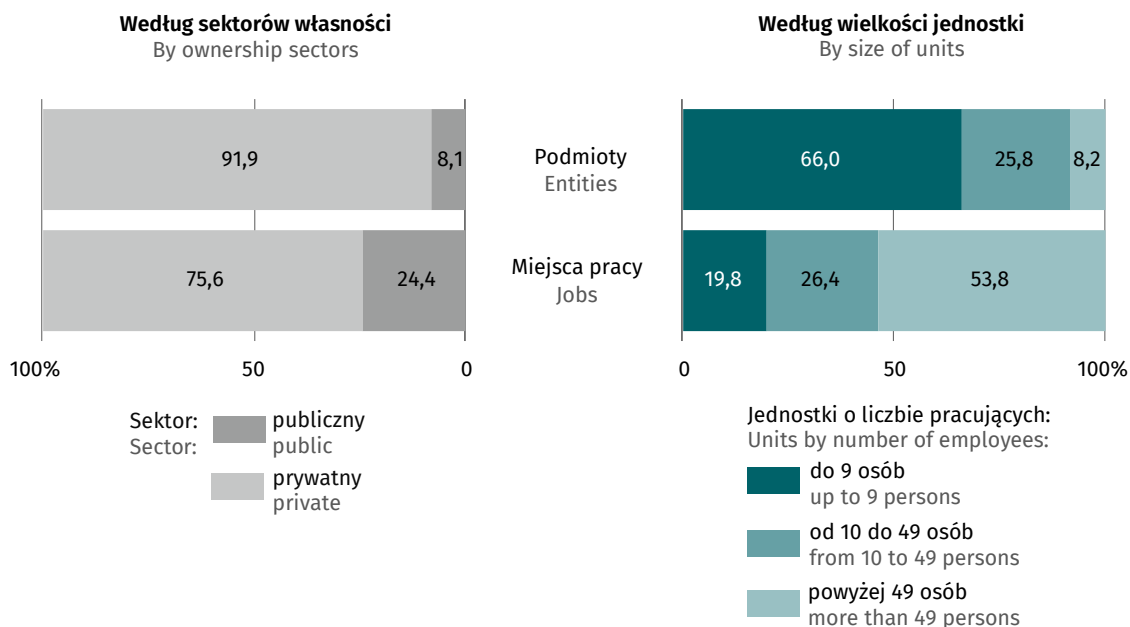
Przez popyt na pracę rozumie się:

- zagospodarowane miejsca pracy, określane aktualną liczbą pracujących,
- wolne miejsca pracy.

Badanie popytu na pracę ma charakter reprezentacyjny i obejmuje jednostki zatrudniające 1 i więcej osób. Uogólnione wyniki badania popytu na pracę w województwie małopolskim w 2020 r. były reprezentatywne dla przeciętnej liczby podmiotów wynoszącej 59,1 tys. (o 20,6% mniejszej niż w 2019 r.). Znajdowało się w nich 1083,8 tys. miejsc pracy (przeciętnie w roku), na które składały się miejsca zagospodarowane określane liczbą pracujących 1076,1 tys. (99,3%) oraz wolne – 7,7 tys.

Wykres 27. Struktura podmiotów zatrudniających przynajmniej 1 osobę i struktura miejsc pracy w tych podmiotach w 2020 r. Przeciętnie w roku

Chart 27. Structure of entities employing at least 1 person and of workplaces in these entities in 2020
Annual average

Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie 3 warunki:

1. miejsca pracy w dniu sprawozdawczym nie były faktycznie obsadzone,
2. pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
3. w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

W wyniku ruchu zatrudnionych oraz na skutek tworzenia nowych stanowisk pracy w 2020 r. przeciętnie 2,0 tys. przedsiębiorstw (o 55,3% mniej niż w poprzednim roku) deklarowało posiadanie wolnych miejsc pracy (3,4% badanych podmiotów). Były to głównie podmioty sektora prywatnego – 88,0%. W strukturze liczonej ze względu na wielkość jednostki (wyrażoną liczbą pracujących) 53,4% stanowiły, tzw. „małe przedsiębiorstwa” (zatrudniające do 9 pracowników), 25,2% – podmioty „średnie” (o liczbie pracujących od 10 do 49 osób), a 21,3% – „duże” (powyżej 49 pracujących).

Przeciętna liczba oferowanych miejsc pracy w 2020 r. wyniosła 7,7 tys. i była o 50,0% mniejsza niż w 2019 r. W podmiotach „dużych” znajdowało się 65,1% tych miejsc, a w „małych” – 22,9%. Na 1 jednostkę zgłaszającą wolne miejsca pracy przypadało 3,8 wolnych miejsc pracy, przy czym w sektorze publicznym – 4,1, a w prywatnym – 3,7. W podmiotach zatrudniających powyżej 49 osób na 1 zakład przypadało 11,5 wolnych miejsc pracy, w jednostkach „średnich” – 1,8, a w „małych” – 1,6.

Wykres 28. Wolne miejsca pracy według sektorów własności i wielkości jednostek w 2020 r.

Stan w końcu kwartału

Chart 28. Vacancies by ownership sectors and size of units in 2020

End of quarter

Najwięcej wolnych miejsc pracy (przeciętnie w 2020 r.) posiadały przedsiębiorstwa działające w sekcjach: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 1,3 tys., „Informacja i komunikacja” – 1,3 tys., „Przetwórstwo przemysłowe” – 1,1 tys. Łącznie w podmiotach zaliczanych do tych 3 sekcji odnotowano 47,9% wolnych miejsc pracy.

W sektorze publicznym największe zapotrzebowanie na pracowników wystąpiło w jednostkach sekcji: „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” – 0,4 tys. wakatów (tj. 41,7% wolnych miejsc pracy w tym sektorze), „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” – 0,2 tys. (tj. 19,1%) oraz „Transport i gospodarka magazynowa” – 0,1 tys. (tj. 14,6%). Wśród prywatnych przedsiębiorców, 1,3 tys. wolnych miejsc pracy (tj. 19,8% ich ogólnej liczby w sektorze prywatnym) znajdowało się w podmiotach zaklasyfikowanych do sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, 1,3 tys. (tj. 19,3%) – do sekcji „Informacja i komunikacja”, a 1,1 tys. (tj. 15,8%) – do „Przetwórstwa przemysłowego”.

Wykres 29. Struktura wolnych miejsc pracy według sekcji PKD w 2020 r.
Przeciętna w roku

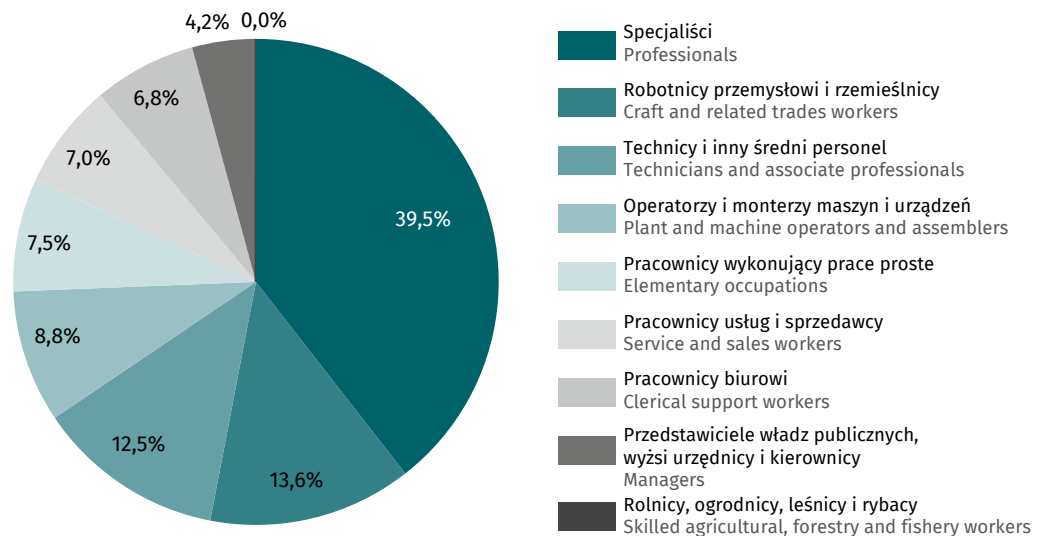
Chart 29. Structure of vacancies by NACE sections in 2020
Annual average

W 2020 r. najwięcej wolnych miejsc pracy przeznaczonych było dla pracowników zaklasyfikowany do wielkich grupy zawodów: „Specjaliści” (3,0 tys.), „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (1,0 tys.) oraz „Technicy i inny średni personel” (1,0 tys.). Łącznie miejsca te stanowiły 65,6% przeciętnej liczby wolnych miejsc pracy w województwie.

Wykres 30. Struktura wolnych miejsc pracy według wielkich grup zawodów w 2020 r.
Przeciętna w roku

Chart 30. Structure of vacancies by major occupational groups in 2020
Annual average

Wolne miejsca pracy zgłoszone do urzędów pracy – to wolne miejsca pracy, które zostały zgłoszone przez pracodawcę do urzędu pracy w celu znalezienia odpowiedniego pracownika i w dniu sprawozdawczym pozostają faktycznie nieobsadzone.

W 2020 r., przeciętnie 1,1 tys. wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych do urzędów pracy – 14,9% ich ogólnej liczby. Większość (1,0 tys., tj. 86,2%) zgłosiły jednostki sektora prywatnego. Według stanu w końcu roku 1,2 tys. zgłoszonych wakatów pozostało nieobsadzonych.

Wakaty zgłosiły do urzędów pracy przede wszystkim jednostki działające w zakresie sekcji: „Budownictwo” (0,4 tys., tj. 36,9%), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (0,2 tys., tj. 17,8%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (0,2 tys., tj. 17,7%).

Za pośrednictwem urzędów pracy najczęściej poszukiwani byli pracownicy z następujących wielkich grup zawodów: „Pracownicy wykonujący prace proste” (0,4 tys., tj. 32,1% wakatów zgłoszonych do urzędów pracy), „Specjaliści” (0,3 tys., tj. 23,4%) oraz „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” (0,2 tys., tj. 15,4%).

Wskaźnik wolnych miejsc pracy jest to udział wolnych miejsc pracy w łącznej liczbie zagospodarowanych i niezagospodarowanych (wolnych) miejsc pracy.

Przeciętny roczny wskaźnik wolnych miejsc pracy w 2020 r. wyniósł 0,71% (w 2019 r. – 1,32%). W sektorze publicznym wskaźnik ten był równy 0,38%, a w prywatnym – 0,81%. Odsetek niewykorzystania miejsc pracy wyższy niż ogółem w województwie wystąpił w jednostkach określonych ze względu na liczbę pracujących jako „małe” i „duże” odpowiednio – 0,82% i 0,86%. W pozostałych podmiotach zatrudniających od 10 do 49 osób był niższy i wyniósł – 0,32%.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

W 2020 r. utworzono 49,5 tys. nowych miejsc pracy (o 26,9 tys., tj. o 35,3% mniej niż przed rokiem), a zlikwidowano – 32,4 tys. (o 0,5 tys., tj. o 1,4% mniej niż w 2019 r.), czyli na 1 zlikwidowane stanowisko powstało 1,5 nowych miejsc pracy. Dodatni bilans miejsc pracy nowych i zlikwidowanych wyniósł 17,0 tys. (w 2019 r. – 43,5 tys.). Dodatnie saldo wystąpiło zarówno w jednostkach sektora publicznego jak i prywatnego. Również w ramach większości sekcji, określających rodzaj działalności jednostek, liczba nowo utworzonych miejsc pracy była wyższa niż zlikwidowanych. Więcej stanowisk zlikwidowano niż utworzono w grupie podmiotów skupionych w ramach 4 sekcji, przy czym największe ujemne saldo odnotowano w „Zakwaterowaniu i gastronomii^Δ” (2,5 tys.).

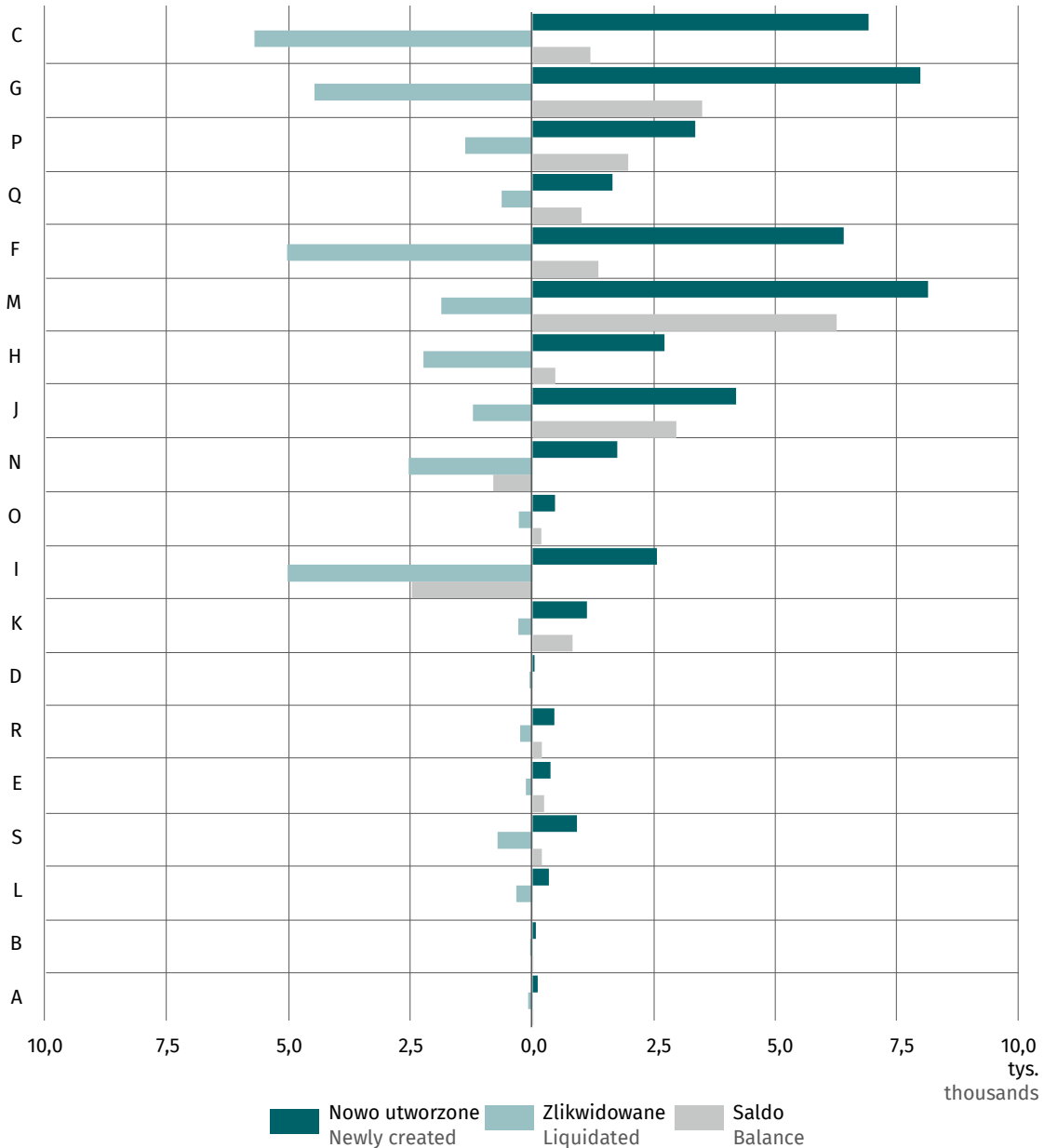
Najwięcej miejsc pracy powstało w podmiotach zaliczonych do sekcji PKD „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (8,1 tys., tj. 16,4% ogólnej liczby miejsc pracy nowo utworzonych), następnie „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (8,0 tys., tj. 16,1%) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (6,9 tys., tj. 14,0%). Likwidacja miejsc pracy miała miejsce głównie w ramach następujących sekcji: „Przetwórstwo przemysłowe” (5,7 tys., tj. 17,6% wszystkich miejsc zlikwidowanych), „Budownictwo” oraz (5,0 tys., tj. 15,6%), a także „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (5,0 tys., tj. 15,5%).

Udział łącznej liczby miejsc pracy nowo utworzonych i zlikwidowanych w przeciętnej rocznej liczbie pracujących wyniósł 7,6% (w 2019 r. – 9,5%). Największą „rotacją” miejsc pracy charakteryzowały się jednostki sekcji: „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (21,0%), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (14,9%) oraz „Budownictwo” (14,1%). W pierwszej wymienionej sekcji wskaźnik ukształtowany został głównie przez znacznie większy udział stanowisk zlikwidowanych (13,9%), natomiast w drugiej – przez większy udział miejsc nowo utworzonych (12,1%). Na wartość wskaźnika w trzeciej podanej sekcji w podobnym stopniu wpłynęły oba udziały – stanowisk utworzonych (7,9%) i zlikwidowanych (6,2%).

Sytuację odwrotną, czyli największą stabilizację miejsc pracy odnotowano w podmiotach zaliczanych do sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (łączy udział nowych i zlikwidowanych w relacji do przeciętnej liczby pracujących wyniósł 0,7%), „Górnictwo i wydobywanie” (1,7%) oraz „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (2,0%).

Wykres 31. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy według sekcji PKD w 2020 r.

Chart 31. Newly created and liquidated jobs by NACE sections in 2020

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według ogólnej liczby miejsc pracy w danej sekcji (zagospodarowanych i wolnych).
Note. Sections were sorted in descending order by total number of jobs in a given section (developed and vacant).

Rozdział 4. Koszty pracy

Chapter 4. Labour costs

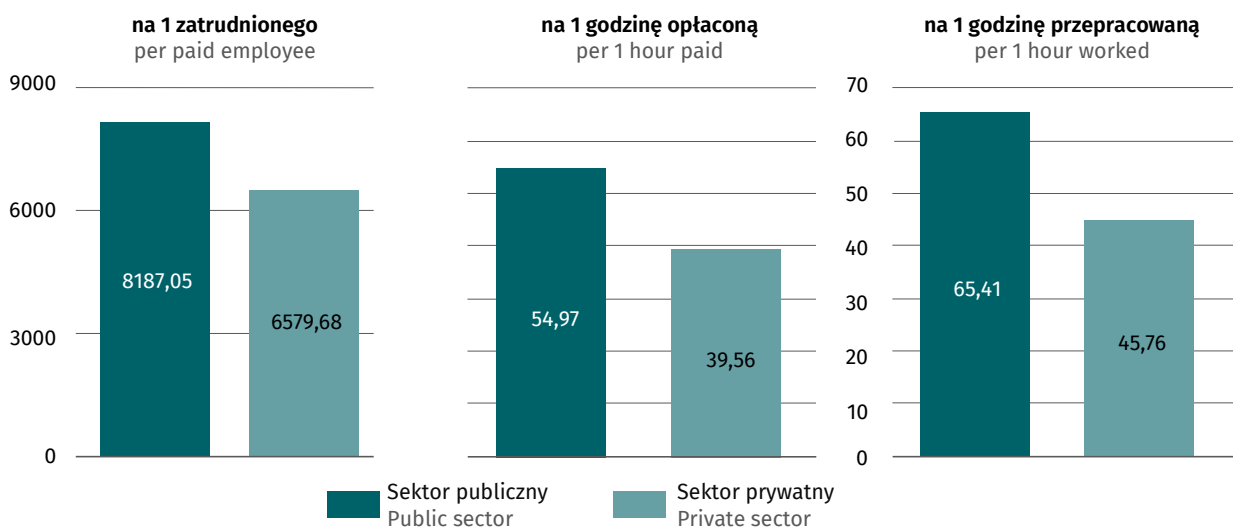
W województwie małopolskim w 2020 r. koszty poniesione przez pracodawców na rzecz pozyskania, wykorzystania, utrzymania i doskonalenia zasobów pracy wyniosły 67283,3 mln zł. W porównaniu z wysokością kosztów pracy odnotowanych w 2016 r. (kiedy poprzednio przeprowadzono badanie) wystąpił wzrost o 27199,7 mln zł, czyli o 67,9%. Na 1 zatrudnionego przypadają przeciętny miesięczny koszt pracy w wysokości 7118,82 zł i był o 31,9% wyższy niż 4 lata wcześniej. W przeliczeniu na 1 godzinę opłaconą koszty pracy ukształtowały się na poziomie 44,36 zł, a na 1 godzinę przepracowaną – 51,76 zł. Kwoty te były wyższe niż w 2016 r. odpowiednio o 33,3% i 34,2%.

W jednostkach sektora publicznego pracodawcy miesięcznie na 1 zatrudnionego przeznaczali o 24,4% środków finansowych więcej niż w sektorze prywatnym. W sektorze publicznym wyższy niż w prywatnym był także koszt pracy przypadający zarówno na 1 godzinę opłaconą – o 39,0%, jak i na 1 godzinę przepracowaną – o 42,9%.

Wykres 32. Koszty pracy według sektorów własności w 2020 r.

Chart 32. Labour costs by ownership sectors in 2020

Przeciętny miesięczny koszt pracy (w zł):
Average monthly labour cost (in PLN):

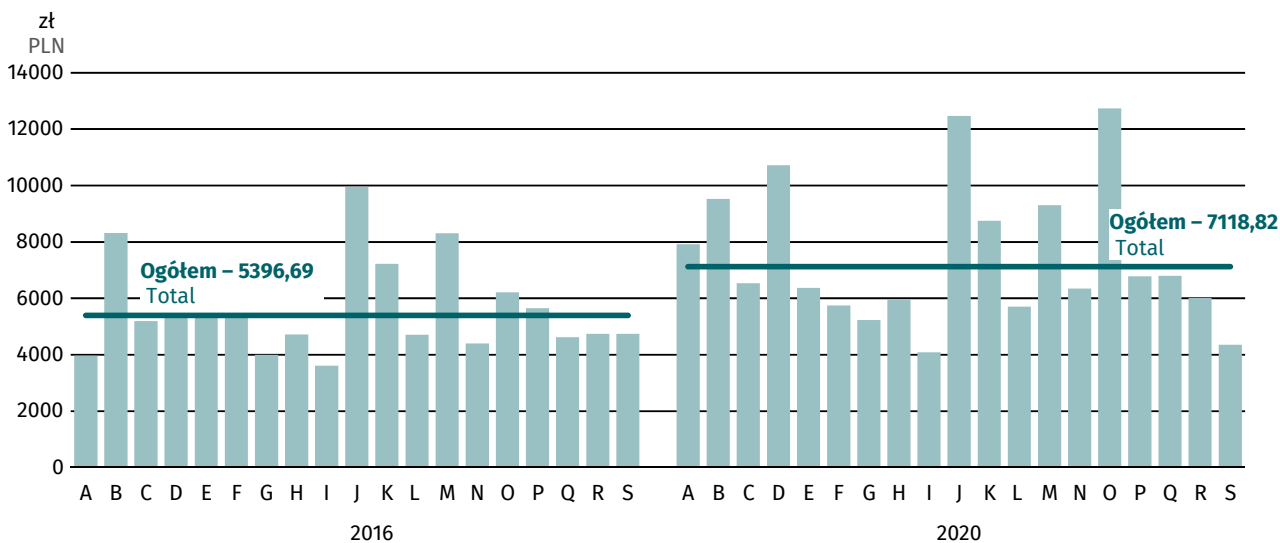

W 2020 r. przeciętny miesięczny koszt związany z zatrudnieniem 1 pracownika w jednostkach dużych (o liczbie pracujących powyżej 49 osób), wynoszący 8071,86 zł, był o 44,5% wyższy niż w jednostkach średnich (od 10 do 49 osób pracujących). W jednostkach dużych na 1 godzinę opłaconą przeznaczono 49,84 zł, a na 1 godzinę przepracowaną – 58,55 zł, czyli odpowiednio o 41,1% i 43,7% więcej niż w podmiotach średnich.

Istotnym kryterium różnicującym poziom kosztów pracy jest rodzaj prowadzonej działalności. W 2020 r. najwyższe koszty pracy zarówno w przeliczeniu na 1 zatrudnionego, jak i na 1 godzinę opłaconą oraz na 1 godzinę przepracowaną wystąpiły w jednostkach, których działalność została zaliczona do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”. Wyniosły one odpowiednio: 12738,13 zł, 76,14 zł, 91,57 zł. Najniższymi kosztami charakteryzowały się podmioty prowadzące działalność w ramach sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ”, w których na 1 zatrudnionego przypadają o 8649,02 zł mniej niż w podmiotach zaklasyfikowanych do sekcji, gdzie koszty były najwyższe. Rozpiętość ta w przypadku kosztu pracy na 1 godzinę opłaconą wyniosła 51,28 zł, a na 1 godzinę przepracowaną – 61,97 zł.

Wykres 33. Przeciętny miesięczny koszt pracy na 1 zatrudnionego według sekcji PKD

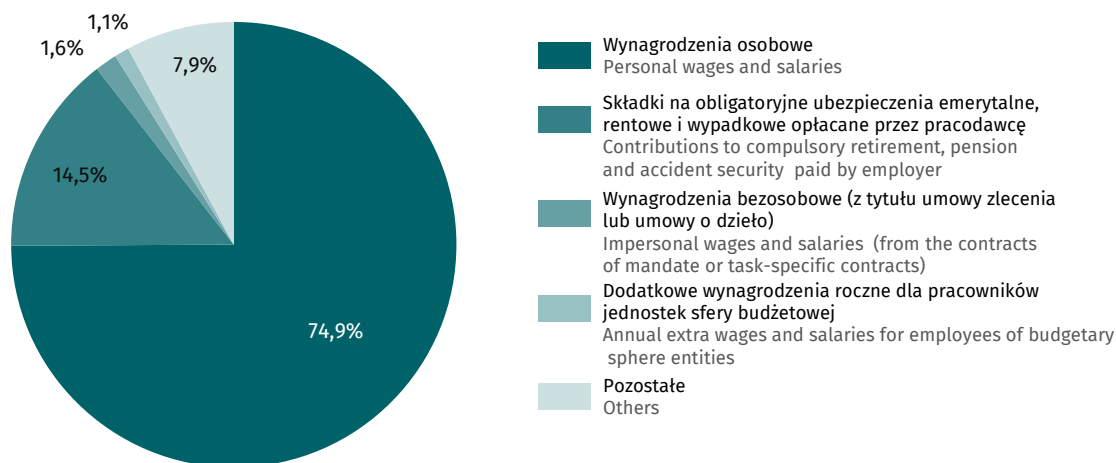
Chart 33. Average monthly labour cost per paid employee by NACE sections in 2020

Prawie całość środków finansowych przeznaczonych na pokrycie kosztów pracy w 2020 r. stanowiły wynagrodzenia i świadczenia zaliczane w ciężar kosztów jednostki (99,9%), wśród których udział wynagrodzeń osobowych wyniósł 75,0%.

Wykres 34. Struktura kosztów pracy według składników w 2020 r.

Chart 34. Structure of labour costs by components in 2020

W strukturze miesięcznego kosztu pracy w przeliczeniu na 1 zatrudnionego udział wynagrodzeń osobowych wyniósł 74,9% a ich podstawowym składnikiem były wynagrodzenia zasadnicze, które stanowiły 54,4% ogólnej kwoty kosztów. Udział premii ukształtował się na poziomie 3,3%, dodatków za staż pracy – 2,5%, nagród – 1,9%, wynagrodzeń za pracę w godzinach nadliczbowych – 1,6% a za czas choroby pracownika – 1,0%.

Rozdział 5. Czas pracy

Chapter 5. Work time

Czas pracy jest to czas, w którym pracownik pozostaje w dyspozycji pracodawcy w zakładzie pracy lub w innym miejscu wyznaczonym do wykonywania pracy. Czas pracy obejmuje także okresy przerw, w których pracownik pozostawał w dyspozycji zakładu pracy jeśli przerwy te nastąpiły z mocy prawa lub za zgodą zakładu pracy, a także nieobecności nieusprawiedliwione.

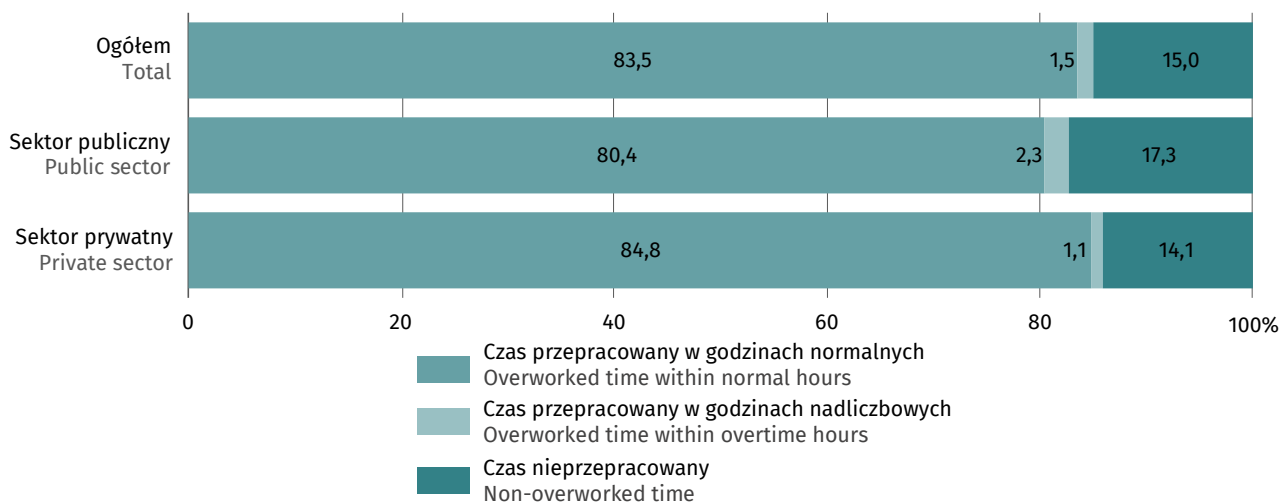
W 2020 r. w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób i jednostkach sfery budżetowej nominalny czas pracy wyniósł 1443,6 mln godzin i był o 24,4 mln godzin (o 1,7%) krótszy niż w 2019 r. Nominalny czas pracy w sektorze publicznym wydłużył się o 0,6% – do poziomu 413,8 mln godzin, natomiast w prywatnym uległ skróceniu o 2,5% i wyniósł 1029,8 mln godzin.

Nominalny czas pracy to czas, który powinien być przepracowany w danym okresie rozliczeniowym w normalnym czasie pracy zgodnie z normami czasu pracy obowiązującymi danego pracownika na podstawie przepisów prawa. Nominalny czas pracy to kalendarzowy czas pracy pomniejszony o czas przypadający na dni ustawowo wolne od pracy.

W 2020 r. nominalny czas pracy przypadający na 1 zatrudnionego ukształtował się na poziomie 1950 godzin (w 2019 r. – 1941 godzin). W sektorze publicznym wyniósł 1789 godzin, a w sektorze prywatnym – 2024 godziny (w 2019 r. odpowiednio – 1774 i 2015 godzin).

Przeciętny tygodniowy wymiar czasu pracy przypadający na 1 zatrudnionego w gospodarce narodowej w 2020 r. wyniósł 37,5 godziny (w sektorze publicznym – 34,4, w prywatnym – 38,9). Najdłuższy tygodniowy wymiar czasu pracy wystąpił w sekcji „Pozostała działalność usługowa” (39,6 godziny) i „Budownictwo” (39,5 godziny), a najkrótszy w sekcji „Edukacja” (28,9 godziny na 1 zatrudnionego) i wynikał z ustawowo krótszego nominalnego czasu pracy w tej sekcji.

Wykres 35. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii czasu pracy w 2020 r.
Chart 35. Structure of work time per paid employee by categories of work time in 2020

Czas przepracowany w godzinach normalnych obejmuje czas przepracowany w dniu roboczym, w wymiarze czasu pracy obowiązującym daną grupę pracowników. Do normalnego czasu pracy zalicza się również godziny przepracowane przy wykonywaniu prac zastępczych, w przypadku wystąpienia przestoju na stanowisku pracy.

Praca w godzinach nadliczbowych to praca wykonywana ponad obowiązujące pracownika normy czasu pracy,

a także praca wykonywana ponad przedłużony dobowy wymiar czasu pracy, wynikający z obowiązującego pracownika systemu i rozkładu czasu pracy, za które pracownik nie otrzymuje dnia wolnego od pracy, natomiast otrzymuje dodatkowe wynagrodzenie. Praca wykonywana w dni wyznaczone jako dodatkowe wolne od pracy jest pracą w godzinach nadliczbowych, chyba, że w zamian udzielono dnia wolnego w innym terminie.

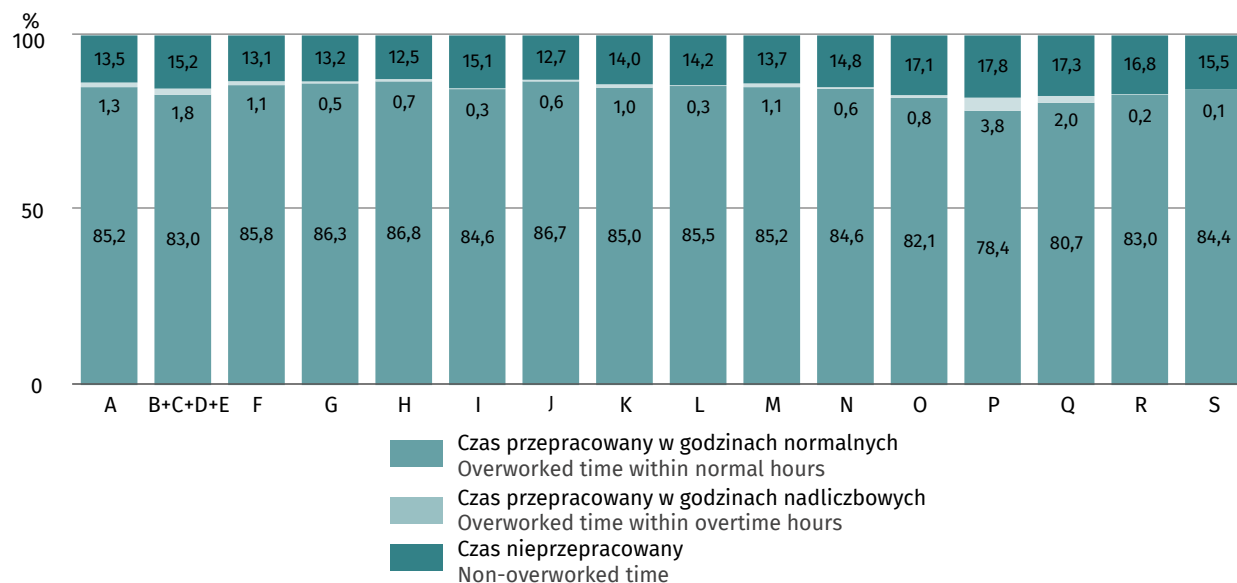
W 2020 r. czas przepracowany był o 2,3% krótszy niż w 2019 r. Z 1245,0 mln godzin przepracowanych w 2020 r. czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 98,3%, a w godzinach nadliczbowych – 1,7% (w 2019 r. – odpowiednio – 98,2% i 1,8%). W strukturze czasu nominalnego przypadającego na 1 zatrudnionego w podmiotach gospodarki narodowej w 2020 r. czas przepracowany w godzinach normalnych stanowił 84,8%. Czas przepracowany w godzinach nadliczbowych w 2020 r. wyniósł 21,4 mln godzin i był o 6,5% krótszy niż rok wcześniej. W przeliczeniu na 1 zatrudnionego przypadło 29 godzin nadliczbowych, w sektorze publicznym – 41, a w sektorze prywatnym – 23 godziny (w 2019 r. – odpowiednio 30, 45 i 24 godziny). Z punktu widzenia rodzaju działalności podmiotów objętych badaniem, najwięcej godzin nadliczbowych (w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w danej sekcji), przepracowali zatrudnieni w podmiotach należących do sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” i „Edukacja” (odpowiednio 73 i 59 godzin), natomiast najmniej w sekcjach: „Pozostała działalność usługowa” i „Działalność związana z kulturą, rozrywką (odpowiednio 3 i 4 godziny).

Czas nieprzepracowany obejmuje taką część nominalnego czasu pracy, w ciągu którego pracownik był nieobecny w pracy lub nie przystąpił do niej.

W 2020 r. czas nieprzepracowany wyniósł 220,0 mln godzin (o 1,5% więcej niż w 2019 r.) i w 84,4% był opłacony przez zakład pracy. W przeliczeniu na 1 zatrudnionego kształtował się na poziomie 297 godzin, w sektorze publicznym – 318, a w prywatnym – 288 godzin (w 2019 r. – odpowiednio 287, 304, 279 godzin). Najwięcej czasu nieprzepracowanego (w przeliczeniu na 1 zatrudnionego w danej sekcji PKD) przypadło na zatrudnionych w podmiotach należących do sekcji „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne” (351 godzin), natomiast najmniej w sekcjach „Transport i gospodarka magazynowa” oraz „Informacja i komunikacja” (odpowiednio 258 i 260 godzin).

Wykres 36. Struktura czasu pracy przypadającego na 1 zatrudnionego według kategorii czasu pracy w sekcjach PKD w 2020 r.

Chart 36. Structure of work time per paid employee by categories of work time in NACE sections in 2020

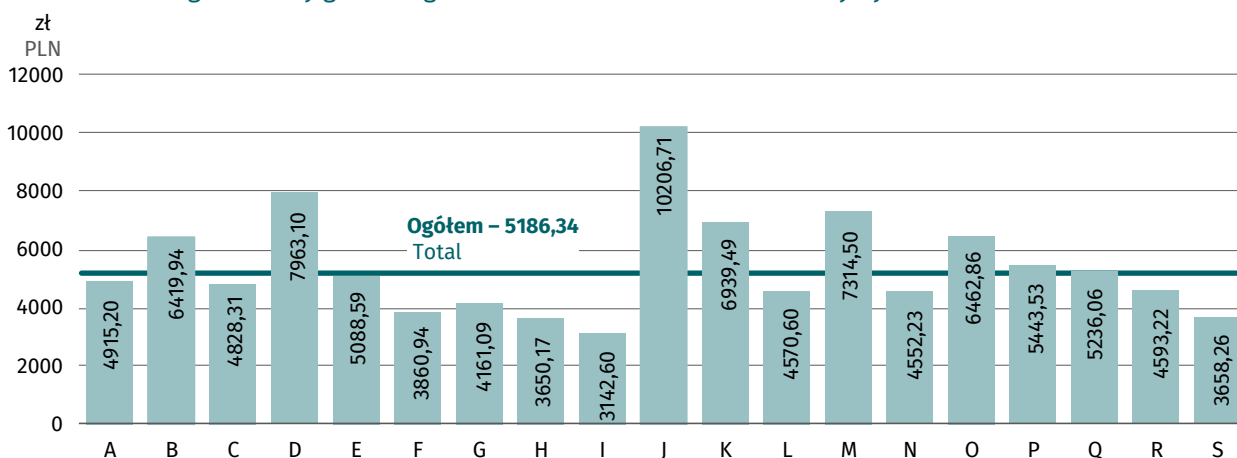
Rozdział 6. Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

Chapter 6. Wages and salaries as well as social benefits

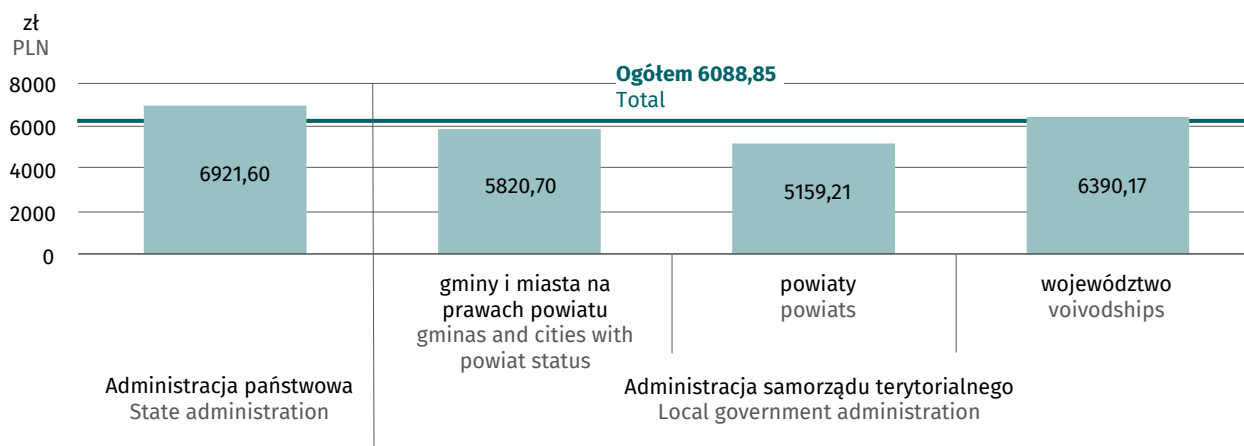
Przeciętne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie, po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w województwie małopolskim w 2020 r. wyniosło 5186,34 zł i było niższe od uzyskanego w kraju o 39,66 zł (o 0,8%). W porównaniu z 2019 r. wzrosło o 377,78 zł (o 7,9%). W sektorze publicznym wyniosło 5900,80 zł (o 13,8% więcej niż przeciętnie w województwie), a w sektorze prywatnym – 4936,11 zł (o 4,8% mniej).

Wykres 37. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według sekcji PKD w 2020 r.
Chart 37. Average monthly gross wages and salaries in national economy by NACE sections in 2020

Wykres 38. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w administracji publicznej w 2020 r.
Chart 38. Average monthly gross wages and salaries in the public administration in 2020

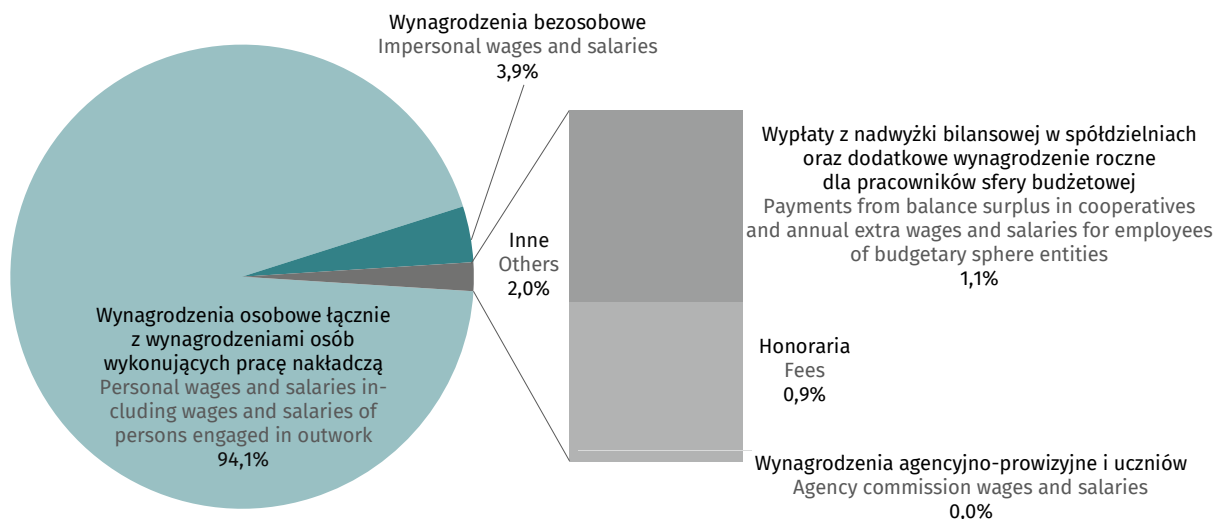
Składnikami wynagrodzeń są:

- wynagrodzenia osobowe,
- wynagrodzenia bezosobowe,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria,
- wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne.

Wynagrodzenia brutto w województwie małopolskim w 2020 r. (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostkach sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących) wyniosły 51626,1 mln zł i były o 5,4% wyższe niż w 2019 r. W sektorze publicznym wzrost wynagrodzeń wyniósł 6,5% (najwyższy w przypadku własności skarbu państwa – 49,6%), a w sektorze prywatnym – 4,9% (najwyższy w przypadku własności zagranicznej – 8,8%). Więcej wzrosły wynagrodzenia w jednostkach finansowanych przez budżet niż w jednostkach będących na rozrachunku gospodarczym (odpowiednio o 8,7% i o 4,8%).

Wykres 39. Struktura wynagrodzeń brutto w 2020 r.

Chart 39. Structure of gross wages and salaries in 2020

Spośród składników wynagrodzeń wzrost odnotowano w dodatkowych wynagrodzeniach rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej – o 9,4% oraz wynagrodzeniach osobowych – o 6,1%. Pozostałe składniki wynagrodzeń charakteryzowały się spadkami. W porównaniu z poprzednim rokiem wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne obniżyły się o 39,9%, wypłaty z zysku do podziału i nadwyżki bilansowej w spółdzielniach – o 23,1%, honoraria – o 10,4%, wynagrodzenia bezosobowe – o 6,9%.

Wynagrodzenia osobowe obejmują m.in. wynagrodzenia zasadnicze, dodatki, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy, wypłacane ze środków pracodawców świadczenia deputatowe i odszkodowawcze.

W 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób i w jednostkach sfery budżetowej, niezależnie od liczby pracujących) w województwie małopolskim wyniosło 5536,07 zł i stanowiło 100,2% przeciętnego wynagrodzenia uzyskanego w kraju (w 2019 r. – 98,4%). W porównaniu z 2019 r. wynagrodzenie to wzrosło o 8,6%, tj. o 437,81 zł, przy spadku przeciętnego zatrudnienia o 2,1% (w 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim wzrosło o 9,0%, tj. o 419,31 zł, przy wzroście przeciętnego zatrudnienia o 3,4%).

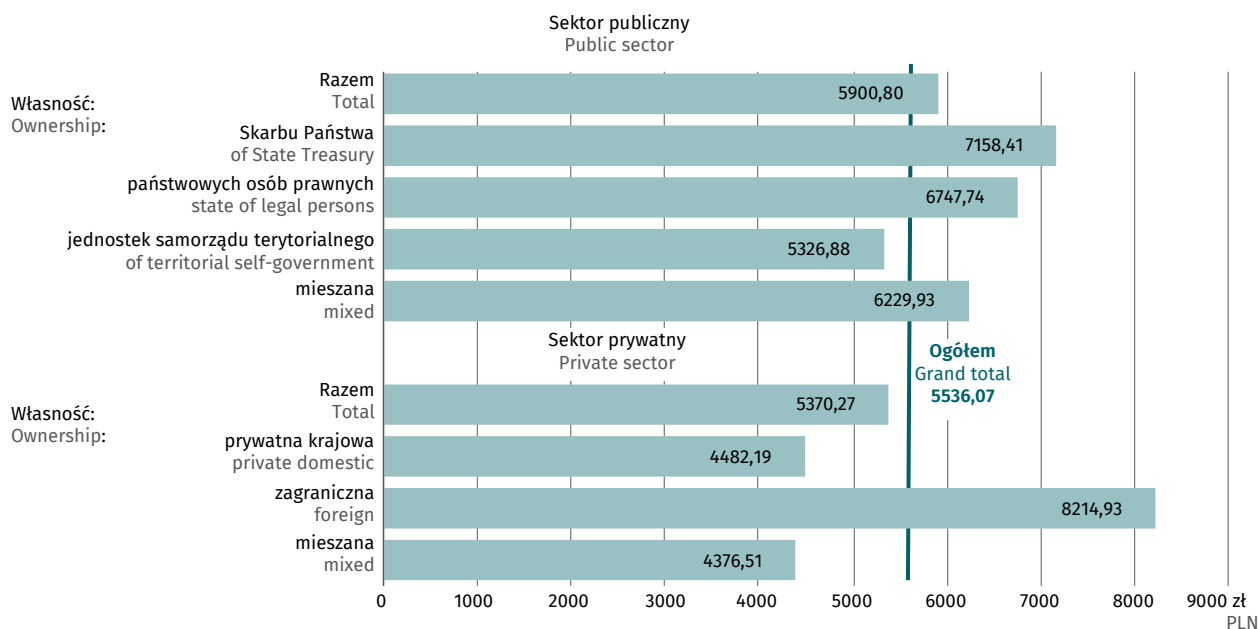
W sektorze publicznym wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wyniósł 7,4%, a w sektorze prywatnym – 9,1%. Wzrost wynagrodzeń w porównaniu z 2019 r. wystąpił we wszystkich sekcjach PKD, a największe różnice odnotowano w sekcjach: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna^Δ” (o 14,0%), „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ” (o 12,4%) oraz „Pozostała działalność usługowa” (o 11,1%).

Wskaźnik dynamiki wynagrodzeń realnych jest to iloraz wskaźnika dynamiki wynagrodzeń nominalnych oraz wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych dla gospodarstw domowych pracowników.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w porównaniu z 2019 r. wzrosło o 4,1%.

Wykres 40. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według sektorów i form własności w 2020 r.

Chart 40. Average monthly gross wages and salaries by sectors and ownership forms in 2020

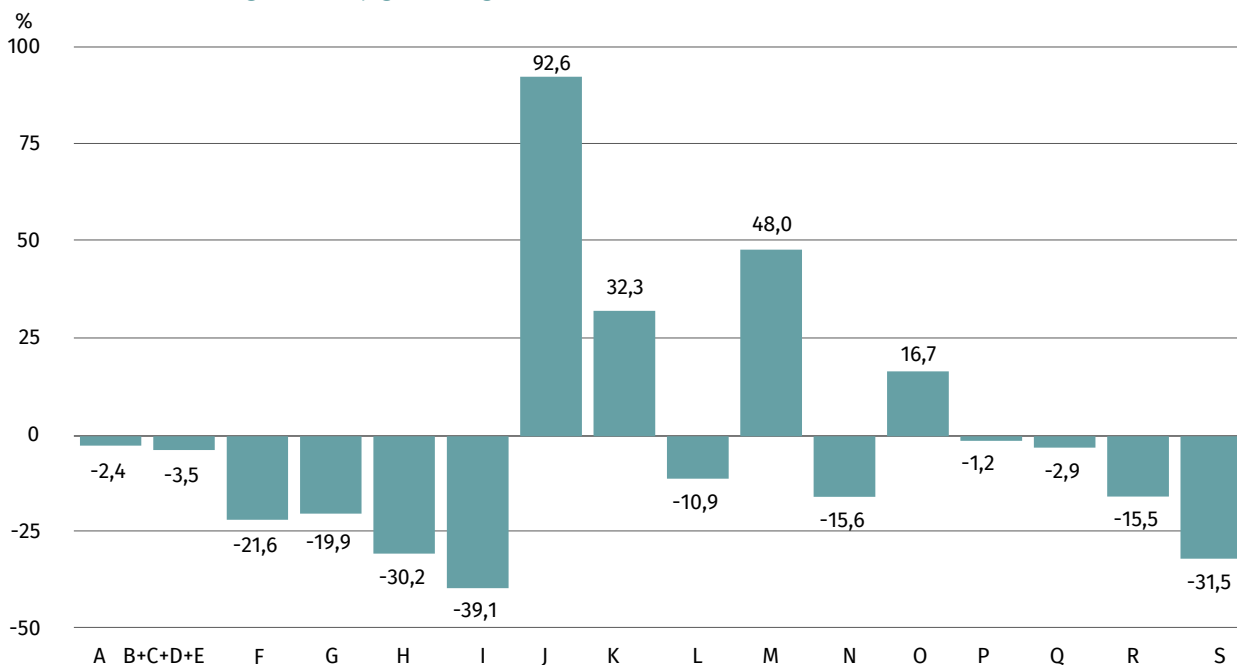
Duże zróżnicowanie przeciętnej płacy wystąpiło w poszczególnych sekcjach gospodarki narodowej. Rozpiętość w odchyleniu przeciętnego wynagrodzenia od średniej wojewódzkiej wyniosła 131,7 p. proc. (w 2019 r. – 134,1 p. proc.).

Najwyższe przeciętne wynagrodzenie wystąpiło, podobnie jak w 2020 r., w sekcji „Informacja i komunikacja” (192,6% średniej wojewódzkiej, w porównaniu z poprzednim rokiem spadek wskaźnika o 4,8 p. proc.). Najniżej opłacana była praca w podmiotach zaliczonych do sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (60,9% średniej wojewódzkiej) oraz „Pozostała działalność usługowa” (68,5%). W porównaniu z poprzednim rokiem odpowiednio spadek o 2,4 i wzrost o 1,5 p. proc.

Wyższe przeciętne wynagrodzenie odnotowano w jednostkach sfery budżetowej (5563,42 zł) niż w jednostkach samofinansujących (5530,38 zł). Spośród jednostek sfery budżetowej najwyższe wynagrodzenia uzyskano w sekcji „Pozostała działalność usługowa” (6533,13 zł). Wśród jednostek samofinansujących wystąpiło znacznie większe zróżnicowanie przeciętnej płacy niż w sferze budżetowej. Najwyższymi wynagrodzeniami w tej grupie jednostek wykazały się przedsiębiorstwa należące do sekcji „Informacja i komunikacja” (10661,01 zł). Najniższe wynagrodzenia odnotowano w sekcji „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” (3299,68 zł).

Wykres 41. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sekcjach PKD od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2020 r.

Chart 41. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in NACE sections from the total average monthly gross wages and salaries in 2020

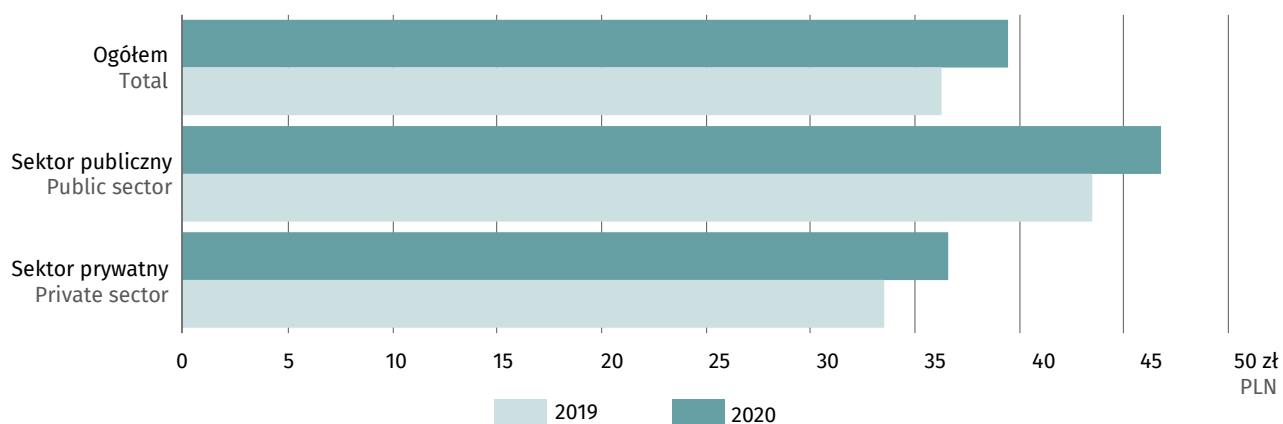

Przeciętne wynagrodzenie w przeliczeniu na 1 godzinę przepracowaną jest to iloraz sumy wynagrodzeń oraz liczby godzin przepracowanych w danym okresie.

W 2020 r. za 1 godzinę przepracowaną płacono średnio 39,50 zł, tj. o 3,18 zł więcej niż w 2019 r. W sektorze publicznym stawka godzinowa wyniosła 46,82 zł (wzrost o 3,29 zł), a w sektorze prywatnym – 36,64 zł (wzrost o 3,07 zł).

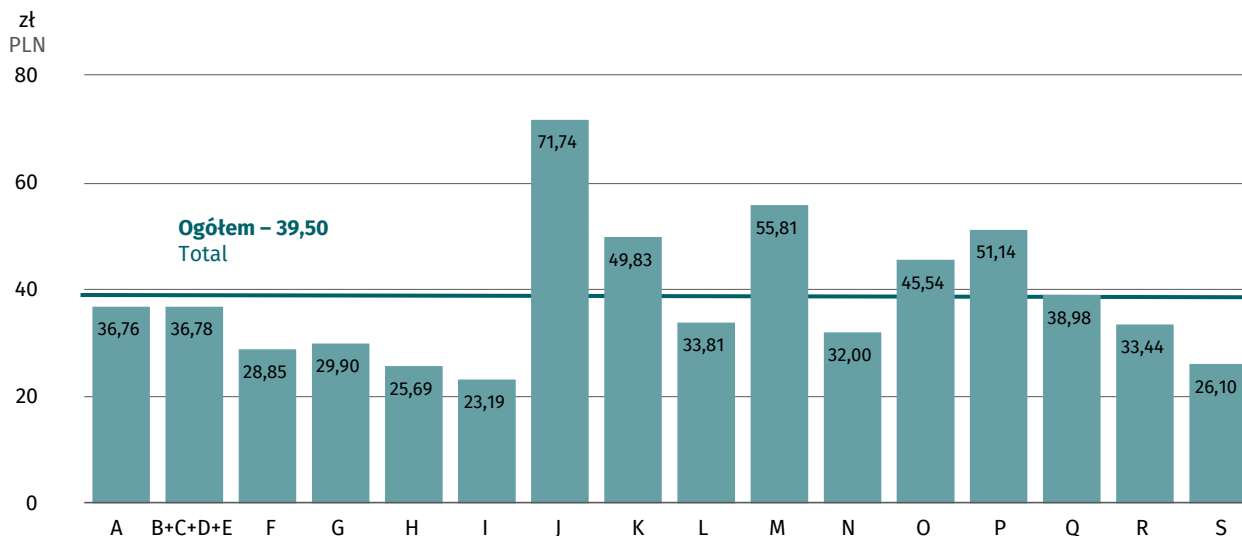
Wykres 42. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sektorów własności

Chart 42. Average hourly gross wages and salaries by ownership sectors

Wykres 43. Przeciętne godzinowe wynagrodzenie brutto według sekcji PKD w 2020 r.

Chart 43. Average hourly gross wages and salaries by NACE sections in 2020

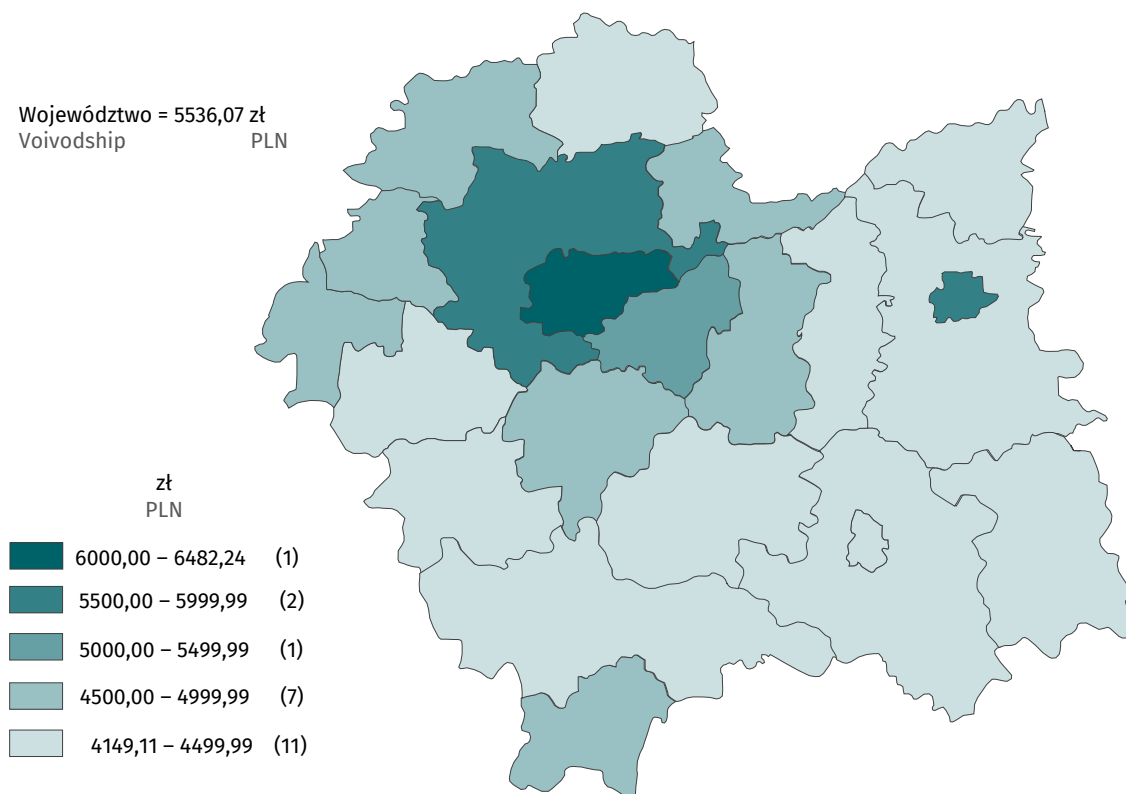
W grudniu 2020 r. wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego (niższe bądź równe 2600,00 zł) otrzymało 57,2 tys. pracowników. Najwięcej z nich pracowało w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (16,2 tys.), „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (12,8 tys.), „Budownictwo” (7,3 tys.) oraz „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (7,0 tys.). Łącznie pracujący w tych sekcjach stanowili 75,7% osób pobierających w grudniu 2020 r. wynagrodzenie nieprzekraczające minimalnego. Osoby zarabiające 2600,00 zł i mniej pracowały głównie w sektorze prywatnym (96,8%).

W 2020 r. w województwie małopolskim było zatrudnionych przeciętnie w przeliczeniu na pełne etaty 3,3 tys. uczniów (87,1% w sektorze prywatnym), a ich wynagrodzenie brutto wyniosło 11,6 mln zł. Najwięcej uczniów zatrudniały podmioty zaliczane do sekcji: „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (1,1 tys. uczniów; kwota wynagrodzeń 3,9 mln zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (0,9 tys. uczniów; 3,2 mln zł) oraz „Budownictwo” (0,5 tys. uczniów; 1,7 mln zł).

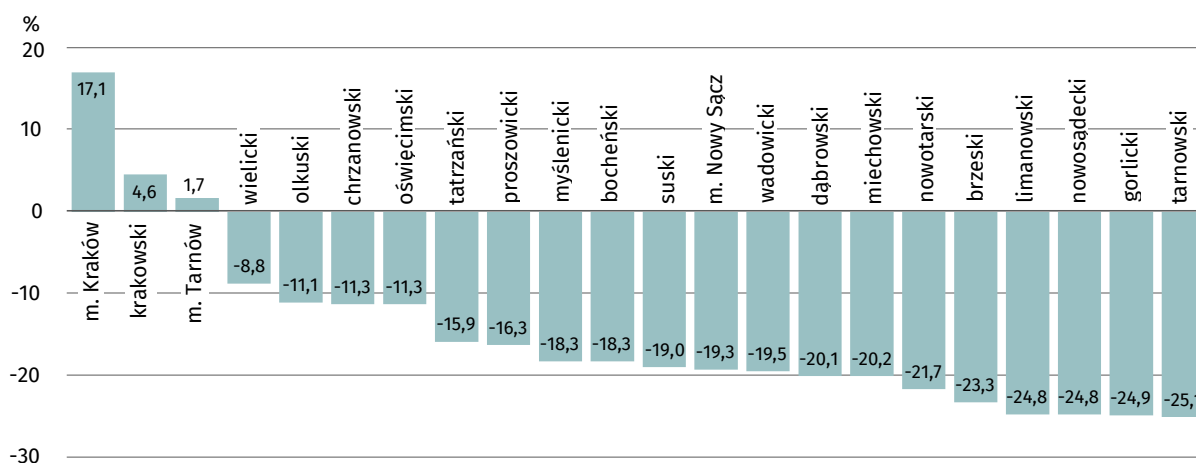
Osoby zatrudnione poza granicami kraju (w 2020 r. przeciętnie 3,0 tys. osób pracujących na pełne etaty) otrzymały wynagrodzenie wynoszące 273,1 mln zł. Były to głównie wynagrodzenia osób zatrudnionych w sekcjach: „Budownictwo” (1,4 tys. zatrudnionych i 87,9 mln zł wynagrodzeń brutto), „Administrowanie i działalność wspierająca^A” (odpowiednio 0,8 tys. i 91,8 mln zł) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (odpowiednio 0,7 tys. i 66,7 mln zł).

Najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenia odnotowano w Krakowie (6482,24 zł – 117,1% średniego wynagrodzenia w województwie), powiecie krakowskim (5788,98 zł – 104,6%) oraz w Tarnowie (5629,79 zł – 101,7%). W pozostałych powiatach województwa przeciętne wynagrodzenie kształtowało się poniżej średniej wojewódzkiej. Najniższe wystąpiło w powiecie tarnowskim – 4149,11 zł (74,9%).

Mapa 3. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów w 2020 r.
 Map 3. Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2020

Wykres 44. Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w powiatach od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto ogółem w 2020 r.
 Chart 44. Relative deviation of average monthly gross wages and salaries in powiats from the total average monthly gross wages and salaries in 2020

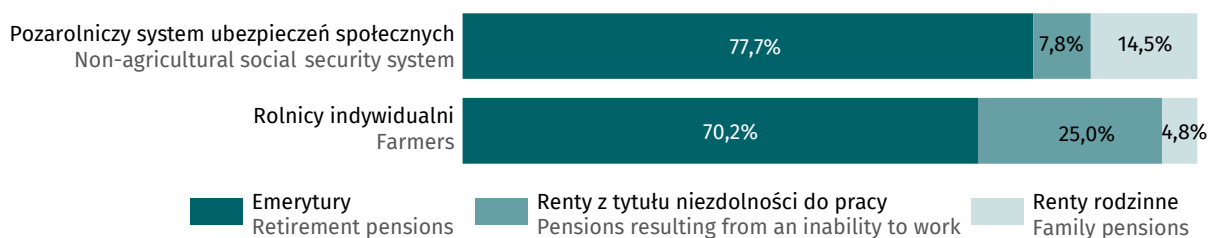
W 2020 r. przeciętna liczba emerytów i rencistów w województwie małopolskim wyniosła 746,8 tys. osób – w porównaniu z 2019 r. nastąpił wzrost ich liczby o 0,4%. Liczba świadczeniobiorców uzyskujących świadczenia z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych była o 5,2 tys. osób wyższa niż w 2019 r., a z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego – niższa o 2,3 tys. osób.

W grupie uprawnionych do świadczeń emerytalno-rentowych w 2020 r. emeryci stanowili 74,6% (w 2019 r. – 73,6%). Ich liczba, w porównaniu z 2019 r., wzrosła o 1,7%, przy czym w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych nastąpił wzrost osób pobierających świadczenie emerytalne o 2,3%, a w ramach KRUS – spadek o 2,8%.

W stosunku do 2019 r. nastąpił spadek liczby rencistów (o 6,1%). Dotyczył on zarówno liczby osób pobierających renty z tytułu niezdolności do pracy w pozarolniczym systemie ubezpieczeń społecznych (spadek o 7,7%) jak i w KRUS (spadek o 2,2%).

Wykres 45. Struktura wydatków na świadczenia emerytalne i rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych i KRUS według rodzajów świadczeń w 2020 r.

Chart 45. Structure of expenditure on retirement and other pension benefits from non-agricultural social security system and the Agricultural Social Insurance Fund by kind of benefits in 2020

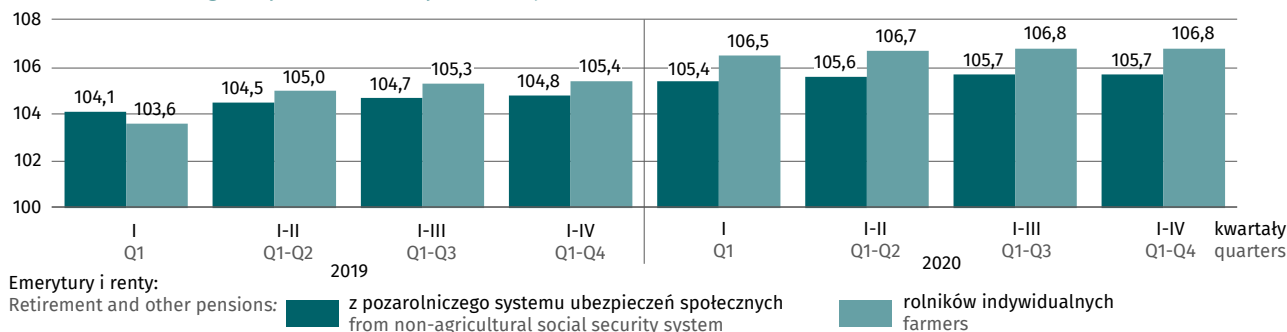
Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta jest to stosunek kwoty świadczeń wypłaconych w danym okresie (tj. emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy, rent rodzinnych) przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców w tym okresie.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2020 r. wyniosła 2351,94 zł i była o 5,7% wyższa niż w 2019 r. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2020 r. wyniosła 1341,18 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,8%.

Wykres 46. Dynamika przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto Analogiczny okres poprzedniego roku=100

Chart 46. Dynamics of average gross monthly retirement and other pension
Analogous period of the previous year=100

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.
Source: data of the Social Insurance Institution and the Agricultural Social Insurance Fund.

Rozdział 7. Warunki pracy

Chapter 7. Working conditions

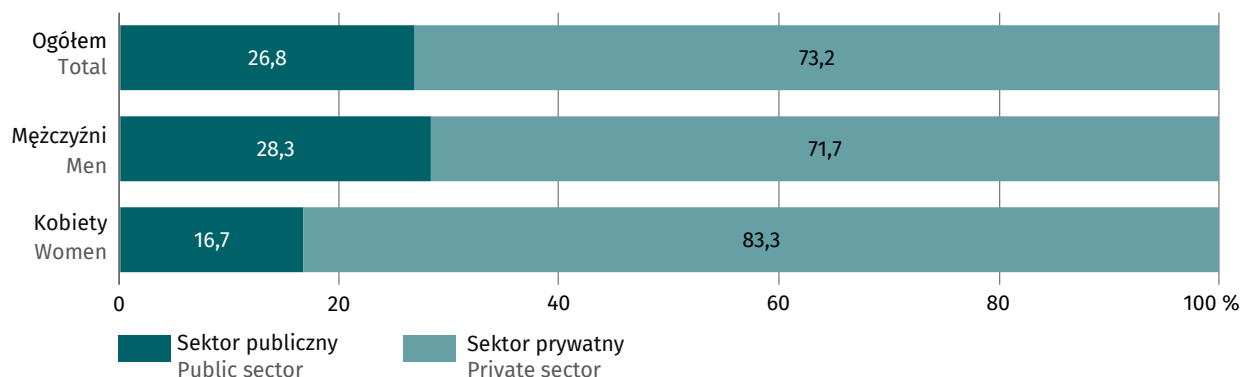
Warunki pracy jest to zespół czynników występujących w środowisku pracy, wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.

W porównaniu z poprzednim rokiem, liczba podmiotów objętych badaniem warunków pracy w 2020 r. nieznacznie wzrosła i ukształtowała się na poziomie 7,5 tys. Spadła natomiast (o 8,1 tys.) liczba pracowników zatrudnionych w zakładach poddanych badaniu i wyniosła 501,1 tys. osób. Zagrożenie czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia zaobserwowano w 0,6 tys. podmiotów, z których 0,5 tys. działało w sektorze prywatnym.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. zbiorowość pracowników zatrudnionych w warunkach zagrożenia (liczonych jeden raz w grupie czynnika przeważającego) liczyła 28,9 tys. osób, co w stosunku do roku poprzedniego oznaczało spadek o 0,8 tys. Udział wspomnianej zbiorowości w ogólnej liczbie pracujących w podmiotach objętych badaniem był taki sam jak przed rokiem i wyniósł 5,8%. Wśród wszystkich zatrudnionych w warunkach zagrożenia, kobiety stanowiły 12,8%. W porównaniu z rokiem poprzednim udział ten wzrósł o 0,7 p. proc. Większość pracujących w warunkach zagrożenia było zatrudnionych w jednostkach sektora prywatnego (21,2 tys.).

Wykres 47. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a według sektorów własności w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 47. Structure of persons employed in hazardous conditions^a by ownership sectors in 2020
As of 31 December

a Liczeni tylko 1 raz w grupie czynnika przeważającego.
a Listed only once by predominant factor.

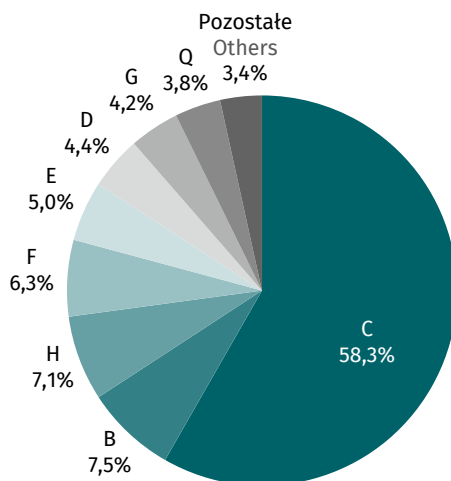
Blisko 75% zatrudnionych w warunkach zagrożenia (21,7 tys. osób) było narażonych na działanie tylko jednej grupy czynników. Wspomniany wskaźnik dla kobiet ukształtował się na poziomie 82,0%, a dla mężczyzn – 73,8%.

W 2020 r. w strukturze zatrudnionych w warunkach zagrożenia według sekcji określających rodzaj działalności jednostek, ponad połowę (16,9 tys.) stanowiły osoby świadczące pracę w podmiotach sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Liczne grupy tworzyli także pracujący w podmiotach zaklasyfikowanych do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie” (2,2 tys.), „Transport i gospodarka magazynowa” (2,0 tys.) oraz „Budownictwo” (1,8 tys.). Łącznie w podmiotach wymienionych sekcji pracowało 79,2% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia.

Wśród kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia najliczniejsze zbiorowości wystąpiły w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (2,4 tys.), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (0,5 tys.), „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (0,2 tys.) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych” (0,1 tys.).

**Wykres 48. Struktura zatrudnionych w warunkach zagrożenia^a według sekcji PKD w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 48. Structure of persons employed in hazardous conditions^a by NACE sections in 2020
As of 31 December

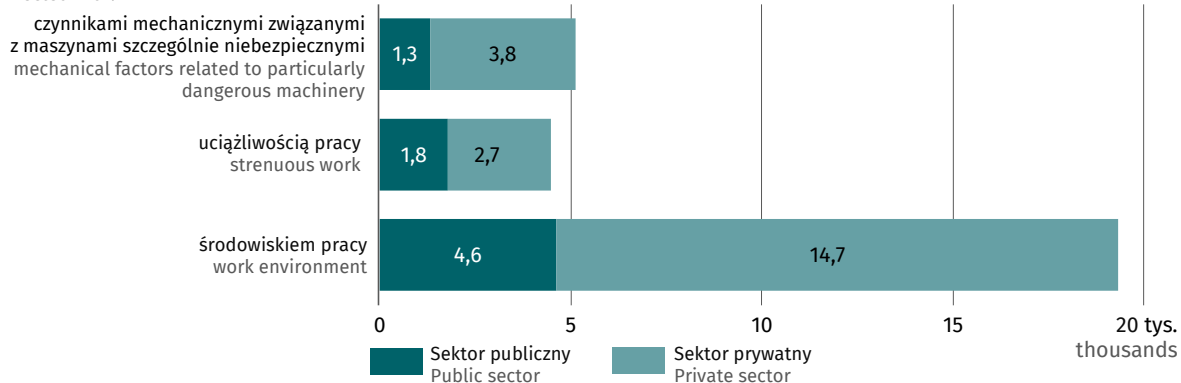
a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
a Listed only once by predominant factor.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. przeciętnie na 1 zakład, w którym zaobserwowano występowanie zagrożeń, przyspadało 46 zatrudnionych w warunkach zagrożenia, przy czym w sektorze publicznym – 82, a w prywatnym – 40. Biorąc pod uwagę rodzaj działalności, najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” – 242. W przypadku kobiet, średnio w 1 zakładzie, w warunkach zagrożenia pracowało ich 6 – identyczne wskaźniki wystąpiły dla obu sektorów gospodarki. Najwyższy wskaźnik dla kobiet odnotowano w sekcji „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” – 30.

**Wykres 49. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a według grup zagrożeń i sektorów własności w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 49. Persons employed in hazardous conditions^a by groups of threats and ownership sectors in 2020
As of 31 December

Zagrożenia związane z:
Hazards connected with:

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego.
a Listed only once by predominant factor.

Z ogólnej liczby 7,3 tys. osób narażonych na negatywny wpływ dwóch i więcej grup czynników, 4,1 tys. (tj. 55,8%) pracowało w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. W tej samej sekcji zaobserwowano również najwięcej – 0,5 tys. (tj. 77,7%) kobiet zatrudnionych w warunkach zagrożenia przez co najmniej dwie grupy czynników.

Wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia jest to liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem.

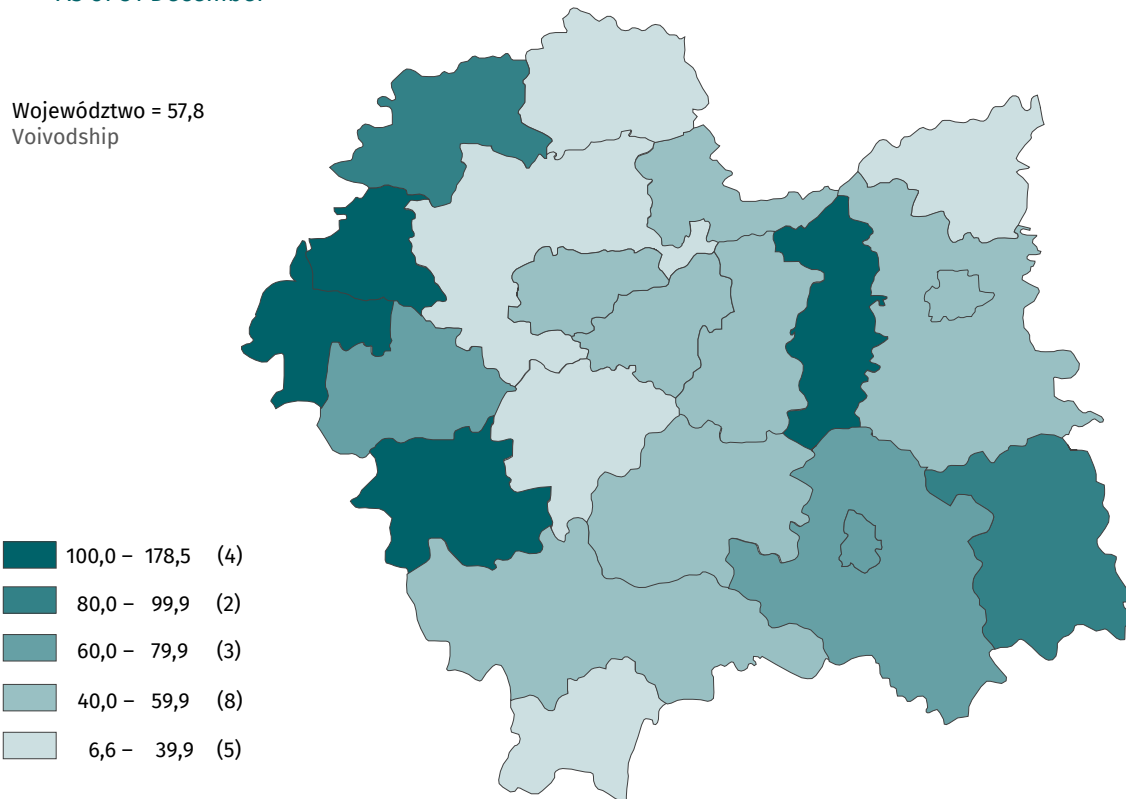
Jednym z najważniejszych narzędzi służących do opisu warunków pracy jest wskaźnik zatrudnionych w warunkach zagrożenia. W końcu grudnia 2020 r. wskaźnik ten wyniósł 57,8 i w stosunku do roku ubiegłego obniżył się o 0,6. W sektorze publicznym ukształtował się na poziomie 72,4, a w prywatnym – 53,8 (niższym odpowiednio o 2,0 i 0,4).

Biorąc pod uwagę kolejne kryterium jakim jest rodzaj zagrożeń, wskaźnik najwyższy (38,6) charakteryzował pracujących, którzy byli zagrożeni czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy. Znacznie niższe wskaźniki (odpowiednio 10,2 i 8,9) odnotowano dla pracowników zagrożonych czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi oraz czynnikami związanymi z uciążliwością pracy.

Najliczniejszą zbiorowość zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych stwierdzono w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (329,9). W stosunku do roku poprzedniego w większości sekcji wartość wskaźnika wzrastała – najwięcej (o 32,3) w sekcji „Górnictwo i wydobywanie”. Z kolei największy spadek (o 50,9) miał miejsce w sekcji „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ”.

Mapa 4. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według powiatów w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 4. Persons employed in hazardous conditions per 1000 paid employees by powiats in 2020 As of 31 December

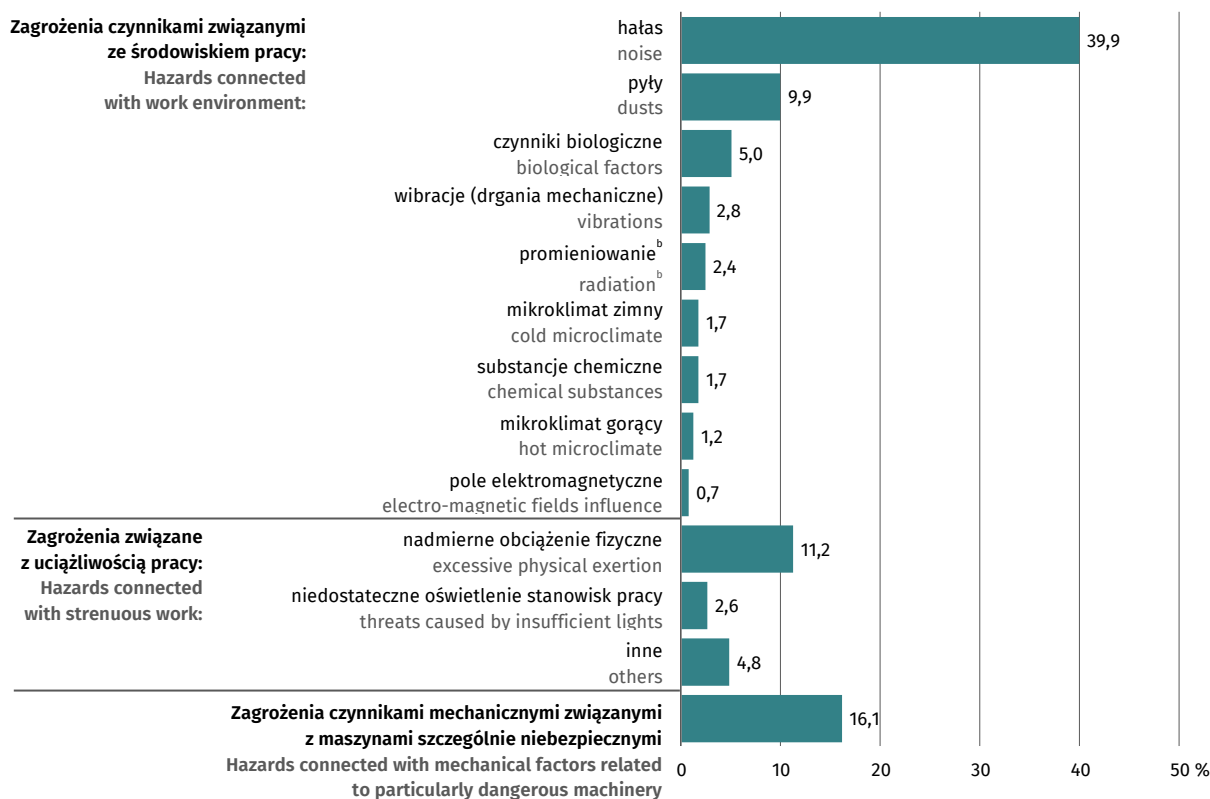
W ramach podziału administracyjnego województwa, najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia (8,8 tys. czyli 30,5% ogólnej liczby zatrudnionych w warunkach zagrożenia) pracowało w Krakowie. Ponadto stosunkowo liczne grupy wystąpiły na terenie: powiatu oświęcimskiego (2,2 tys., 7,6%), Tarnowa (1,8 tys., 6,1%), powiatu chrzanowskiego (1,6 tys., 5,6%) oraz Nowego Sącza (1,5 tys., 5,2%). W porównaniu z 2019 r. w większości powiatów liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia zmniejszyła się – najwięcej (o 1,0 tys.) w Tarnowie. Najwyższy wzrost (o 0,3 tys.) miał miejsce w Krakowie.

W 2020 r. najwyższą wartość wskaźnika zatrudnionych w warunkach zagrożenia wynoszącą 178,5 odnotowano w powiecie brzeskim. Najniższą wartość wskaźnika, niższą o 171,9 od najwyższej, stwierdzono natomiast w powiecie miechowskim. W porównaniu z poprzednim rokiem omawiany wskaźnik w 12 powiatach województwa uległ obniżeniu, a najwięcej w Tarnowie – spadek o 29,5. Z kolei największy wzrost wskaźnika miał miejsce w powiecie suskim – o 27,5.

Osobozagrożenia jest to suma działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wtedy suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

**Wykres 50. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia^a według zagrożeń w 2020 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

**Chart 50. Persons employed in hazardous conditions^a by threats in 2020
As of 31 December**

a Liczeni tyle razy, na ile czynników są narażeni. b Jonizujące, laserowe, nadfioletowe, podczerwone i widzialne.

a Counted accordingly to the number of hazards with which they are threatened. b Ionizing, laser, ultraviolet, infrared and visible.

Istotnym instrumentem służącym do opisu warunków pracy jest kategoria „osobozagrożeń”. Według stanu w dniu 31 grudnia 2020 r. w województwie małopolskim było ich 34,2 tys. – o 0,8 tys. więcej niż w końcu poprzedniego roku. Ponad 65% (22,3 tys.) z nich wynikało z zagrożeń czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy. Wśród nich podobnie jak w ostatnich latach dominowały osobozagrożenia związane z hałasem (13,7 tys., 61,1%) oraz pyłami (3,4 tys., 15,1%). Znaczącą grupę (6,3 tys., 18,5%) stanowiły osobozagrożenia powiązane z uciążliwością pracy, z których najistotniejsze było nadmierne obciążenie fizyczne (3,8 tys., 60,5%).

W ramach podziału według rodzaju działalności, najwięcej osobozagrożeń odnotowano w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (18,5 tys. tj. 54,1% ogólnej liczby osobozagrożeń), „Górnictwo i wydobywanie” (4,2 tys., 12,3%) oraz „Budownictwo” (2,1 tys., 6,3%).

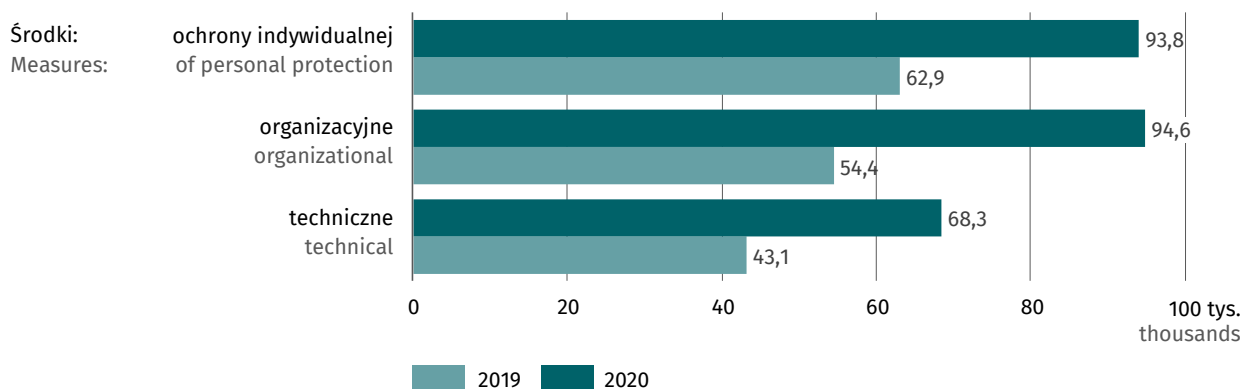
W 2020 r. zlikwidowano lub ograniczono niemal identyczną jak w 2019 r. liczbę osobozagrożeń – 18,4 tys. Większość z nich (13,9 tys., 75,6%) dotyczyła sektora prywatnego. Ze środowiskiem pracy było związanych 13,4 tys. (72,8%) zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń, z uciążliwością pracy – 3,5 tys. (18,9%), a z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi – 1,5 tys. (8,3%). W przypadku 9,8 tys. (53,0%) osobozagrożeń – doprowadzono do poprawy warunków pracy, ale ich poziom nie osiągnął stanu zgodności z normą. Z kolei 8,7 tys. osobozagrożeń zostało wyeliminowanych lub doprowadzonych do stanu zgodnego z normą. Ponad 50,0% (9,2 tys.) zlikwidowanych lub ograniczonych osobozagrożeń odnotowano w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”.

Dużą rolę w charakterystyce warunków pracy odgrywa zjawisko ujawniania osobozagrożeń. W 2020 r. ujawniono (łącznie z zagrożeniami nowopowstałymi) 10,6 tys. osobozagrożeń (o 2,9 tys. więcej niż w poprzednim roku). Większość z nich (60,2%, tj. 6,4 tys.) zaistniało w sektorze prywatnym. Wśród wszystkich ujawnionych w 2020 r. osobozagrożeń najwięcej (7,1 tys., tj. 67,3%) było związanych ze środowiskiem pracy, a najmniej (1,0 tys., tj. 9,3%) z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi. Najliczniej ujawnione osobozagrożenia wystąpiły w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (4,8 tys., 45,2%), „Górnictwo i wydobywanie” (2,3 tys., 22,1%) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (0,8 tys., 8,0%).

Ryzyko zawodowe oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia niepożądanych zdarzeń związanych z wykonywaną pracą, powodujących straty, w szczególności wystąpienia u pracowników niekorzystnych skutków zdrowotnych w wyniku zagrożeń zawodowych występujących w środowisku pracy lub sposobu wykonywania pracy. **Ocena ryzyka zawodowego** to proces analizowania i wyznaczania dopuszczalności ryzyka w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, związanego z zagrożeniami występującymi w miejscu pracy.

Wykres 51. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, w stosunku do których zastosowano środki do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego według rodzajów środków

Chart 51. Employed in positions, in which measures have been taken to eliminate or reduce the occupational risk by type of measures

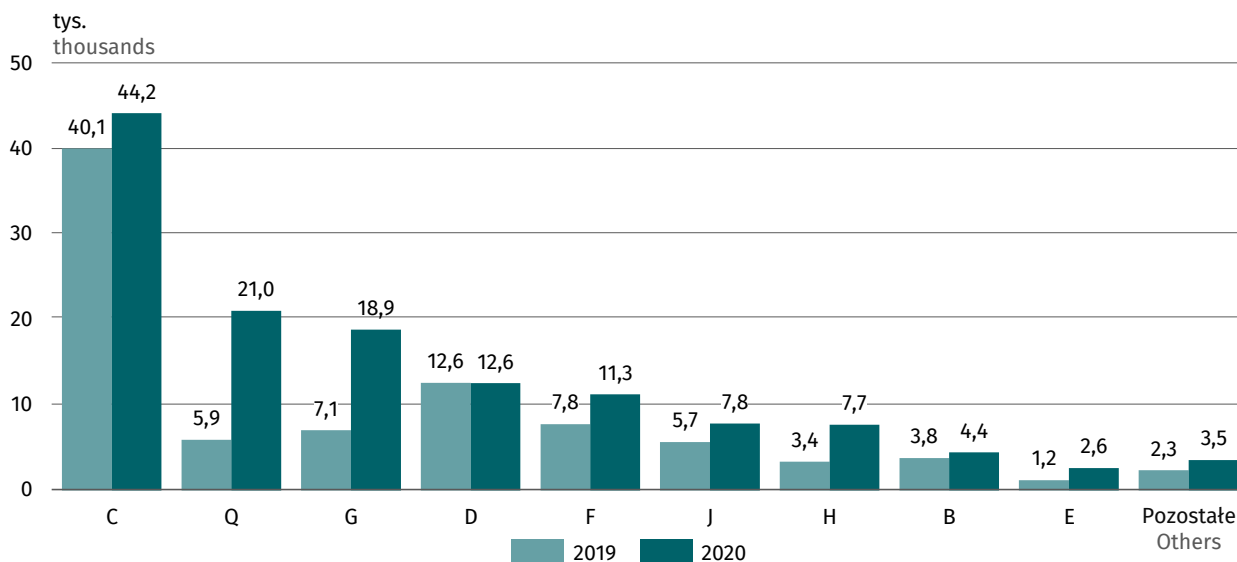
Pracodawcy zobligowani są do wdrożenia stosownych działań profilaktycznych, które powinny doprowadzić do identyfikacji, a następnie eliminacji czynników szkodliwych i niebezpiecznych. W 2020 r. ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono dla 180,4 tys. stanowisk (w roku poprzednim dla 129,9 tys.), na których świadczyło pracę 236,8 tys. osób (w 2019 r. – 172,9 tys.). Zdecydowana większość przypadła na sektor prywatny – 134,0 tys. (74,3%) stanowisk poddanych ocenie ryzyka zawodowego i 174,0 tys. osób na nich zatrudnionych (73,5% pracujących na stanowiskach objętych badaniem).

W 2020 r. w porównaniu z rokiem poprzednim największy wzrost liczby stanowisk pracy objętych oceną ryzyka zawodowego zaobserwowano w sekcjach: „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^A” (o 10,6 tys.), „Przetwórstwo przemysłowe” (o 10,5 tys.) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (o 7,6 tys.). Z kolei jedyne spadki nie przekraczające 0,1 tys. wystąpiły w sekcjach: „Górnictwo i wydobywanie”, „Pozostała działalność usługowa”, „Administrowanie i działalność wspierająca^A”.

Do instrumentów służących eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zawodowego zalicza się środki: techniczne, organizacyjne i ochrony indywidualnej. W 2020 r. najczęściej stosowane były środki organizacyjne. Wdrożono je na 72,4 tys. stanowisk, na których pracowało 94,6 tys. osób. Środki ochrony indywidualnej zastosowano natomiast na 67,7 tys. stanowisk z liczbą zatrudnionych 93,8 tys., a techniczne – na 50,5 tys. stanowisk z 68,3 tys. pracujących.

Wykres 52. Zatrudnieni na stanowiskach pracy, dla których wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe według sekcji PKD

Chart 52. Employed in positions for which elimination or reduction of occupational risk was made by NACE sections

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według wartości cechy w 2020 r.
Note. Sections were sorted in descending order by feature value in 2020.

Największe natężenie zastosowanych środków służących eliminacji lub ograniczeniu ryzyka zawodowego wystąpiło w sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. W sekcji tej środki ochrony indywidualnej wdrożono na 23,1 tys. stanowisk pracy, organizacyjne – na 18,9 tys., a techniczne – na 12,2 tys.

Wskutek zastosowania omawianych środków doprowadzono do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego dla 100,7 tys. stanowisk (o 32,7 tys. więcej niż w 2019 r.), co przełożyło się na 55,8% ogólnej liczby stanowisk poddanych ocenie ryzyka zawodowego. Na stanowiskach tych świadczyło pracę 134,0 tys. osób (o 44,2 tys. więcej niż w roku poprzednim). Większość, tj. 69,6 tys. (69,2%) omawianych stanowisk, na których pracę wykonywało 90,6 tys. zatrudnionych (67,6%), znajdowała się w sektorze prywatnym.

Rozdział 8. Wypadki przy pracy

Chart 8. Accidents at work

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagłe zdarzenie, wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć osoby poszkodowanej, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych,
- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

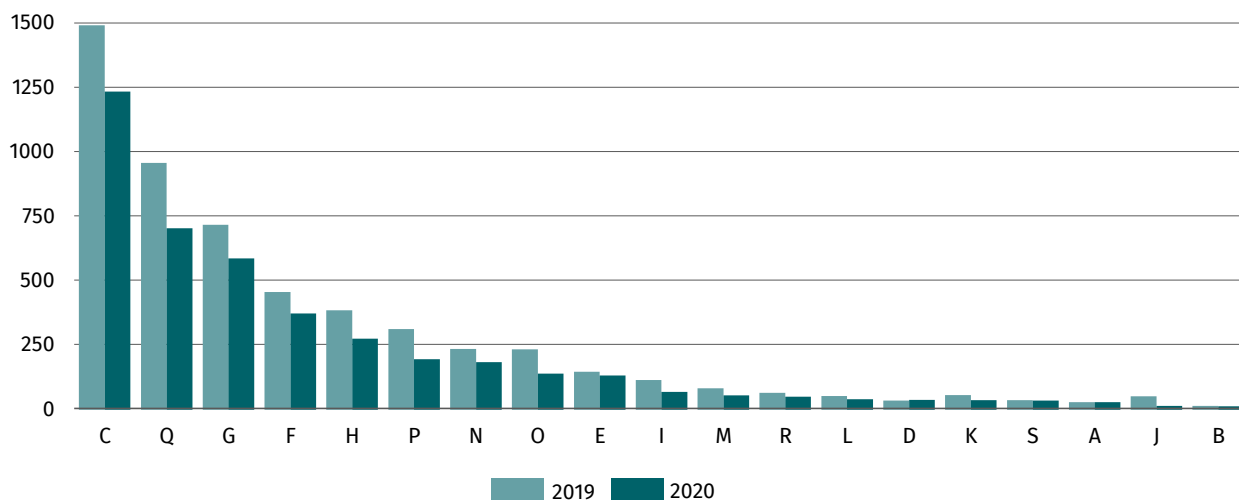
Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

W 2020 r. na terenie województwa małopolskiego doszło do 4,2 tys. wypadków przy pracy (bez wypadków w indywidualnych gospodarstwach rolnych), w których poszkodowanych było 4,2 tys. osób. W stosunku do roku poprzedniego było ich mniej o 1,3 tys. W strukturze poszkodowanych według płci przeważali mężczyźni (59,9%) – 2,5 tys., tj. o 0,8 tys. więcej niż kobiety. W stosunku do 2019 r. obniżyła się (o 6) do 14 liczba wypadków zbiorowych. W ich wyniku zostało poszkodowanych 35 osób.

Przeważająca część ogólnej liczby poszkodowanych w wypadkach przy pracy pracowała w sektorze prywatnym (2,9 tys., tj. 67,9%). Ze względu na rodzaj działalności podmiotów, analogicznie jak w roku poprzednim, wypadki przy pracy miały miejsce głównie w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (1,2 tys., 29,3% ogólnej liczby wypadków), „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (0,7 tys., 16,7%) oraz „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^A” (0,6 tys., 14,0%). W odniesieniu do 2019 r. liczba wypadków w większości sekcji (18) spadła – najwięcej w „Przetwórstwie przemysłowym” (o 264), a następnie w: „Opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (o 252), „Handlu, naprawie pojazdów samochodowych^A” (o 128) oraz „Edukacji” (o 116).

Wykres 53. Poszkodowani w wypadkach przy pracy według sekcji PKD

Chart 53. Persons injured in accidents at work by NACE sections

Uwaga. Sekcje posortowano malejąco według wartości cechy w 2020 r.

Note. Sections were sorted in descending order by value of feature in 2020.

Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, takie jak: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub częściowa niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe, poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

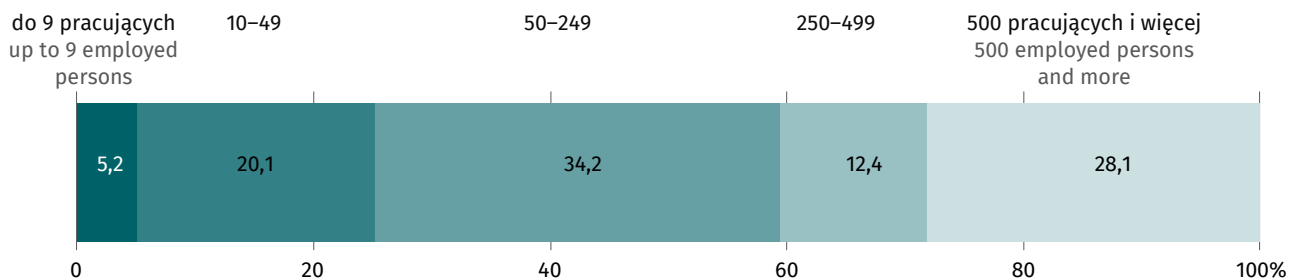
W 2020 r. na skutek wypadków przy pracy śmierć poniosło 15 osób (w tym 14 mężczyzn) – rok wcześniej 10. W sektorze prywatnym zatrudnionych było 13 poszkodowanych. Większość ofiar śmiertelnych odnotowano w podmiotach sekcji „Budownictwo” (5) i „Przetwórstwo przemysłowe” (4).

Wskutek wypadków przy pracy ciężkie uszkodzenie ciała zdiagnozowano u 30 osób (rok wcześniej u 25), z których 26 pracowało w sektorze prywatnym. Poszkodowanymi byli głównie mężczyźni (25 osób). Większość dotkniętych ciężkimi uszkodzeniami ciała pracowała w jednostkach działających w ramach sekcji „Budownictwo” (10) oraz „Przetwórstwo przemysłowe” (9).

Z uwagi na wielkość zakładów pracy, podobnie jak w 2019 r., najliczniejsze zbiorowości poszkodowanych w wypadkach przy pracy odnotowano w podmiotach, w których pracowało od 50 do 249 zatrudnionych (1,4 tys.) oraz w podmiotach zatrudniających 500 i więcej osób (1,2 tys.).

Wykres 54. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkości zakładów w 2020 r.

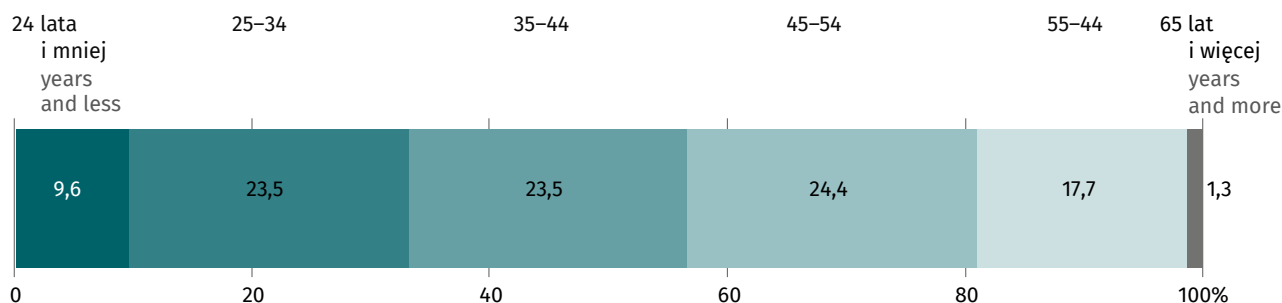
Chart 54. Structure of persons injured in accidents at work by size of companies in 2020

W strukturze poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wieku 71,4% stanowiły osoby w wieku 25–54 lata tworzące grupę liczącą 3,0 tys. W zbiorowości tej udział mężczyzn wyniósł 60,0%, a wśród nich najwięcej było osób w wieku 25–34 lata – 37,9%. W przypadku poszkodowanych kobiet, zaliczonych do omawianej grupy wiekowej, 41,2% przypadła na osoby w wieku 45–54 lata.

Wykres 55. Struktura poszkodowanych przy pracy według grup wieku w 2020 r.

Chart 55. Structure of persons in accidents at work by age groups in 2020

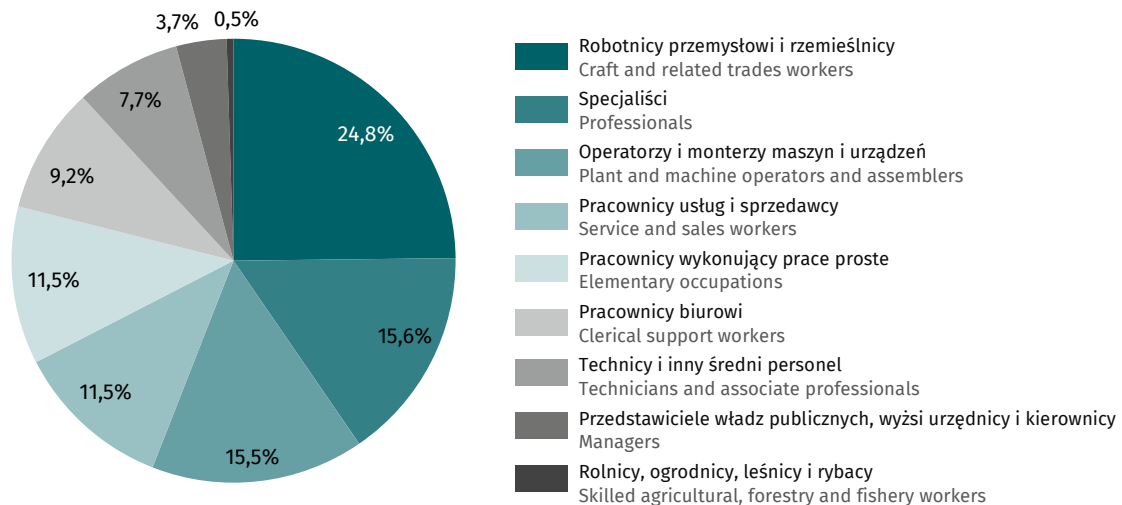

Podobnie jak w ubiegłych latach najwięcej poszkodowanych było w miejscach produkcji przemysłowej (1,7 tys.), w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (0,9 tys.) a także w placówkach ochrony zdrowia (0,6 tys.). Najwięcej poszkodowanych w wypadkach, które wydarzyły się w miejscach produkcji przemysłowej, doznało urazu w związku z uderzeniem w nieruchomy obiekt lub w wyniku zderzenia z nim (25,4% poszkodowanych w tym miejscu). Analogicznie było w biurach, placówkach naukowych i szkołach, zakładach usługowych (42,2% poszkodowanych). W przypadku placówek ochrony zdrowia urazy poszkodowanych wynikały głównie z niezamierzonego kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (42,4%).

Patrząc przez pryzmat dużych grup zawodów najwięcej poszkodowanych osób wykonywało pracę w zawodach zaliczonych do grup: „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” (0,4 tys.), „Specjaliści do spraw zdrowia” (0,4 tys.) oraz „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” (0,3 tys.). W porównaniu z 2019 r. liczba poszkodowanych w większości grup obniżyła się, a najwięcej w przypadku „Specjalistów do spraw zdrowia” (o 122), „Robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych” (o 92) oraz „Operatorów maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych” (o 92). W 2020 r. wzrosty liczby poszkodowanych stwierdzono jedynie wśród „Robotników pomocniczych w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie” (o 30) oraz „Rolników produkcji towarowej” (o 4). Poszkodowani mężczyźni, najliczniej występowali w grupie „Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni” (97,2% ogólnej liczby poszkodowanych w tej grupie) oraz „Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)” (98,5%). Najwięcej kobiet poszkodowanych w wypadkach przy pracy znajdowało się wśród „Specjalistów do spraw zdrowia” (89,8%) oraz „Sprzedawców i pokrewnych” (82,0%).

Wykres 56. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według wielkich grup zawodów w 2020 r.

Chart 56. Structure of persons injured in accidents at work by major occupational groups in 2020

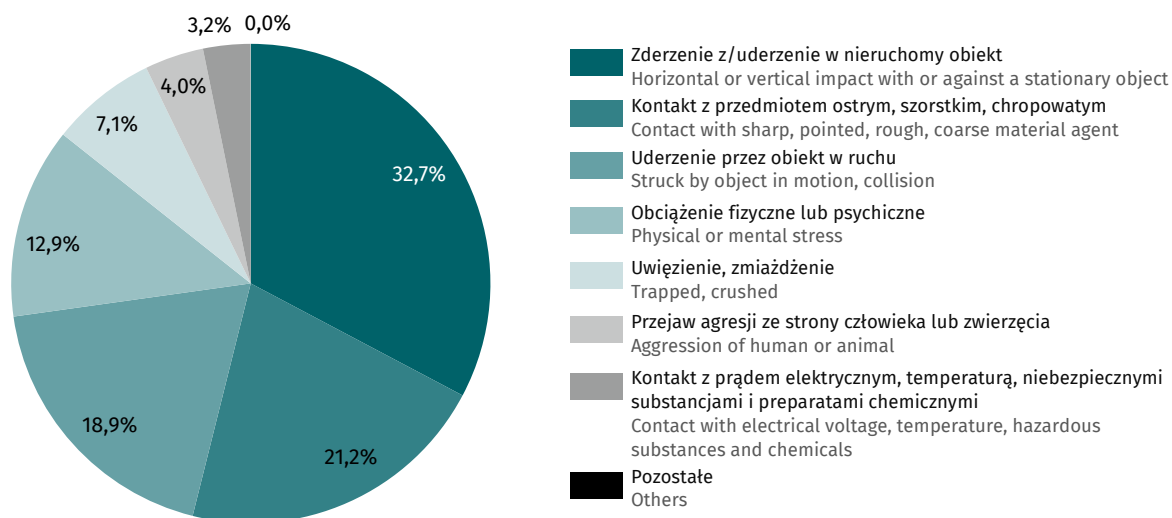

Wypadki przy pracy są ściśle związane z wydarzeniami powodującymi uraz. W 2020 r. pracownicy ulegali wypadkom głównie wskutek: zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (1,4 tys.), kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (0,9 tys.), uderzenie przez obiekt w ruchu (0,8 tys.). W sumie udział poszkodowanych przez te 3 grupy wydarzeń stanowił 72,8% wszystkich poszkodowanych w wypadkach przy pracy.

W 2020 r. najwięcej poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym doznało urazu z powodu: zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (6), kontaktu z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi (3) i uderzenia przez obiekt w ruchu (3). Jeżeli chodzi o wypadki ze skutkiem ciężkim, to najwięcej było w nich osób poszkodowanych w wyniku: uwięzienia, zmiążdżenia (9), zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (7) a także kontaktu z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym (6).

Wykres 57. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według grup wydarzeń powodujących uraz w 2020 r.

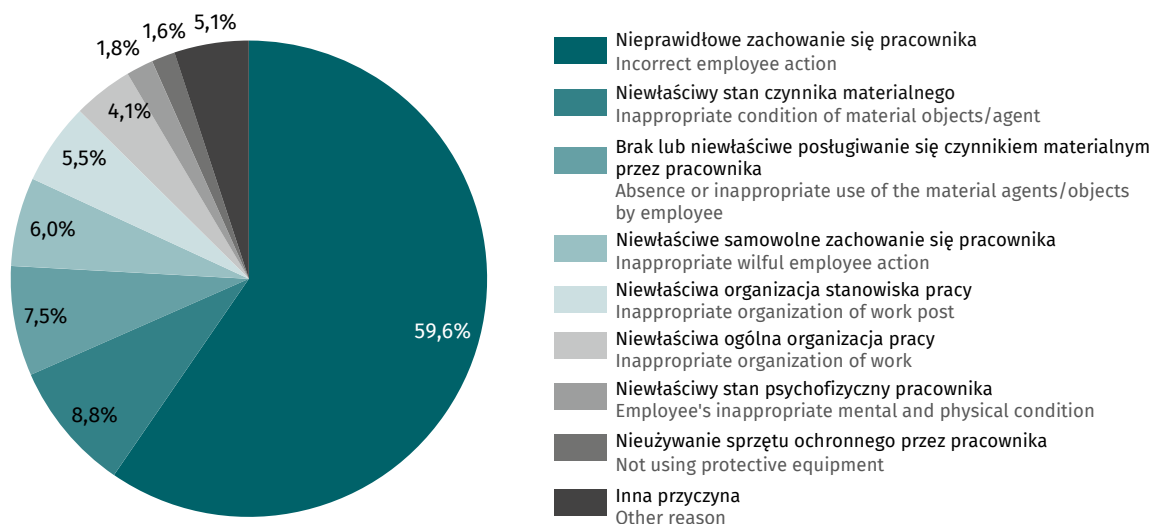
Chart 57. Structure of persons injured in accidents at work by groups of contact-modes of injury in 2020

Do wypadku przy pracy może dojść wskutek więcej niż jednej przyczyny. W 2020 r. liczba przyczyn powstania wypadku wyniosła 8,3 tys. (w stosunku do 2019 r. mniej o 2,1 tys.). Liczba przyczyn powstania wypadków na 100 poszkodowanych w stosunku do ubiegłego roku była wyższa o 7 i wyniosła 196. Niezmiennie od lat największą grupą przyczyn wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika – 4,9 tys. (o 1,3 tys. mniej niż w roku poprzednim).

Wykres 58. Struktura przyczyn wypadków przy pracy według grup przyczyn w 2020 r.

Chart 58. Structure of causes of accidents at work by groups of causes in 2020

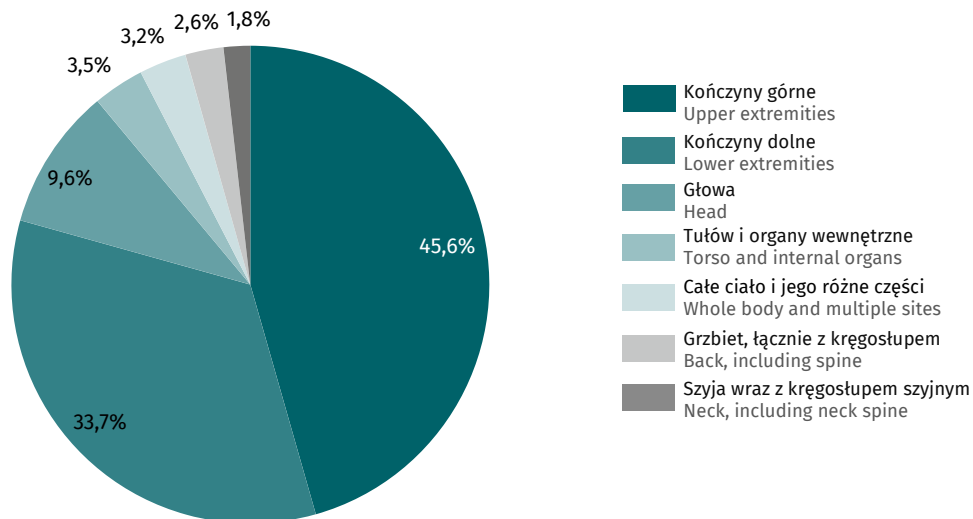

Konsekwencją wypadku przy pracy są urazy, które dotknęły poszkodowanych. Tak jak w poprzednim roku najwięcej poszkodowanych doznało: ran i powierzchownych urazów (2,1 tys.), przemieszczeń, zwichnięć, skręceń i naderwań (1,0 tys.) oraz złamań kości (0,8 tys.). W sumie udział tych grup poszkodowanych wyniósł 89,7% ogólnej liczby poszkodowanych. W porównaniu z 2019 r. zwiększyła się jedynie (o 1) zbiorowość poszkodowanych skutkiem dźwięków, wibracji i ciśnienia. W pozostałych grupach wystąpiły spadki, z których największy (o 594) dał się zaobserwować w przypadku osób, które doznały ran i powierzchownych urazów.

Z analizy poszkodowanych w wypadkach przy pracy pod kątem umiejscowienia urazu wynika, że najwięcej osób doznało obrażeń: kończyn górnych (1,9 tys.), dolnych (1,4 tys.) oraz głowy (0,4 tys.). W odniesieniu do 2019 r. największe spadki (wzrostów w 2020 r. w ogóle nie zaobserwowano) odnotowano wśród osób z urazami umiejscowionymi na kończynach górnych (o 0,6 tys.) oraz dolnych (o 0,4 tys.). W przypadku poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem śmiertelnym dominowały osoby z urazami na całym ciele i jego różnych częściach (73,3%, rok wcześniej 30,0%). Wśród poszkodowanych w wypadkach ze skutkiem ciężkim najwięcej było osób z urazami kończyn górnych (43,3,0%, w 2019 r. – 48,0%).

Wykres 59. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy według umiejscowienia urazu w 2020 r.

Chart 59. Structure of persons injured in accidents at work by part of body injured in 2020

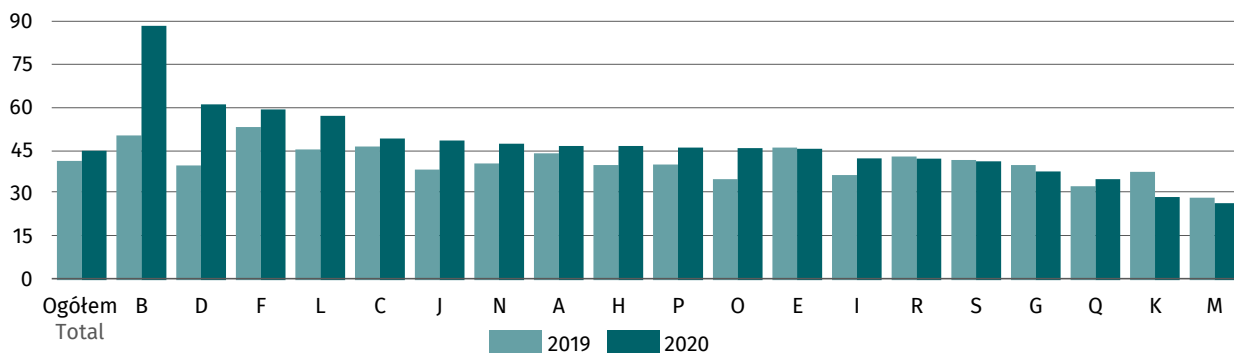

Informacje o **dniach niezdolności** do pracy obejmują łączną kalendarzową liczbę dni niezdolności do pracy spowodowaną wypadkami przy pracy, ustaloną na podstawie zaświadczeń lekarskich.

Bardzo często następstwem wypadku przy pracy jest niezdolność do pracy poszkodowanego. W 2020 r. ogólna liczba dni niezdolności do pracy była o 37,6 tys. niższa niż w 2019 r. i wyniosła 189,6 tys. W przeliczeniu na 1 poszkodowanego w wypadku przy pracy (bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz liczby dni niezdolności do pracy tych osób) liczba dni niezdolności do pracy wyniosła 45,1 (rok wcześniej 41,5). Omawiany wskaźnik dla sektora publicznego ukształtował się na poziomie 40,9 dni (w 2019 r. – 36,7), a dla prywatnego – 47,1 dni (w 2019 r. – 44,2). Na 1 kobietę przypadło 39,0 dni (w 2019 r. – 37,2), a na 1 mężczyznę – 49,3 dni (w 2019 r. – 44,8).

W 2020 r. najwięcej dni niezdolności do pracy w przeliczeniu na 1 poszkodowanego zaobserwowano w sekcji „Górnictwo i wydobywanie” (88,6) i „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę” (61,2) – rok wcześniej w ramach sekcji „Budownictwo” (53,3) i „Górnictwo i wydobywanie” (50,4).

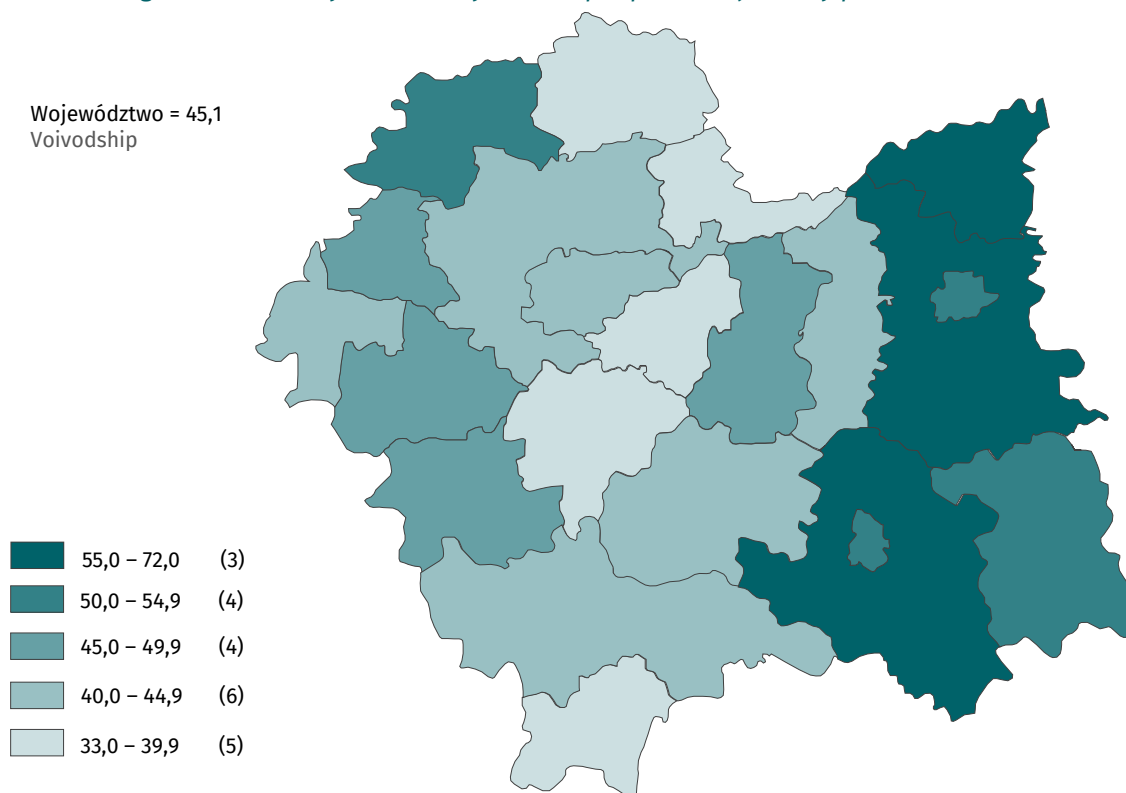
Wykres 60. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według sekcji PKD
Chart 60. Average number of days of inability to work per person injured by NACE sections

a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
 a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Najwyższą przeciętną liczbę dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego stwierdzono dla powiatu dąbrowskiego (72,0), a najniższą dla powiatu myślenickiego (33,0). W odniesieniu do ubiegłego roku w większości powiatów województwa miał miejsce wzrost omawianego wskaźnika, przy czym największy (o 15,0) w powiecie gorlickim. Najwyższy spadek odnotowano natomiast w powiecie proszowickim (o 16,9).

Mapa 5. Przeciętna liczba dni niezdolności do pracy na 1 poszkodowanego według powiatów w 2020 r.
Map 5. Average number of days of inability to work per person injured by powiats in 2020

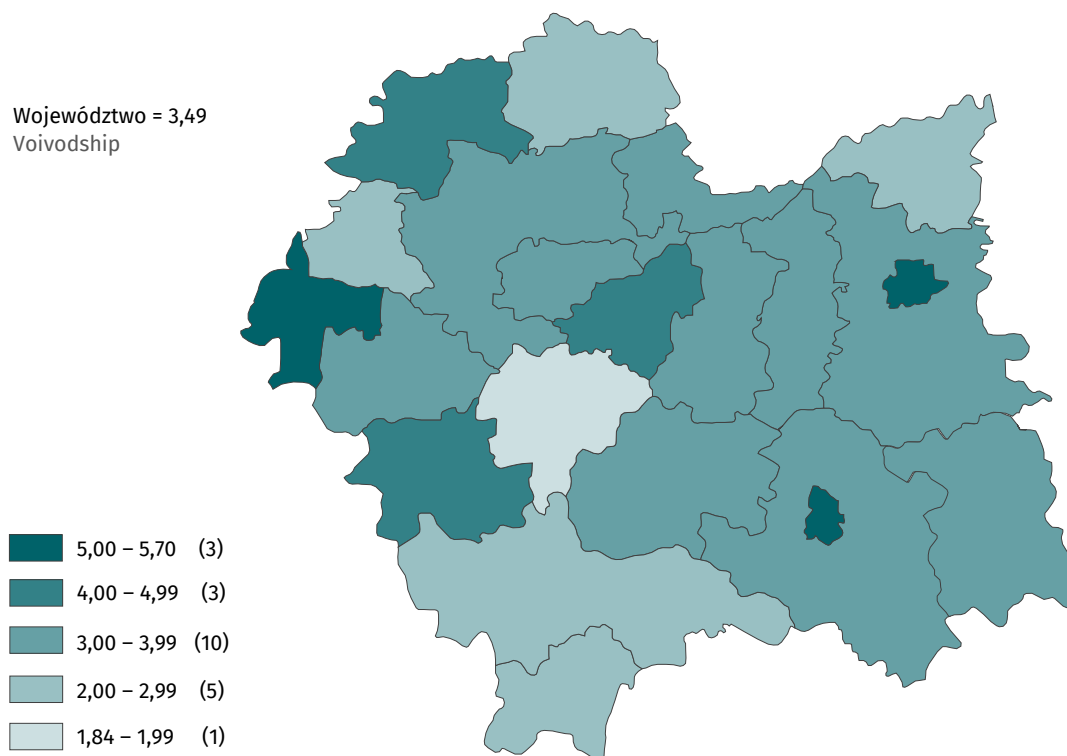
a Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych oraz bez liczby dni niezdolności do pracy tych osób.
 a Excluding persons injured in fatal accidents and excluding the number of days of inability to work of these persons.

Wskaźnik wypadkowości w województwie małopolskim, czyli liczba osób poszkodowanych na 1000 pracujących, w 2020 r. osiągnął poziom 3,49 i był o 1,11 niższy niż w poprzednim roku. Spadek wartości wskaźnika obserwowany jest od 6 lat. Najwyższe wartości wskaźnika zaobserwowano w sekcji „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” (10,04) oraz „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna” (8,39). Z kolei wartości najniższe charakteryzowały sekcję „Informacja i komunikacja” (0,28) oraz „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna” (0,66).

W 13 powiatach liczba poszkodowanych na 1000 pracujących była mniejsza niż średnio w województwie. Najniższy wskaźnik odnotowano w powiecie myślenickim (1,84), a najwyższy w powiecie oświęcimskim (5,70).

Mapa 6. Wskaźnik wypadkowości według powiatów w 2020 r.

Map 6. Incidence rate by powiats in 2020

Zaistnienie wypadku przy pracy często pociąga za sobą konsekwencje w postaci strat czasu pracy osób trzecich, które muszą go poświęcić m.in. na niesienie pomocy poszkodowanym, czy też doprowadzenie stanowiska pracy do stanu sprzed zdarzenia. W 2020 r. straty te wyniosły 1,4 tys. (w 2019 r. – 1,7 tys.) roboczogodzin. Największe straty odnotowywano w sekcjach: „Przetwórstwo przemysłowe” (0,5 tys. roboczogodzin), „Budownictwo” (0,3 tys.) i „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ” (0,1 tys.).

Szacunkowe straty materialne obejmują sumę wartości uszkodzonych maszyn, urządzeń, narzędzi, surowców, wyrobów gotowych, budynków wraz z ich wyposażeniem, które zaistniały w związku z wypadkiem przy pracy.

Jednym z negatywnych następstw wypadków przy pracy są straty materialne. W 2020 r. były one niższe niż w roku ubiegłym o 261,0 tys. zł i zamknęły się kwotą 1365,0 tys. zł. W ramach rodzaju działalności podmiotów najwyższe straty zostały zaobserwowane w sekcjach: „Transport i gospodarka magazynowa” (451,0 tys. zł), „Przetwórstwo przemysłowe” (289,0 tys. zł) oraz „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne” (126,0 tys. zł).

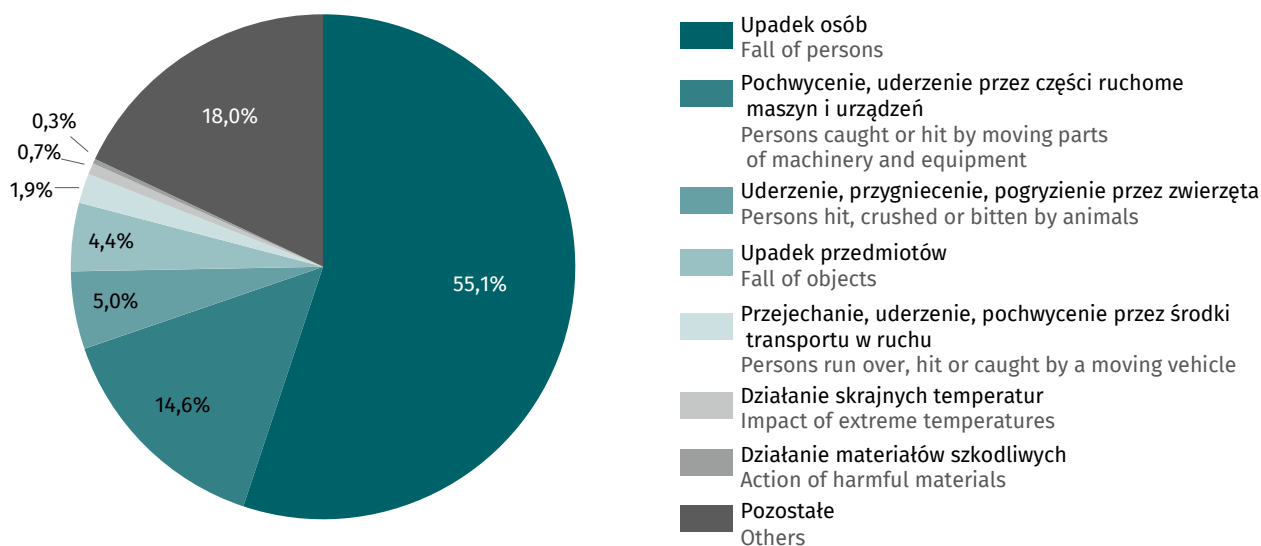
Wypadki w rolnictwie zaistniałe w gospodarstwach indywidualnych nie są wykazywane na Statystycznej Karcie Wypadku Z-KW. Informacje te są pozyskiwane z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i odnoszą się tylko do tych wypadków, z tytułu których przyznano jednorazowe odszkodowanie.

Liczba wypadków, które w 2020 r. miały miejsce w gospodarstwach indywidualnych na terenie województwa małopolskiego wyniosła 684 i zmniejszyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 211. Wśród tych wypadków nie odnotowano ani jednego ze skutkiem śmiertelnym (w 2019 r. – 5).

Najwięcej było wypadków spowodowanych przez upadek osób. W 2019 r. stwierdzono 377 takich wydarzeń i w porównaniu z 2019 r. liczba ta zmniejszyła się o 135. W wyniku pochwycenia, uderzenia przez części ruchome maszyn i urządzeń, wystąpiło 100 wypadków, czyli o 25 mniej niż w poprzednim roku.

Wykres 61. Struktura poszkodowanych w wypadkach przy pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych według wydarzeń powodujących uraz w 2020 r.

Chart 61. Structure of persons injured in accidents at work on private farms by events causing injury in 2020

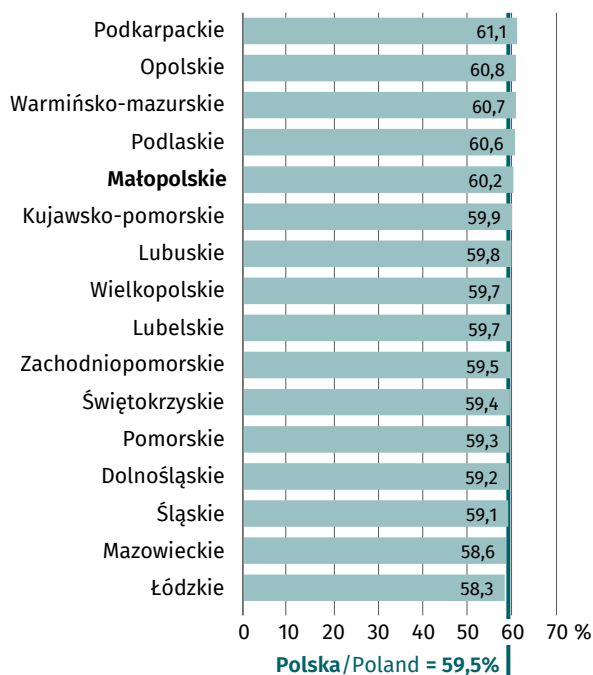
Rozdział 9. Rynek pracy w województwie małopolskim na tle kraju i innych województw

Chapter 9. Labour market in Małopolskie Voivodship against the background of the country and other voivodships

W rozdziale w formie graficznej przedstawiono podstawowe dane dotyczące rynku pracy w województwie małopolskim na tle kraju i pozostałych województw. Na wykresach województwa posortowano malejąco według wartości prezentowanej cechy, bez względu na jej pozytywny lub negatywny charakter. Wybrane informacje dodatkowo zaprezentowano w szerszej retrospekcji (2010–2020) i odniesiono do wielkości krajowych.

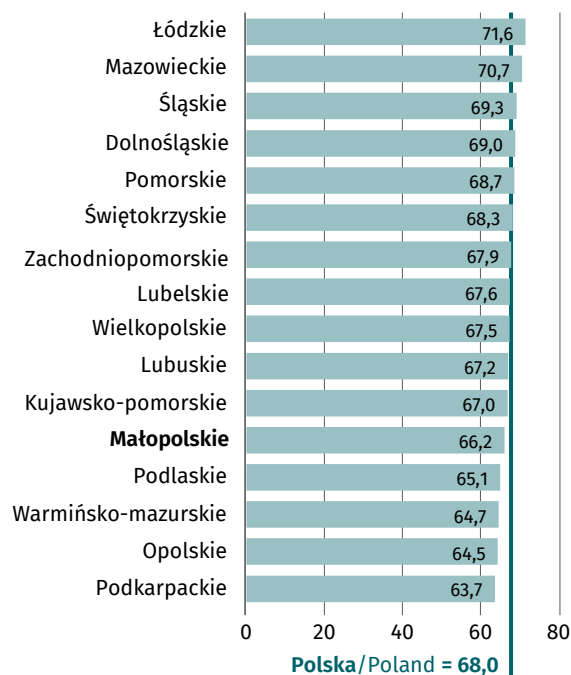
Wykres 62. Udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności według województw w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 62. Share of population at working age in the total number population by voivodships in 2020
As of 31 December

Wykres 63. Współczynnik obciążenia demograficznego według województw w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 63. Age dependency ratio by voivodships in 2020
As of 31 December

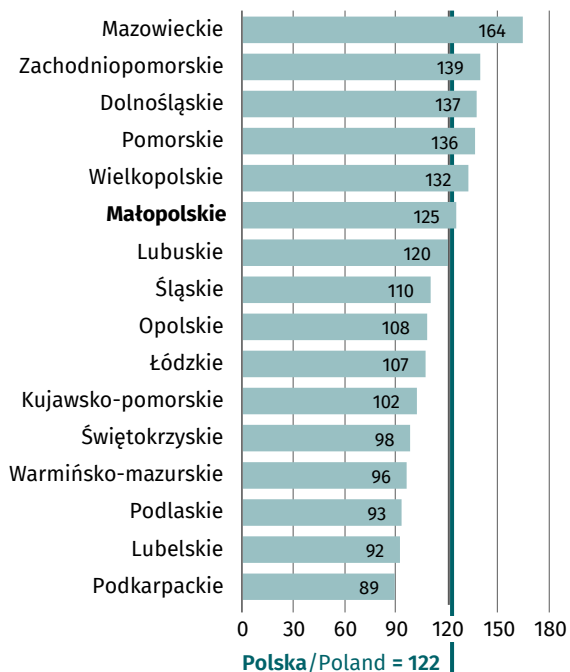
Współczynnik obciążenia demograficznego ludności – ludność w wieku nieprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Od kilku lat w województwie małopolskim (tak jak i w całym kraju) współczynnik obciążenia demograficznego systematycznie wzrasta – z 57,2 w 2010 r. do 66,2 w 2019 r. (średnio w Polsce z 55,2 do 68,0). Sytuacja wynika głównie ze wzrostu udziału ludności w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności – z 16,5% w 2010 r. do 20,7% w 2020 r. W 2020 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadają 34,4 w wieku poprodukcyjnym (o 8,5 więcej niż w 2010 r.), podczas gdy liczba osób w wieku przedprodukcyjnym przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym wyniosła 31,8 (o 0,5 więcej).

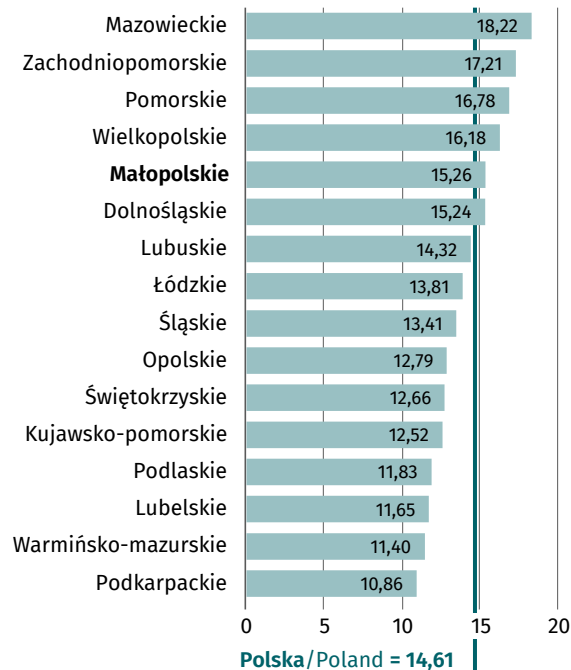
Wykres 64. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON na 1000 ludności według województw w 2020 r.
Stan w końcu roku

Chart 64. Entities of the national economy registered in the REGON register per 1000 population by voivodships in 2020
 As of end of the year

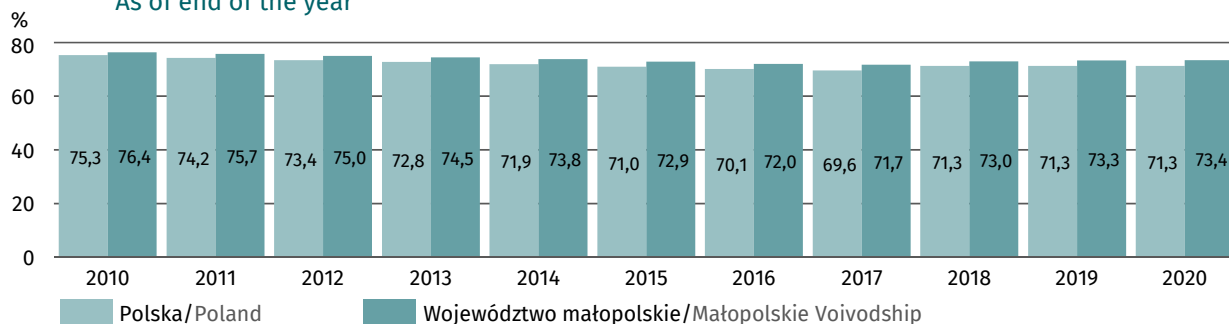
Wykres 65. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r.
Stan w końcu roku

Chart 65. Natural persons conducting economic activity per 100 persons at working age by voivodships in 2020
 As of end of the year

Wykres 66. Udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w ogólnej liczbie podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w Polsce i województwie małopolskim
Stan w końcu roku

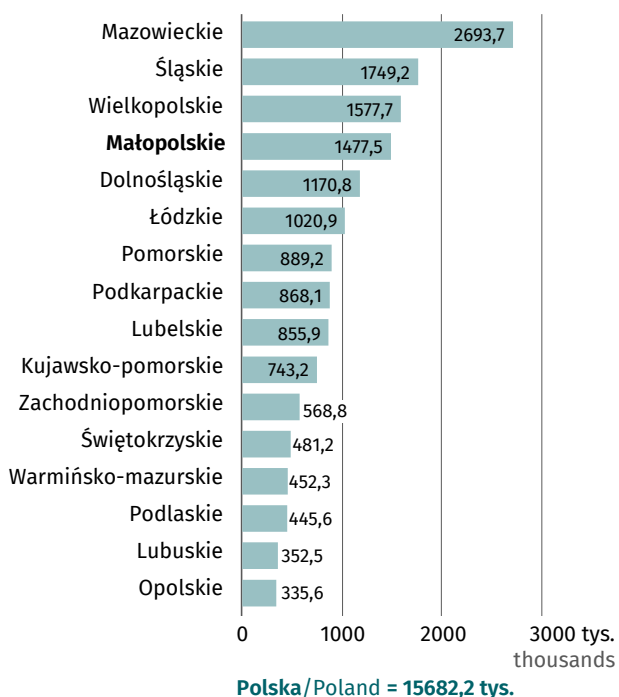
Chart 66. Share of natural persons conducting economic activity in the total number entities of the national economy registered in the REGON in Poland and in Małopolskie Voivodship
 As of end of the year

W końcu 2020 r. w województwie małopolskim liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą była o 23,6% większa niż w końcu 2010 r., przy średnim wzroście dla Polski wynoszącym 13,0% – przy czym ogólna liczba podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w województwie małopolskim wzrosła o 28,7%, a w kraju o 19,3%.

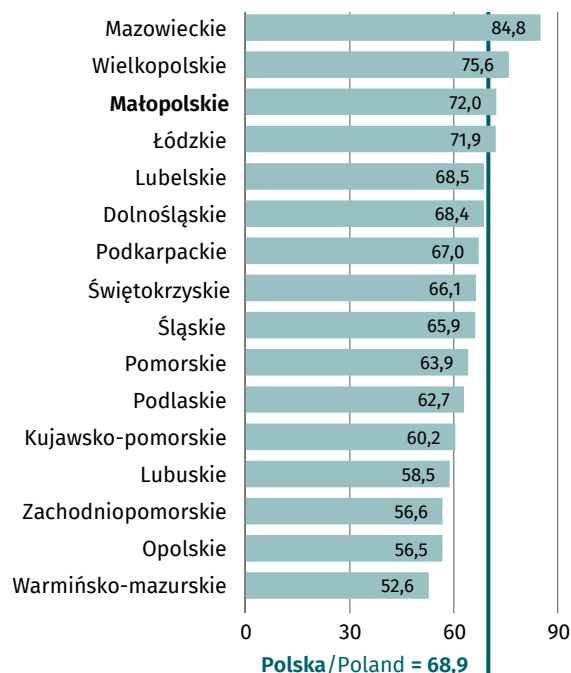
Wykres 67. Pracujący w gospodarce narodowej według województw w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 67. Employed persons in the national economy by voivodships in 2020 As of 31 December

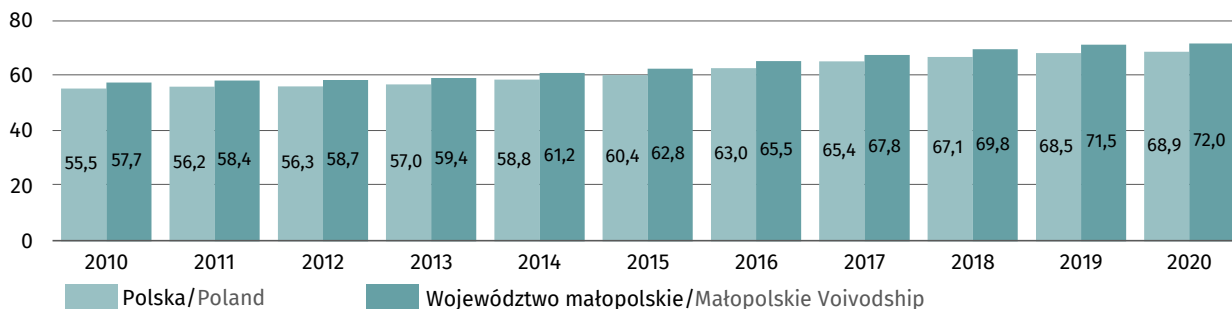
Wykres 68. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 68. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age by voivodships in 2020 As of 31 December

Wykres 69. Pracujący w gospodarce narodowej na 100 osób w wieku produkcyjnym w Polsce i w województwie małopolskim Stan w dniu 31 grudnia

Chart 69. Employed persons in the national economy per 100 persons at working age in Poland and in Małopolskie Voivodship As of 31 December

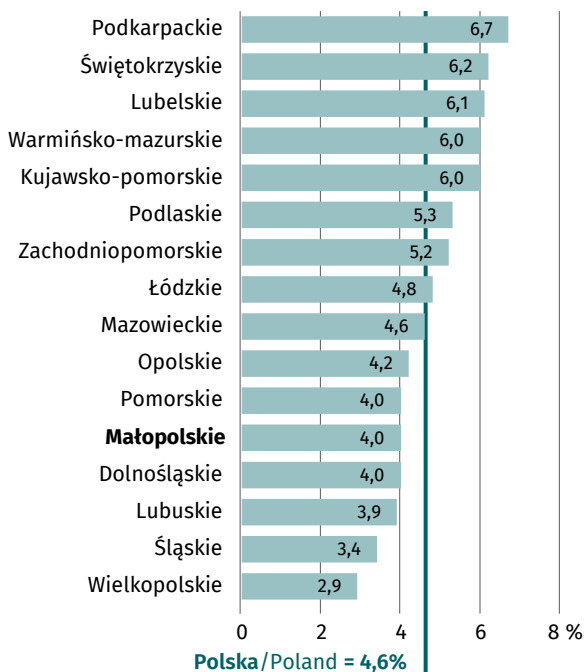

W województwie małopolskim w 2020 r. (w porównaniu z rokiem poprzednim) utrzymał się, obserwowany od lat wzrost liczby osób pracujących w gospodarce narodowej przypadającej na 100 osób w wieku produkcyjnym. Relacja ta stale utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnio w kraju. Kształtowana jest pod wpływem zmiany liczby pracujących, ale też liczby ludności. W końcu 2020 r. w porównaniu ze stanem z 2010 r., liczba pracujących wzrosła o 20,6% (w Polsce o 13,8%), ale liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 3,3% (w kraju o 8,3%).

Wykres 70. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym według województw w 2020 r.

Stan w dniu 31 grudnia

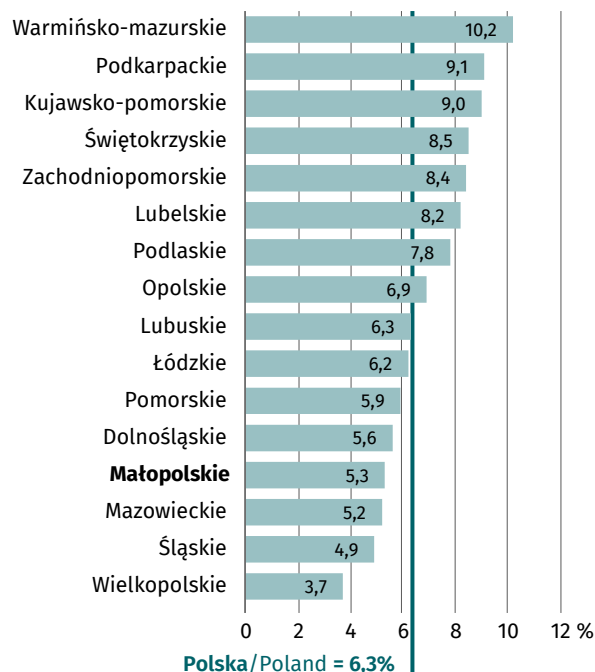
Chart 70. Share of registered unemployed persons in the number of population at working age by voivodships in 2020
As of 31 December

Wykres 71. Stopa bezrobocia według województw w 2020 r.

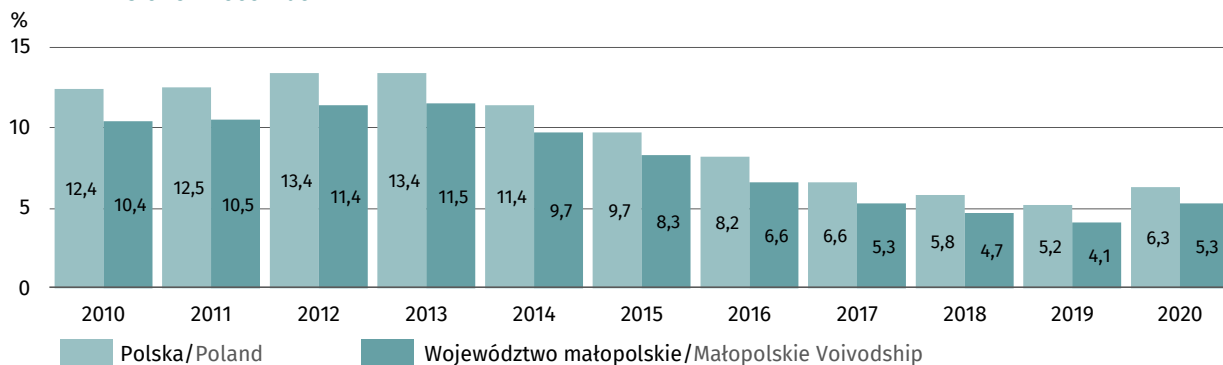
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 71. Unemployment rate by voivodships in 2020
As of 31 December

Wykres 72. Stopa bezrobocia w Polsce i w województwie małopolskim Stan w dniu 31 grudnia

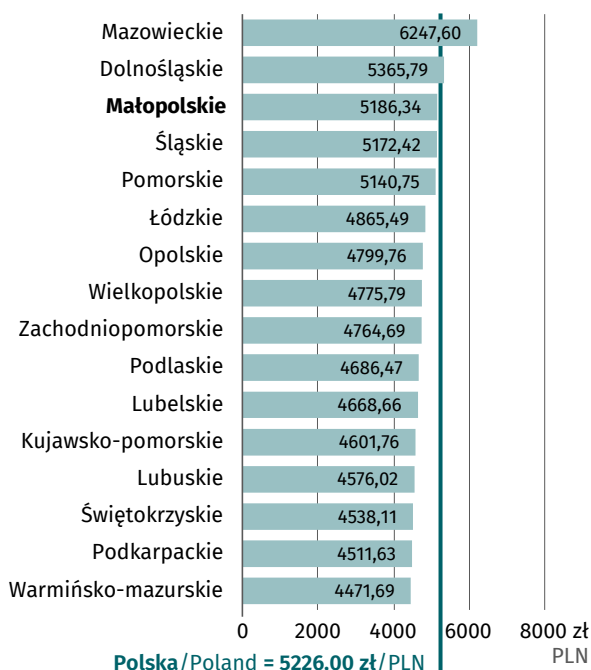
Chart 72. Unemployment rate in Poland and in Małopolskie Voivodship
As of 31 December

W 2020 r. w województwie małopolskim, tak jak i w pozostałych województwach, nastąpiło odwrócenie obserwowanej od kilku lat tendencji spadkowej stopy bezrobocia.

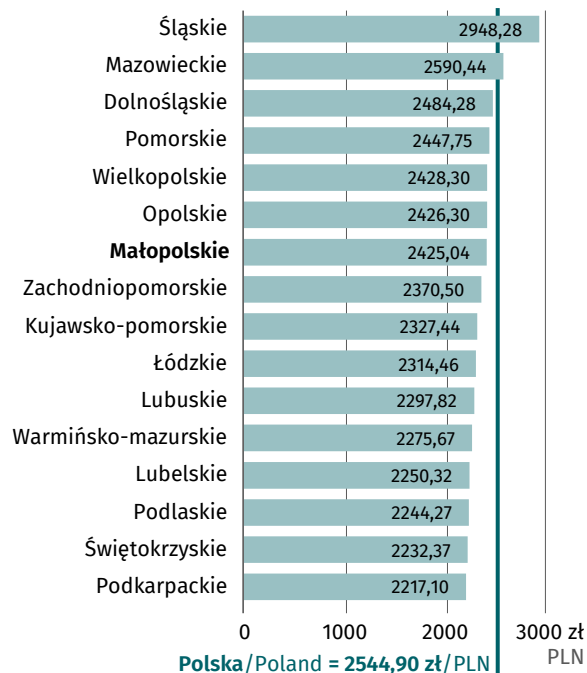
Wykres 73. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej według województw w 2020 r.

Chart 73. Average monthly gross wages and salaries in the national economy by voivodships in 2020

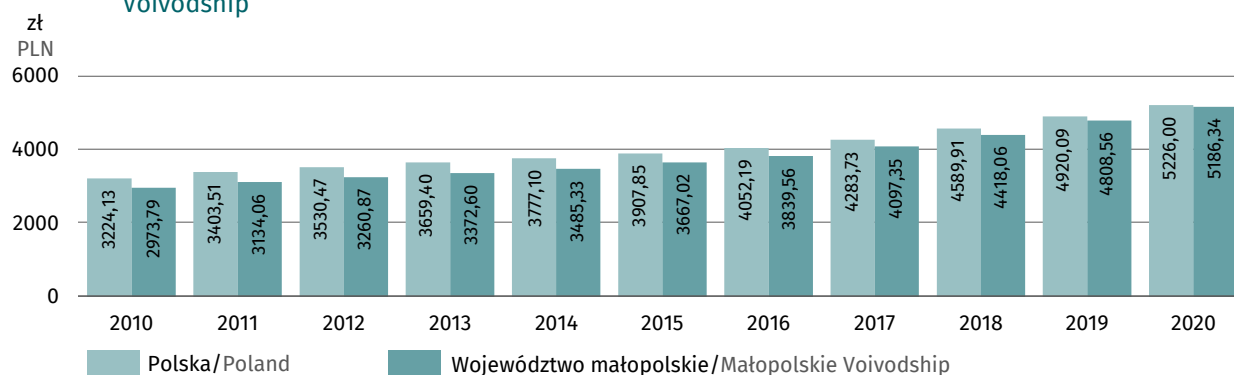
Wykres 74. Przeciętna miesięczna emerytura brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych według województw w 2020 r.

Chart 74. Average monthly gross retirement pension from non-agricultural social security system by voivodships in 2020

Wykres 75. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w Polsce i w województwie małopolskim

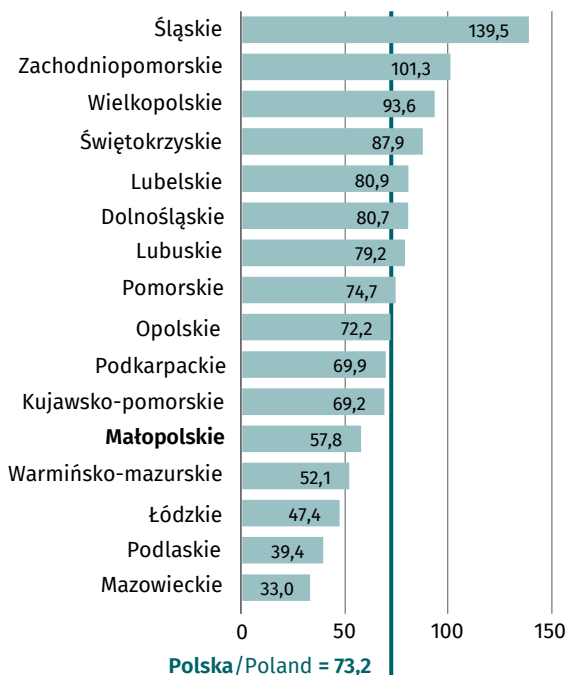
Chart 75. Average monthly gross wages and salaries in the national economy in Poland and in Małopolskie Voivodship

W województwie małopolskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej od lat kształtuje się poniżej przeciętnej w kraju, ale różnica pomiędzy tymi wynagrodzeniami wykazuje tendencję malejącą. W 2020 r. kwota przeciętnego wynagrodzenia dla województwa stanowiła 99,2% średniej wielkości wyznaczonej dla Polski, a w 2010 r. – 92,2%.

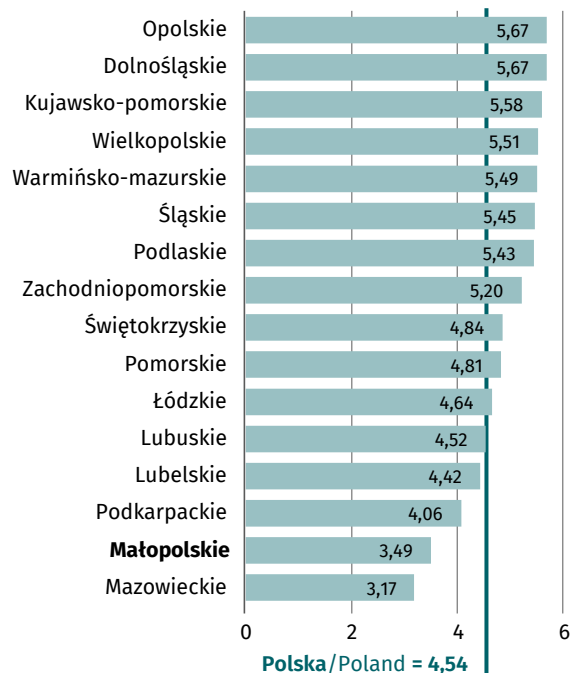
Wykres 76. Zatrudnieni w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych według województw w 2020 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 76. Persons working in hazardous conditions per 1000 paid employees by voivodships in 2020
As of 31 December

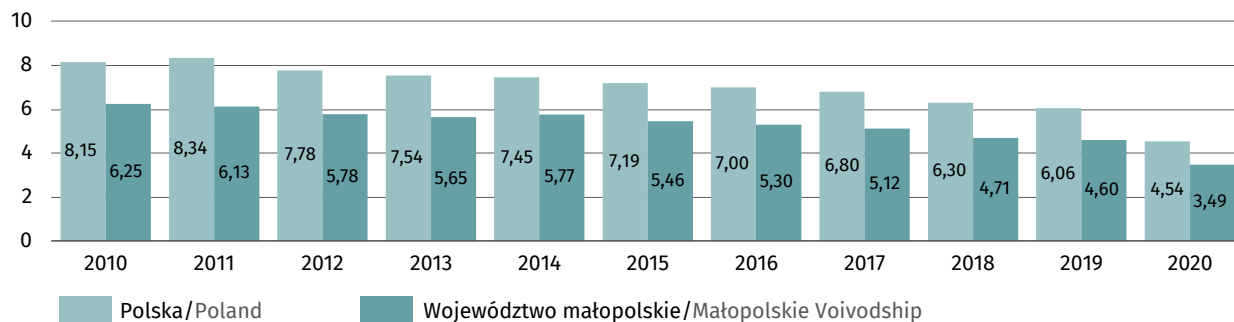
Wykres 77. Wskaźnik wypadkowości według województw w 2020 r.

Chart 77. Incidence rate by voivodships in 2020

Wykres 78. Wskaźnik wypadkowości w Polsce i w województwie małopolskim

Chart 78. Incidence rate in Poland and in Małopolskie Voivodship

Od lat praca w województwie małopolskim należy do najbezpieczniejszych w kraju. Województwo małopolskie niezmiennie zajmuje 2 miejsce wśród innych województw pod względem wartości wskaźnika wypadkowości. Poza tym liczba osób poszkodowanych przypadająca na 1000 pracujących w województwie stale utrzymuje się poniżej średniej krajowej.

Uwagi metodologiczne

Źródła i zakres danych

Prezentowane w publikacji dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej gospodarki narodowej.

Dane o **pracujących i zatrudnionych**, o **czasie pracy** oraz o **wynagrodzeniach** opracowano na podstawie rocznego badania pełnego prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny (GUS) na formularzu Z-06 (Sprawozdanie o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy). Sprawozdaniem objęte są podmioty gospodarcze, dobrane zgodnie z Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej, o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz jednostki sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, bez rolnictwa indywidualnego, bez duchownych, bez jednostek działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Informacje o **bezrobociu rejestrowanym** opracowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (formularze MRPiPS) sporządzanej przez powiatowe urzędy pracy.

Dane na temat **popytu na pracę** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-05 (Badanie popytu na pracę). Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną i obejmuje podmioty gospodarki narodowej o liczbie zatrudnionych 1 lub więcej osób.

Informacje o **kosztach pracy** są pozyskiwane w okresach 4-letnich na podstawie reprezentacyjnego badania kosztów pracy prowadzonego w podmiotach gospodarki narodowej o liczbie pracujących powyżej 9 osób (na podstawie formularza Z-02).

Dane o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) odnoszą się do świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Dane o świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych odnoszą się do świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

Informacje na temat **warunków pracy** pochodzą z badania GUS na formularzu Z-10 (Sprawozdanie o warunkach pracy). Sprawozdawczość obejmuje podmioty gospodarki narodowej prowadzące działalność gospodarczą według jednostek lokalnych, o liczbie pracujących 10 osób i więcej. Badaniu nie podlegają indywidualne gospodarstwa rolne, fundacje, stowarzyszenia, partie polityczne, związki zawodowe, organizacje społeczne, organizacje pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, kościoł katolicki, inne kościoły i związki wyznaniowe, przedstawicielstwa zagraniczne. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych i niebezpiecznych dla zdrowia związanych:

- ze środowiskiem pracy: substancje chemiczne, pyły przemysłowe, hałas, wibracja, mikroklimat gorący i zimny, promieniowanie jonizujące, laserowe, nadfioletowe, podczerwone, widzialne, pola elektromagnetyczne, czynniki biologiczne,
- z uciążliwością pracy: nadmierne obciążenie fizyczne, niedostateczne oświetlenie stanowisk pracy, z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

Dane o **wypadkach przy pracy**, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy (formularz Z-KW); dotyczą wypadków, które zostały zgłoszone w danym roku sprawozdawczym. Informacje obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego). Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Wypadki przy pracy w **gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** rejestrowane są przez oddziały Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Dane według **zawodów** opracowano przy wykorzystaniu Klasyfikacji Zawodów i Specjalności (KZiS), opracowanej na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji ISCO-08. Aktualna KZiS została wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014 r., poz. 1145 z późn. zm.). Klasyfikacja dostępna jest na stronie internetowej GUS <https://stat.gov.pl/Klasyfikacje/>.

Dane prezentowane są:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 (PKD 2007), opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – *Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2*, wprowadzonej z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885, z późn. zm.);

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, które obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ”.

- 2) według sektorów własności:

- a) **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego;

- b) **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu. „Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

- 3) według sektorów ekonomicznych:

- a) „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” – sekcja A;

- b) „Przemysł” i „Budownictwo” – sektor obejmujący sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ” oraz „Budownictwo” – tj. sekcje: B, C, D, E oraz F;

- c) „Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Zakwaterowanie i gastronomia^Δ” oraz „Informacja i komunikacja” – sekcje: G, H, I oraz J;

- d) „Pozostałe usługi” – sektor obejmujący sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Obsługa rynku nieruchomości^Δ”, „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Administrowanie i działalność wspierająca^Δ”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa” – sekcje: K, L, M, N, O, P, Q, R oraz S.

Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

Do prezentacji danych w publikacji został zastosowany System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS), to przyjęty na potrzeby baz danych i systemów informatycznych statystyki publicznej jednolity wykaz kodów i nazw jednostek zasadniczego trójstopniowego podziału terytorialnego państwa oraz jednostek terytorialnych do celów statystycznych (klasyfikacja NUTS). System KTS wprowadzony został Zarządzeniem wewnętrznym nr 22 Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia Systemu Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych. Zastępuje on, na potrzeby statystyki publicznej Nomenklaturę Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), zniesioną z dniem 1 stycznia 2018.

System KTS został opracowany na podstawie krajowego rejestru urzędowego podziału terytorialnego kraju (TERYT) oraz stosowanej w krajach Unii Europejskiej Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS). Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS ma zastosowanie w procesie zbierania, opracowania i rozpowszechniania na obszarze Unii Europejskiej porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych. Klasyfikacja NUTS służy również kształtowaniu regionalnych polityk krajów Unii Europejskiej i jest niezbędna do przeprowadzania analiz stopnia rozwoju społeczno-gospodarczego regionów. System Kodowania Jednostek Terytorialnych i Statystycznych (KTS) dzieli Polskę na terytorialne, hierarchicznie powiązane jednostki na siedmiu poziomach.

Poziomy terytorialne systemu KTS obejmują:

- Poziom KTS 0 – Polska,
- Poziom KTS 1 – Makroregiony (czyli jednostki NUTS 1),
- Poziom KTS 2 – Województwa,
- Poziom KTS 3 – Regiony (czyli jednostki NUTS 2),
- Poziom KTS 4 – Podregiony (czyli jednostki NUTS 3),
- Poziom KTS 5 – Powiaty (wraz z miastami na prawach powiatu – analogicznie jak w Rejestrze TERYT),
- Poziom KTS 6 – Gminy (wraz z częściami miejskimi gmin miejsko-wiejskich, częściami wiejskimi gmin miejsko-wiejskich, dzielnicami Warszawy, delegaturami Krakowa, Łodzi, Poznania i Wrocławia – analogicznie jak w Rejestrze TERYT).

Określenie **miasta** oznacza miejscowości, które posiadają prawa miejskie, łącznie z miastami, które wchodzi w skład gminy (w gminach miejsko-wiejskich). Określenie **wieś** oznacza pozostały obszar kraju.

Informacje, które pochodzą ze źródeł spoza Głównego Urzędu Statystycznego, opatrzone odpowiednimi notkami.

Pozostałe uwagi

1. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
2. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
3. Ze względu na ekonomiczne grupy wieku wyszczególniono ludność:
  - w wieku przedprodukcyjnym – mężczyźni i kobiety w wieku 0–17 lat,
  - w wieku produkcyjnym – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat,
  - w wieku poprodukcyjnym – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej.
4. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 grudnia, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 czerwca.
5. Niektóre informacje za ostatni rok podano na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

6. Wykorzystano literowe oznaczenia sekcji PKD.

Litera	Nazwa sekcji
A	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
B	Górnictwo i wydobywanie
C	Przetwórstwo przemysłowe
D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
F	Budownictwo
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
H	Transport i gospodarka magazynowa
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
J	Informacja i komunikacja
K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
O	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
P	Edukacja
Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją
S	Pozostała działalność usługowa

7. W opracowaniu zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podano poniżej:

Skrót	Pełna nazwa
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

8. Schemat podziału administracyjnego województwa małopolskiego według powiatów.

9. W legendach map cyfry w nawiasach oznaczają liczbę powiatów w danym przedziale.

Szczegółowe wyjaśnienia metodologiczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych dostępne są w opracowaniach:

- „Zeszyt metodologiczny. Statystyka rynku pracy i wynagrodzeń”
- „Zeszyt metodologiczny. Pracujący w gospodarce narodowej”
- „Zeszyt metodologiczny. Popyt na pracę”
- „Zeszyt metodologiczny. Wynagrodzenia w gospodarce narodowej”

które znajdują się na stronie internetowej Głównego Urzędu Statystycznego.

Methodological notes

Source and scope of data

Data presented in the publication, unless otherwise indicated, concern the entire national economy.

Data on **employment and employees**, on **working time** as well as on **wages and salaries** were compiled on the basis of annual full survey conducted by Statistics Poland (GUS) on Z-06 form (Report on employment, wages and salaries and work time). The report covers economic entities selected in accordance with the Public Statistics Research Program, employing more than 9 persons as well as budgetary entities regardless the number of employed persons, excluding private farms in agriculture, excluding clergy, excluding entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

Information on **registered unemployment** was compiled on the basis of reports of the Ministry of Family, Labour and Social Policy (MRPiPS forms) prepared by powiats labour offices.

Data on the **demand for labour** come from the GUS survey on the Z-05 form (Survey of demand for labour). The survey is conducted by survey sampling on a quarterly basis and includes entities of the national economy with the number of employed 1 or more persons.

Information on **labour costs** is obtained in 4-year periods on the basis of the representative labour cost survey conducted in entities of the national economy employing more than 9 persons (on the basis of the Z-02 form).

Data regarding **retirement and other pension benefits** (excluding farmers) refer to benefits financed from the Social Insurance Fund, which the Social Insurance Institution has at its disposal. Data on retirement and other pension benefits for farmers refer to benefits financed from the Pension Fund, which the Agricultural Social Insurance Fund has at its disposal, and also from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from those systems simultaneously.

Information on **work conditions** comes from the GUS survey on the Z-10 form (Report on work conditions). Reporting includes entities of the national economy conducting economic activity according to local units, employing 10 people and more. The research does not cover private farms in agriculture, foundations, associations, political parties, trade unions, social organisations, employers' organisations, economic and professional self-government, Catholic church, other churches and religious associations, foreign representations. Data concern people exposed to harmful and dangerous factors related to health:

- with work environment: chemical substances, industrial dusts, noise, vibration, hot or cold micro-climate, ionizing, laser, ultraviolet, infrared, visible radiation, electromagnetic fields, biological factors,
- with strenuous work conditions: excessive physical exertion, insufficient lighting of workplace, with mechanical factors related to particularly dangerous machinery.

Data on **accidents at work**, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical card of accidents at work (Z-KW form); concern accidents that have been reported in a given reporting year. Information covers all accidents at work, as well as accidents considered equivalent to accidents at work, regardless whether incapacity for work was reported (due to hospitalisation of an injured person, or rejection of a sick leave, etc.). Information on accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Accidents at work **on private farms in agriculture** are registered by branches of the Agricultural Social Insurance Fund and concern only these accidents, as a result of which the injured persons received in a given year one-time compensations due to permanent or long-term damage to health.

Data by **occupations** were compiled using the Occupations and Specialization Classification (KZiS), developed on the basis of the ISCO-08 International Standard Classification of Occupations. The current KZiS was introduced by the regulation of the Minister of Labour and Social Policy of 7 August 2014 on the occupations and specialization classification for the needs of the labour market and the scope of its application (Journal of Laws 2014, item 1145 with later amendments). The classification is available on the GUS website <https://stat.gov.pl/en/metainformation/classifications/>.

Data are presented:

- 1) according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007), compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2, introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers, dated 24 December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885, with later amendments).

The item **“Industry”** was introduced as an additional grouping, including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

- 2) according to ownership sectors:

- a) **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), the ownership of local government units as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

- b) **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity. “Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company’s registration application.

- 3) according to economic sectors:

- a) “Agriculture, forestry and fishing” – section A;

- b) “Industry” and “Construction” – a sector covering sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities” as well as “Construction” – i.e. sections: B, C, D, E and F;

- c) “Trade; repair of motor vehicles”, „Transportation and storage”, “Accommodation and catering” as well as “Information and communication” – sections: G, H, I and J;

- d) “Other services” – a sector covering sections: “Financial and insurance activities”, “Real estate activities”, “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities” – sections: K, L, M, N, O, P, Q, R and S.

The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organisational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

For the presentation of data in the publication, the Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) was used, it is a uniform list of codes and names of units of the basic three-stage territorial division of the state and territorial units for statistical purposes adopted for the needs of databases and information systems of public statistics (NUTS classification). The KTS system was introduced by Internal Order No. 22 of the President of the Statistics Poland of 24 August 2017 regarding the introduction of the Coding System for Territorial and Statistical Units. It replaces, for the purposes of official statistics, the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), abolished on 1 January 2018.

The KTS system was developed on the basis of the national register of the official territorial division of the country (TERYT) and the Classification of Territorial Units for Statistical Purposes used in the European Union (NUTS). The NUTS Classification of Territorial Units for Statistical Purposes is used in the process of collecting, developing and disseminating comparable data for specific regional statistics in the European Union. The NUTS classification also serves to shape regional policies of European Union countries and is necessary to analyse the degree of socio-economic development of regions. The Coding System for Territorial and Statistical Units (KTS) divides Poland into territorial, hierarchically related units on seven levels.

The territorial levels of the KTS system include:

- Level KTS 0 – Poland,
- Level KTS 1 – Macroregions (i.e. NUTS 1 units),
- Level KTS 2 – Voivodships,
- Level KTS 3 – Regions (i.e. NUTS 2 units),
- Level KTS 4 – Subregions (i.e. NUTS 3 units),
- Level KTS 5 – Powiaty (together with cities with powiat status – similarly to the TERYT Register),
- Level KTS 6 – Gminas (together with urban parts of urban-rural gminas, rural parts of urban-rural gminas, districts of Warszawa, delegations of Kraków, Łódź, Poznań and Wrocław – similarly to the TERYT Register).

The term **urban areas** means municipalities that have city rights, including cities that are part of a gmina (in urban-rural gminas). The term **rural areas** means the remaining area of the country.

Information originating from sources other than Statistics Poland is indicated in the appropriate note.

Other notes

1. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.
2. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".
3. Because of the economic age groups, the population was specified as:
  - pre-working age population – males and females aged 0–17,
  - working age population – males aged 18–64, females aged 18–59,
  - post-working age – males aged 65 and more and females aged 60 and more.
4. When computing per capita data (1 000 population, etc.) as of the end of year, the population as of 31 December was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year – as of 30 June.
5. Selected information for the last year are presented on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistical Office.
6. NACE sections were marked with letters.

Letter	Section's name
A	Agriculture, forestry and fishing
B	Mining and quarrying
C	Manufacturing
D	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
E	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities
F	Construction
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
H	Transportation and storage
I	Accommodation and food service activities
J	Information and communication
K	Financial and insurance activities
L	Real estate activities
M	Professional, scientific and technical activities

N	Administrative and support service activities
O	Public administration and defence; compulsory social security
P	Education
Q	Human health and social work activities
R	Arts, entertainment and recreation
S	Other service activities

7. The names of some classification levels of NACE Rev. 2 used in the publication have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

Abbreviation	Full name
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

8. Scheme of the administrative division of Małopolskie Voivodship by powiats.

9. In map legends, the numbers in brackets indicate the number of powiats in a given range.

Detailed methodological explanations regarding the basic concepts and methods of compiling numerical data are available in the studies:

- “Methodological report. Statistics on labour market, wages and salaries”
- “Methodological report. Employment in the national economy according to administrative data sources”
- “Methodological report. Labour market demand for employees by occupation”
- “Methodological report. Structure of wages and salaries by occupations”

which can be found on the website of Statistics Poland.